

โครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม แสดงการท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
Graphic design environment Historical and Cultural
in Ko Kret, Nonthaburi

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบสันทะสามมิติ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์   โครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม แสดงการท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
โดย   นางสาวธาริดา แก่นธนารัฐ
สาขาวิชา   การออกแบบสันทะสามมิติ
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ นพิน มั่นทะจิตร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้รับศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบสันทะสามมิติ

.....คณะบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญญา สวัสดิ์ศรี)

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ นีรวรรณ รัตนวิจารณ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ นพิน มั่นทะจิตร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดนุภพ ไชยศิริ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธวัชชัย มหานพวงศ์ชัย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภาพรณ สวัสดิ์ชัย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ อรรถเวศ บริรักษ์เลิศ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์   โครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม แสดงการท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
นักศึกษา   นางสาวธรริดา แก่นธนารัฐ
รหัสนักศึกษา   57020262
ปริญญา   ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา   การออกแบบสันทะสามมิติ
พ.ศ.   2561
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์นพิน มั่นทะจิตร

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและออกแบบป้ายสัญลักษณ์และกราฟฟิกสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เกิดความประทับใจกับผู้ที่มาท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ยาวนาน ได้ชื่อว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่มีความเก่าแก่และมีเอกลักษณ์โดดเด่น มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะอันงดงามจากจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ที่สำคัญมีอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาซึ่งเป็นรายได้หลักในชุมชนเกาะเกร็ดแห่งนี้ ที่สืบทอดมายาวนาน มีความน่าสนใจ แต่ยังคงขาดองค์ประกอบที่สำคัญคือ สัญลักษณ์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ผู้วิจัยมีความประสงค์จะออกแบบป้ายสัญลักษณ์ให้มีความเข้าใจง่ายเป็นระบบเดียวกัน สื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม มีความน่าสนใจ และกลมกลืนกับสถานที่ โดยได้ทำการศึกษาข้อมูลการออกแบบสัญลักษณ์ รวมถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาสถานที่แห่งนี้ ซึ่งสามารถนำแนวความคิดไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในอนาคต แนวทางการศึกษาหารูปแบบของระบบสัญลักษณ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด มีวิธีการโดยการศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลภาคสนามจากการถ่ายภาพสถานที่จริง แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว และการประเมินผลงานการออกแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการออกแบบระบบสัญลักษณ์ หลังการพัฒนาการออกแบบแล้ว เพื่อให้แน่ใจได้ว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง เหมาะสมกับงานออกแบบ ผลงานวิจัยสามารถสรุปออกมาเป็นผลงานการออกแบบได้ดังนี้ ผลงานการออกแบบสัญลักษณ์ภาพสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี นำมาประยุกต์ให้เข้าเป็นชุดกับชุดป้ายสัญลักษณ์ประเภทสัญลักษณ์ภาพท่องเที่ยว โดยทั้งหมดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับพื้นที่สภาพแวดล้อม และสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจง่ายแก่ผู้ใช้งาน

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพจน์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้เนื่องจากได้รับความกรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก อาจารย์ นพิน มั่นตะจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ โดยตลอด ขอขอบพระคุณ อาจารย์ นิรวรรณ รัตนวิจารณ์ อาจารย์ ดนุภพ ไชยศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภาพรณ สวัสดิชัย อาจารย์ อรรถเวช บริรักษ์เลิศ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธวัชชัย มหานพวงศ์ชัย คณะกรรมการสอบศิลปินพจน์ที่ได้ให้แนวคิดให้โอกาส และคำแนะนำในการทำศิลปินพจน์เล่มนี้ ทำให้ศิลปินพจน์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ให้ความช่วยเหลือตลอดการทำศิลปินพจน์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ สอนให้วิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือประสานงานให้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณ ที่ให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์ในการทำศิลปินพจน์ คอยดูแลให้คำปรึกษาและเป็นห่วงตลอดเวลา

ขอขอบคุณกำลังใจจากเพื่อนนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาออกแบบสเนเทศสามมิติทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตลอดจนเพื่อนๆ พี่ๆ นักศึกษาทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือกันมาตลอด

ท้ายที่สุดเหนือ สิ่งอื่นใดคือบิดา มารดา พี่ๆ และน้องๆ ผู้เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน จนกระทั่งประสบความสำเร็จได้ในทุกวันนี้ ขอขอบพระคุณที่ทุกท่านให้การอบรมสั่งสอนและสนับสนุนมาตลอด

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองศิลปนิพนธ์.....	I
บทคัดย่อภาษาไทย.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญรูปภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	3
1.3.1 ขอบเขตของเนื้อหา.....	3
1.3.2 ขอบเขตของประชากร.....	13
1.3.2 ขอบเขตของพื้นที่.....	14
1.4 วิธีดำเนินโครงการ.....	21
1.4.1 สังเกตสภาพแวดล้อมพื้นที่.....	21
1.4.2 ศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของคนในชุมชน และนักท่องเที่ยว.....	21
1.4.3 กำหนดขอบเขตของโครงการและการออกแบบ.....	21
1.4.4 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ.....	21
1.4.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ.....	21
1.4.6 สรุปเพื่อทำการออกแบบ.....	21
1.4.7 วิเคราะห์แนวคิดในการออกแบบ.....	21
1.4.8 แบบร่างแนวคิดในการออกแบบ.....	21
1.4.9 คัดเลือกและพัฒนาแบบร่าง.....	21
1.4.10 ขึ้นเตรียมการผลิต.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.4.11 ขั้นการผลิต.....	21
1.4.12 นำเสนอผลงาน.....	21
1.4.13 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะการออกแบบ.....	21
1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	22
1.6 นิยามศัพท์.....	22
บทที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ.....	23
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม.....	23
2.1.1 ประเภทป้ายสัญลักษณ์.....	23
2.1.2 การออกแบบสัญลักษณ์ที่ดี.....	24
2.1.3 ทฤษฎีการจัดองค์ประกอบ.....	25
2.1.4 การออกแบบกราฟิกบนสภาพแวดล้อม.....	26
2.1.5 หลักตัวแปรมนุษย์ (Human Factors Basics).....	26
2.1.6 โครงสร้างตัวอักษร.....	30
2.1.7 รูปแบบของตัวอักษร.....	30
2.1.8 การจัดวางตัวอักษรบนป้าย.....	31
2.1.9 ข้อควรคำนึงในการออกแบบตัวอักษรบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์.....	33
2.1.10 การใช้สีในการออกแบบสัญลักษณ์.....	33
2.1.11 การใช้สีกับการออกแบบตัวอักษร.....	34
2.1.12 เครื่องหมายภาพ และป้ายสัญลักษณ์.....	35
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.....	36
2.2.1 ตำแหน่งที่ตั้ง.....	36
2.2.2 ทรัพยากรธรรมชาติ.....	37
2.2.3 ประชากรปัจจุบันในอำเภอปากเกร็ด.....	38
2.2.4 ด้านประวัติศาสตร์.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.5 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชุมชนเกาะเกร็ด.....	42
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ของคนในพื้นที่เกาะเกร็ด.....	44
2.3.1 ประเภทอาคาร.....	44
2.3.2 รูปทรงของพื้นที่ (Land Form).....	44
2.3.3 สัดส่วน (Scale).....	44
2.3.4 พื้นผิว (Texture).....	45
2.3.5 ด้านคุณค่าทางเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น.....	45
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะและอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในพื้นที่เกาะเกร็ด.....	47
2.4.1 ความเป็นมาหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดนนทบุรี.....	47
2.4.2 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา.....	48
2.4.3 ลักษณะของเตาเผา.....	50
2.5 ป้ายสัญลักษณ์เดิม ในพื้นที่เกาะเกร็ด.....	51
2.6 ข้อมูลและพฤติกรรมของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว.....	57
2.6.1 ผลสำรวจโดยใช้การสังเกตจากการ ถ่ายภาพป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ.....	57
2.6.2 ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค.....	58
2.6.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค.....	58
2.7 สรุปแนวคิดและการออกแบบระบบสัญลักษณ์.....	60
2.7.1 Brand Platform.....	60
2.7.2 สำนวนระบบป้ายสัญลักษณ์ในพื้นที่.....	60
2.7.3 สรุปแนวคิดในการออกแบบ.....	61
บทที่ 3 การดำเนินการออกแบบ.....	63
3.1 สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ.....	63
3.1.1 ภาพลักษณ์.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.2 Key message.....	64
3.2 สรุปขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการออกแบบ.....	66
3.3 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ.....	76
3.3.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม.....	76
3.3.2 การใช้ป้ายสัญลักษณ์ในพื้นที่ชุมชนเกาะเกร็ด.....	77
3.4 การนำเสนอแนวคิดในการออกแบบ.....	77
3.4.1 Concept Design.....	77
3.4.2 Design Direction.....	77
3.4.3 Art Direction.....	80
3.5 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 1 : การร่างแบบ (Sketch).....	84
3.6 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 2 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 1.....	85
3.7 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 3 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 2.....	86
3.8 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 4 : การพัฒนาแบบร่าง.....	88
3.9 สรุปแบบสุดท้าย.....	89
3.9.1 โครงสร้างของระบบป้ายสัญลักษณ์.....	89
3.9.2 การเลือกใช้ตัวอักษร.....	90
3.9.3 การออกแบบระบบสัญลักษณ์.....	94
3.9.4 กราฟฟิกและข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสาร.....	95
3.9.5 การจัดพื้นที่เพื่อนำเสนอผลงาน.....	96
บทที่ 4 การนำเสนอผลงานการออกแบบ.....	99
4.1 การพัฒนาการออกแบบขั้นสุดท้าย.....	99
4.2 การจัดวางกราฟฟิกบนระบบสัญลักษณ์.....	102
4.3 การจัดวางกราฟฟิกบนสภาพแวดล้อม.....	106
4.3.1 ป้ายบอกทิศทาง.....	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3.2 ป้ายบอกระยะ.....	107
4.3.3 ป้ายบอกแผนที่และแสดงทิศทาง.....	110
4.3.4 ป้ายบอกรายละเอียด.....	107
4.4 ภาพถ่ายแบบจำลองและการนำเสนอผลงาน.....	107
บทที่ 5 การสรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	110
5.1 ผลงานการออกแบบที่ได้จากการดำเนินโครงการฯ.....	110
5.1.1 แนวทางในด้านการออกแบบ.....	110
5.1.2 แนวด้านการออกแบบอัตลักษณ์.....	110
5.1.3 ด้านการออกแบบกราฟฟิกเพื่อสภาพแวดล้อม.....	110
5.2 อภิปรายผลงานการออกแบบ.....	112
5.3 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์.....	113
5.3.1 แนวทางในด้านการออกแบบ.....	113
5.3.2 แนวด้านการออกแบบอัตลักษณ์.....	113
5.3.3 ด้านการออกแบบกราฟฟิกเพื่อสภาพแวดล้อม.....	113
5.4 ข้อเสนอแนะจากผู้จัดทำโครงการฯ.....	113
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก.....	116
ภาคผนวก ข.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 : แสดงขอบเขตของเนื้อหาโครงการ.....	3
1.2 : แสดงขอบเขตพื้นที่.....	14
2.1 สรุปเกณฑ์ของพื้นที่ในการออกแบบ.....	62
3.1 แสดงสถานที่สำคัญในพื้นที่เกาะเกร็ด.....	66
3.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ.....	76
3.3 ความหมายของสี.....	82

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 รูปภาพแสดงการเดินทางเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.....	13
1.2 รูปภาพวัดปรมัยยิกาวาส.....	15
1.3 รูปภาพวัดไผ่ล้อม.....	15
1.4 รูปภาพวัดเสาธงทอง.....	16
1.5 รูปภาพผลิตภัณฑ์บ้านซารางแดง.....	16
1.6 รูปภาพผลิตภัณฑ์บ้านขนมหวานคุณแก้ว.....	17
1.7 รูปภาพวัดศาลากุล.....	17
1.8 สวนเกร็ดพุทธ.....	18
1.9 รูปภาพบ้านเกร็ดตระการ.....	18
1.10 รูปภาพวัดฉิมพลี.....	19
1.11 รูปภาพวัดป่าเลไลยก์.....	19
1.12 รูปภาพวัดจันทร์.....	20
2.1 รูปภาพแสดงการกำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์.....	28
2.2 ภาพแสดงขอบเขตการมองเห็นวัตถุในระดับสายตาคนปกติที่ไม่ต้องก้มศีรษะ.....	29
2.3 ภาพแสดงระดับสายตาตามมนุษย์ตามขนาดของอายุในแนวตั้ง.....	29
2.4 รูปภาพแสดงการกำหนด ขนาดตัวอักษร กับระยะทาง.....	30
2.5 รูปภาพแสดงโครงสร้างของตัวอักษร.....	31
2.6 รูปภาพพื้นที่เกาะเกร็ดโดยรอบ.....	37
2.7 รูปภาพการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.....	38
2.8 รูปภาพประชากรในชุมชนเกาะเกร็ด.....	39
2.9 รูปแสดงตำแหน่งคลองลัดเกร็ดในสมัยกรุงศรีอยุธยา.....	40
2.10 รูปตัวอย่างบ้านเรือนชุมชนเกาะเกร็ด.....	45
2.11 รูปตัวอย่างบ้านเรือนชุมชนเกาะเกร็ด.....	46
2.12 รูปภาพเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด.....	48

สารบัญรูป (ต่อ)

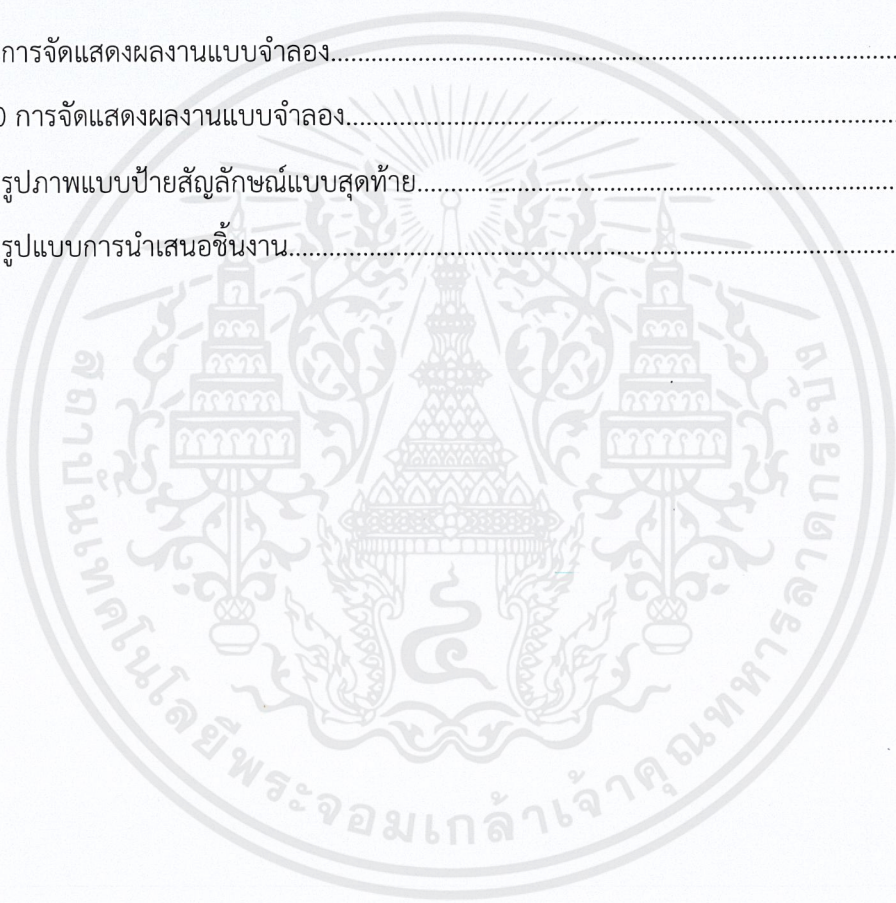
รูปที่	หน้า
2.13 รูปภาพการปั้นเครื่องปั้นดินเผา ของชุมชนเกาะเกร็ด.....	49
2.14 รูปภาพการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา ของชุมชนเกาะเกร็ด.....	49
2.15 รูปภาพแสดงลักษณะของเตาเผา.....	50
2.16 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	51
2.17 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	51
2.18 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	52
2.19 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	52
2.20 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	53
2.21 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	53
2.22 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	54
2.23 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	54
2.24 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	55
2.25 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	55
2.26 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	56
2.27 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	56
2.28 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่.....	56
2.29 รูปภาพนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเกาะเกร็ด.....	62
3.1 แสดงสถานที่สำคัญในพื้นที่เกาะเกร็ด.....	64
3.2 ภาพแสดง Key words.....	65
3.3 รูปภาพลวดลายต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนเกาะเกร็ด.....	65
3.4 รูปภาพ Design direction ที่ 1.....	78
3.5 รูปภาพ Design direction ที่ 2.....	79
3.6 รูปภาพ Design direction ที่ 3.....	80
3.7 ภาพที่ สีที่ใช้ในการออกแบบ.....	81

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.8 รูปภาพตัวอักษรที่ใช้ในงานออกแบบ.....	83
3.9 รูปภาพแบบร่างโลโก้แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์.....	84
3.10 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์.....	84
3.11 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 1.....	85
3.12 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2.....	86
3.13 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2.....	86
3.14 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2.....	87
3.15 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 3.....	88
3.16 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย.....	89
3.17 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย.....	89
3.18 รูปภาพการวิเคราะห์การนำหลักตัวอักษรมาใช้ประกอบกับระบบสัญลักษณ์.....	90
3.19 รูปภาพการวิเคราะห์การนำหลักตัวอักษรมาใช้ประกอบกับระบบสัญลักษณ์.....	90
3.20 ตัวอย่างการจัดวางกราฟฟิกบนป้ายสัญลักษณ์.....	91
3.21 ตัวอย่างการจัดวางกราฟฟิกบนป้ายสัญลักษณ์.....	92
3.22 รูปภาพการออกแบบระบบสัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์.....	93
3.23 รูปภาพการออกแบบระบบกราฟิกและข้อมูลแสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์....	94
3.24 แผ่นนำเสนองาน.....	95
3.25 แผ่นนำเสนองาน.....	96
3.26 ตัวอย่างการจัดวางพื้นที่แสดงงาน.....	97
3.27 แบบจำลองพื้นที่วัดปรมัยยิกาวาส.....	98
4.1 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย.....	100
4.2 สัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดเชิงประวัติศาสตร์.....	102
4.3 รูปภาพการออกแบบระบบสัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์.....	103
4.4 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์.....	104

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.5 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์.....	104
4.6 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์.....	105
4.7 รูปภาพตัวอย่างการวางระบบป้าย.....	106
4.8 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง.....	107
4.9 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง.....	108
4.10 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง.....	109
5.1 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย.....	111
5.2 รูปแบบการนำเสนอชิ้นงาน.....	112

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

เกาะเกร็ด เกาะกลางน้ำเจ้าพระยา แหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อในจังหวัดนนทบุรี เป็นที่รู้จักกันดี ในฐานะแหล่งชุมชนคนมอญที่มีชื่อเสียง ในเรื่องของเครื่องปั้นดินเผา ประเพณี วัฒนธรรม และศิลปะแบบพื้นบ้านดั้งเดิม ที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ได้เป็นอย่างดี เป็นสถานที่ขึ้นชื่อของชุมชนกลุ่มชาวมอญ มีเครื่องปั้นดินเผาชั้นดี เป็นสินค้าประจำของเกาะเกร็ด โดยมีพระเจดีย์มูเตาของวัดปรมัยยิกาวาส เป็นสัญลักษณ์ประจำฝั่งทำน้ำของเกาะ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยวบนเกาะเกร็ด มีทั้งมาเดินเที่ยว ชื้อของกินของใช้ บ้างก็เลือกนั่งเรือ ชมรอบเกาะ สินค้าที่เป็นสัญลักษณ์เด่นของเกาะเกร็ดคือ เครื่องปั้นดินเผา โอ่ง กระจ่างเซรามิก รูปร่างต่างๆ ในราคาย่อมเยา มีให้เลือกซื้อเลือกหามากมาย เกาะเกร็ดยังขึ้นชื่อเรื่องอาหารสมุนไพร เพื่อสุขภาพ เช่น ทอดมันหน่อกล้วย ทอดไม้ทอด ข้าวแช่ เป็นต้น

เกาะเกร็ด มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา สังกัดได้จากวัดวาอาราม บนเกาะส่วนใหญ่จะเป็นศิลปะในสมัยศรีอยุธยา แต่คงจะมาร้างคนเมื่อพม่ามายึดกรุงศรีอยุธยา หลังจากกอบกู้เอกราชได้ พระเจ้าตากสินมหาราชจึงโปรดให้ชาวมอญมาตั้งถิ่นฐานที่นี่ โดยชาวมอญ บนเกาะเกร็ดนั้น มีทั้งที่เข้ามาในสมัยกรุงธนบุรี และสมัยรัชกาลที่ 2

ในงานออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อมจัดเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ หรือการออกแบบ เพื่อใช้ในการสื่อสารอันเกิดจากการผสมผสานของแนวความคิดศิลปะ หรือการสื่อสารข้อมูล ผ่านทางอื่นโดยมีองค์ประกอบที่ใช้ในการทำงานอันประกอบด้วยภาพ หรือตัวอักษรเป็นสำคัญ ผู้ออกแบบอาศัยทักษะทฤษฎี กระบวนการคิดมาช่วยแก้ปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลของผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งในการบอกข้อมูลถือเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะช่วยอธิบายถึง ประวัติความเป็นมา ความสำคัญของสถานที่ ระลึกถึงคุณค่าของพื้นที่ ให้นักท่องเที่ยว เกิดความประทับใจและได้รับความรู้

การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ ป้ายให้ข้อมูล เป็นเครื่องมือที่ช่วยอธิบายความสำคัญของสถานที่

ในปัจจุบันป้ายสัญลักษณ์ผู้ฟัง ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพื้นที่ และไม่แสดงข้อมูล เพื่อให้ความรู้ที่ชัดเจน เช่น ป้ายสัญลักษณ์ไม่สามารถแสดงข้อมูลของสถานที่นั้น ไม่ตอบสนองความต้องการข้อมูลของนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวก ในการรับรู้ข้อมูล การออกแบบจะไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่ได้ช่วยบอกข้อมูลและอำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยว สิ่งนี้จึงเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อสร้างความประทับใจต่อผู้ที่มาท่องเที่ยว ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

จึงเป็นที่มาของการศึกษาและพัฒนากราฟฟิกสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและทำให้ประวัติศาสตร์ที่มีมายาวนานถูกเผยแพร่แก่คนรุ่นหลัง ในขอบเขตพื้นที่เกาะเกร็ด นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์ในการให้ข้อมูลในพื้นที่แล้ว ยังช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพิ่มคุณค่าในด้านศิลปะและงานออกแบบเป็นการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและการให้ข้อมูล ในพื้นที่ประวัติศาสตร์

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการฯ

1.2.1 เพื่อออกแบบระบบสัญลักษณ์ การสื่อสารและให้ข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

1.2.2 ออกแบบกราฟิกเพื่อแก้ปัญหา คำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างบรรยากาศเพิ่มคุณค่าในด้านศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1.3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครง

สถานที่	สิ่งก่อสร้างภายในวัด	ข้อมูล
วัดปรมย์ยิกาวาส		<p>เป็นพระอารามหลวงชั้นโท สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ชื่อเดิมคือวัดปากอ่าว มีอายุกว่า 200 ปี เนื่องจากที่ตั้งของวัดอยู่ตรงคู้่งน้ำ บริเวณทางแยกคลองลาดเกร็ด เป็นวัดรามัญมาแต่โบราณ ภาษารามัญเรียกว่า เกี่ยมเกียะเต็ง แปลว่า วัดหัวแหลม ภาษาไทยเรียกว่า วัดปากอ่าว เป็นวัดสำคัญที่สุดของชาวมอญ เพราะสภาพที่ตั้งเป็นทำเลเป็นมงคลสถาน สิ่งก่อสร้างมีความแข็งแรง มีคนมอญจำนวนมากเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ในราชอาณาจักรไทย เพราะถูกพม่ากดขี่ข่มเหง และปฏิบัติต่อคนมอญอย่างไม่ชอบธรรม พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าให้ชาวมอญตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ ตลอดจนถึงสมัยธนบุรี และรัตนโกสินทร์ เกาะเกร็ด จึงเป็นชุมชนมอญมาตั้งแต่สมัยอยุธยา การอพยพแต่ละครั้งมีภิกษุสามเณรมอญร่วมเดินทางมาด้วย จึงมีวัดมอญจำนวนมากปรากฏขึ้น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

	อุโบสถ	จิตรกรรมฝาผนัง เป็นผีพระหัตถ์ ของหม่อมเจ้าประวิฑูรย์ เป็นภาพชุดงิ้ว และ พุทธจริยาวัตรที่งดงามมาก หน้าบันพระอุโบสถมีปูนปั้น ตราพระเกี้ยว อันเป็นตราประจำของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ประดิษฐานอยู่
	พิพิธภัณฑสถานและ หอไทยนิทัศน์	พิพิธภัณฑสถานจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา เป็นอาคารสองชั้น แต่เดิมเป็นกุฎีของเจ้าอาวาส สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับการสนับสนุนจาก สวทช. จัดแสดงเรื่องราว เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาเป็นหลัก ได้จำลองเตาเผา และหุ่นจำลองของช่างทำเครื่องปั้นดินเผาไว้ ส่วนใหญ่จัดแสดงวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผา ที่พบในประเทศไทย และมีตัวอย่างเครื่องปั้นดินเผา ของภาคอื่นด้วย
	พระเจดีย์มูเตา (เจดีย์เอียง)	เป็นสัญลักษณ์ประจำเกาะเกร็ด ตั้งอยู่ปลายแหลม ของเกาะเกร็ด มีลักษณะเจดีย์สีขาว ทรงมอญ จำลองแบบมาจากพระธาตุเจดีย์มูเตา ทรงระฆังเดี่ยว ชาวมอญสร้างขึ้นคู่กับวัดปากอ่าว ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ได้บรรจุ พระธาตุไว้ภายใน มีอายุราว 300 ปี ปัจจุบันอยู่ติดริมน้ำ กระแสน้ำกัดเซาะฐานราก ทำให้เจดีย์มีลักษณะเอียง กลายเป็นสัญลักษณ์ของวัด ที่มาแต่โบราณ
	ต้นไม้อสามกษัตริย์	ต้นไม้อสามกษัตริย์ คือต้นไม้ที่ประกอบด้วยต้นไม้อ 3 ชนิด อยู่รวมในต้นเดียวกัน ได้แก่ ต้นศรีมหาโพธิ์ คือต้นไม้ที่พระพุทธองค์ได้ทรงนั่งประทับ และทรงสำเร็จพระโพธิญาณเป็นพระอรหันต์ ต้นหว่า เป็นไม้มงคลที่พระพุทธองค์ได้เสด็จประทับ ใต้ร่มเงา และทรงสำเร็จพระปฐมญาณ ต้นไทร เป็นไม้มงคลที่พระพุทธองค์ทรงสำเร็จ พระโพธิญาณเป็นพระอรหันต์ แล้วมีพรหมณ์มาทูล ให้ทรงแสดงธรรมแก่สัตว์โลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

วัดไผ่ล้อม		เป็นวัดโบราณที่สร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย คนมอญเรียกว่า เกียะโตะ และว่าวัดกลาง เป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุดในเกาะเกร็ด เพราะพม่าเข้าตีและยึดเมืองนนทบุรี จากนั้นตีเข้ากรุงศรีอยุธยา จึงไม่มีพระสงฆ์และชาวบ้านดูแลวัด ต่อมาได้มีการบูรณะอุโบสถ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
	อุโบสถ	เป็นอาคารทรงโรง มีลักษณะรูปทรงและสัดส่วนงดงาม หน้าบันไม้จำหลักลายดอกพุดตานใบเทศ ปิดทองประดับกระจกคันทวยที่งามอ่อนช้อย ซึ่งบูรณะในช่วงรัชสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 4 ด้านหน้าและด้านหลังมีมุขคลุมชานชาลาทั้งสองด้าน เสาร์ับมุขก่ออิฐถือปูน เป็นเสาเหลี่ยมย่อมุม ปัจจุบันรูปทรงไม่งามเหมือนของเดิม เพราะผุพังถูกกะเทาะทิ้งและโบกปูนทับใหม่ พระอุโบสถหลังนี้จึงจะมีการปรับปรุงซ่อมแซมไปบ้าง แต่ยังคงเห็นความงามของพระอุโบสถหลังนี้ และเป็นพระอุโบสถที่มีความงามหลังหนึ่งในพื้นที่เกาะเกร็ด
	หอรบขัง	ตั้งอยู่หลังรามัญเจดีย์ เป็นสถาปัตยกรรมแบบมอญ ทรงจัตุรมุขยอดเป็นแบบยอดเจดีย์มอญ รูปเสมากลางหน้าบันจำหลักลายก้านขด มีความงดงามมาก
	กำแพงแก้ว	ของเดิมเป็นแบบก่ออิฐถือปูนเป็นกำแพงเตี้ยแบบกำแพงบัวเหลี่ยมเจียด เนื่องจากเป็นสิ่งก่อสร้างที่ยาวนานจึงมีความชำรุดมาก ได้สร้างกำแพงสูงและมีซุ้มประตูกำแพงแก้ว ทั้งด้านหน้าและหลังอุโบสถ และล้อมรอบพระธาตุนามัญเจดีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

	พระธาตุรามัญเจดีย์	ด้านหลังอุโบสถเดิมมีพระธาตุรามัญเจดีย์ขนาดใหญ่ แต่ชำรุด ทางวัดได้สร้างพระเจดีย์องค์ใหม่ ครอบองค์เจดีย์เดิม เป็นเจดีย์มอญที่มีความงดงามมาก องค์พระเจดีย์ประดิษฐานอยู่บนฐานใหม่ รอบฐานในทิศทั้งแปด มีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูป ประจำวัดแบบมอญทั้งแปดทิศ
วัดเสารงทอง		เป็นวัดเก่าสร้างเมื่อ พ.ศ. 2313 เดิมชื่อวัดสวนหมาก คนมอญเรียกวัดนี้ว่า เพี้ยอะลา๊ต เป็นที่ตั้งของโรงเรียนประถมแห่งแรกของอำเภอปากเกร็ด ด้านหลังโบสถ์ยังประดิษฐานเจดีย์ที่สูงที่สุดของอำเภอปากเกร็ดด้วย พระเจดีย์เป็นศิลปะอยุธยาอุมุมไม้สิบสอง มีเจดีย์องค์เล็กเป็นบริวาร โดยรอบอีก 2 ชั้น ส่วนด้านข้างโบสถ์มีเจดีย์ 2 องค์ใหญ่ องค์หนึ่งเป็นเจดีย์ทรงลังกา อีกองค์เป็นเจดีย์ทรงกลีบมะเฟือง ซึ่งเป็นองค์สุดท้ายของโลก ภายในโบสถ์มีลายเพดานสวยงามมาก เขียนลายทอง กรวยเชิงด้วยความปราณีอย่างงดงาม
	ต้นยางใหญ่	ต้นยาง มีอายุประมาณ 200 กว่าปี เป็นต้นยางที่สูงที่สุดในจังหวัดนนทบุรี
	ศาลกุ่มารम्मจุกและศาลเจ้าแม่ตะเคียน	เป็นที่เคารพสักการะของชาวเกาะเกร็ดและนนทบุรี ให้ความเคารพ และเป็นที่เลื่องลือในเรื่องโชคลาภ
	เจดีย์อุมุมไม้	เป็นเจดีย์ทรงระฆังคว่ำ มีเจดีย์องค์เล็กรายล้อม มีการบูรณะขึ้นเป็นสีขาวสวยงาม
บ้านซารางแดง		เมื่อปี พ.ศ. 2544 คุณนิวัฒน์ เขยแอม เป็นผู้คิดค้น ทำซารางแดงขึ้น โดยเห็น ปู ยา ตีมมาตั้งแต่เด็กๆ โดยนำมาปิ้งไฟ แล้วนำไปต้มตีตามใจชอบ ต่อมาไม่นาน สินค้าซารางแดงเป็นสินค้า OTOP ของ ตำบลเกาะเกร็ด จากนั้นได้จัดทำแบรนด์ คือ “ตำรำเจ้าเพ็ญ” เพราะเป็นเจ้าแรกของเกาะเกร็ด ปัจจุบันเปลี่ยนจากการใช้กระทะเป็นเครื่องคั่ว เพื่อรองรับปริมาณการสั่งซื้อทั่วประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

ร้านขนมหวาน คุณแอม		เป็นบ้านริมน้ำ เป็นบ้านไม้โบราณ ยังคงเป็นบ้านยกสูงแบบคนริมคลองที่จำหน่ายขนมไทย ที่สร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วประเทศ และยังมี การสาธิตการทำขนมไทยให้เห็นขั้นตอนรายละเอียด
	คลองขนมหวาน	เป็นคลองที่มีบ้านริมน้ำหลายต่อหลายบ้านหลายครอบครัว นิยมทำขนมหวาน ถือเป็นแหล่งรวมความอร่อยของขนมโบราณและอาหารไทยโบราณ ที่หารับประทานได้ยากในรปัจจุบัน
วัดศาลากุล		เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เป็นวัดของชุมชนที่มีประชากรไม่มาก เนื่องจากสมัยนั้นประชากรไม่นิยมอยู่อาศัยในบริเวณชายตลิ่งที่เป็นดินงอก เพราะการสัญจรไม่สะดวก ปัจจุบันวัดศาลากุลจึงอยู่ห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยา วัดศาลากุล ถูกปล่อยทิ้งร้าง ตั้งแต่เสียกรุงศรีอยุธยา จนถึงรัชกาลที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการค้ากับต่างประเทศ มีเรือสำเภามาจอดที่ปากด่านเพื่อรอรับสินค้า และพักเรือบริเวณหน้าวัด เมื่อเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (กุน) สมุหนายก ได้เข้ารับราชการตั้งแต่ครั้งสมเด็จพระเจ้าตากสิน จนถึงสมัยรัชกาลที่ 2 โดยตัวท่านเป็นคนจีน และได้มาสร้างศาลาให้บริวารพักบริเวณใกล้วัด จึงเรียกศาลานี้ว่า ศาลากุน จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกวัดศาลากุล ต่อมาเมื่อการค้าสำเภายกเลิกไป บริเวณวัดศาลากุลเงียบสงบ จึงเป็นวัดสำหรับพระสงฆ์ผู้รักสงบ
	อุโบสถ	เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีมุขคลุมชานชาลาทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซ่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ และคันทวยปูนประดับกระจกหน้าบันเป็นปูนปิดทองประดับกระจก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

	<p>สระน้ำ</p>	<p>บริเวณด้านตะวันออกของหมู่กุฏิ มีสระน้ำรูปสี่เหลี่ยมสำหรับกักน้ำจากคลองทางวัด ในสมัยก่อนพระสงฆ์ใช้ฉันท ใช้สร่งน้ำ ผั่งของสระทั้งสี่ด้านก่ออิฐฉาบปูน แต่ละด้านมีทางเดินลงสระ ซึ่งก่อผนังเหมือนเป็นขอบสระชั้นใน การออกแบบสระน้ำเช่นนี้เป็นภูมิปัญญาเชิงช่างที่ดี ที่มีมาแต่โบราณ</p>
<p>สวนเกร็ดพุทธ</p>		<p>เดิมสวนเกร็ดพุทธเป็นเพียงที่รกร้างแต่ด้วยความรักในธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเจ้าของสวน คุณสุมาลี แสงคำคมจึงได้พลิกฟื้นพื้นที่รกร้าง 8 ไร่นี้ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมากด้วยคุณค่าเพียงแค่นิทรรศการเล็กๆ ที่บอกเล่าเรื่องราวของชุมชนชาวมอญบนเกาะเกร็ด ก็ทำให้ผู้มาเยือนเกิดความสนใจไม่น้อยเมื่อเดินเข้าไปด้านในต้องสะดุดตากับข้อความที่ให้แง่คิดและคติเตือนใจซึ่งจัดวางไว้ตามต้นไม้ริมทางเดินภายในสวนเกร็ดพุทธไม่ได้มีเพียงต้นไม้ดอกไม้และสวนผลไม้ให้ได้ชื่นชมเท่านั้น ยังเป็นเหมือนพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและภูมิปัญญาของมอญและคนไทยในสมัยก่อนข้าวของเครื่องใช้มากมายถูกนำมาจัดวางอย่างลงตัวหลายชิ้นเป็นของเก่าที่อาจหาชมที่ไหนไม่ได้จึงไม่แปลกที่สวนเกร็ดพุทธ มักถูกใช้เป็นสถานที่ในการถ่ายทอดเรื่องราวทางขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมตลอดไปจนถึงการอบรมธรรมะการมาเที่ยวชมที่นี่ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ตรงกันข้ามทางสวนเกร็ดพุทธยังมีอาหารและน้ำสมุนไพรเย็นๆ ไว้คอยต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกด้วยหากใครต้องการสมทบทุนก็ร่วมบริจาคเงินได้ตามศรัทธา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

<p>บ้านเกร็ด ตระการ</p>	<p>สถานคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (บ้านเกร็ดตระการ) จังหวัดนนทบุรี หรือเรียกสั้นๆ ว่าบ้านเกร็ดตระการ เดิมชื่อ สถานสงเคราะห์หญิง บ้านเกร็ดตระการ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2503 ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2503</p> <p>ต่อมากฎหมายได้รับการปรับปรุงใหม่ เพื่อมุ่งให้ความคุ้มครองหญิงที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่เข้ารับการคุ้มครอง โดยเน้นการบำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาอาชีพมากขึ้น และเปลี่ยนชื่อเป็น สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2539 เป็นต้นมา</p> <p>ในขณะเดียวกัน บ้านเกร็ดตระการ ได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์สงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือหญิงที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท เช่น ถูกละเมิดทางเพศ มีความประพฤติไม่เหมาะสม ประสบปัญหาครอบครัว หรือปัญหาสังคมอื่นๆ นอกจากนี้บ้านเกร็ดตระการ ยังได้ให้ความคุ้มครองต่อหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 ได้บันทึกข้อตกลงเรื่องแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยขยายความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การถูกหลอกมาบังคับใช้แรงงาน ถูกบังคับหรือแสวงหาประโยชน์ในธุรกิจบริการทางเพศ หรือเป็นขอทานทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยบ้านเกร็ดตระการได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลหญิง และเด็กต่างชาติดังกล่าว ปัจจุบัน สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ สังกัดสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก (สปป.)</p> <p>กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>
-----------------------------	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

วัดฉิมพลีสุทราวาส		<p>วัดฉิมพลีสุทราวาส หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่าวัดฉิมพลี สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนกลาง เดิมชื่อว่า วัดป่าฝ้าย สันนิษฐานว่าแต่เดิมน่าจะมีการปลูกฝ้ายกันมาก ในบริเวณนี้ ถูกทิ้งร้างไปพร้อมกับวัดป่าเลไลยก์ ที่อยู่ติดกัน บางคนเรียกวัดนี้ว่าวัดป่าฝ้ายร้าง วัดป่าฝ้ายสร้างเมื่อพม่ายึดเมืองนนทบุรี และด่านปากเกร็ด เมื่อพ.ศ. 2308</p> <p>จนมาถึงพม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตก ในปี พ.ศ. 2310 ต่อมา ปี พ.ศ. 2317 พระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คนมอญที่อพยพหนีพม่า มาตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะเกร็ด จึงได้มีการบูรณะ วัดป่าฝ้ายขึ้นมาอีกครั้ง</p> <p>ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ สันนิษฐาน ว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระยาวิเชียรวารี เป็นแม่กองบูรณปฏิสังขรณ์ ประมาณ พ.ศ. 2358 และพระราชทานนามวัดเป็น วัดฉิมพลี (เนื่องจาก พระนามเดิมของรัชกาลที่ ๒ คือ เจ้าฟ้าชายฉิม) และตราพระราชลัญจกรของพระองค์เป็นรูปครุฑ ซึ่งอาศัยอยู่วิมานฉิมพลี ชื่อเต็มของวัดฉิมพลี คือ วัดฉิมพลีสุทราวาส คำว่า "สุทราวาส" ที่พ่วงท้ายชื่อ ใกล้เคียงกับชื่อเดิมของวัดสุทัศน์ คือ วัดมหาสุทราวาส วัดแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่มีอุโบสถงดงามที่สุดในจังหวัดนนทบุรี เป็นโบสถ์แบบมหาอุดมที่ยังรักษาลักษณะสถาปัตยกรรมแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาไว้ได้มาก การบูรณะในช่วงรัชกาลที่ ๒ คงมีการบูรณะใหม่ทั้งวัด และในสมัยรัชกาลที่ ๕ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะ วัดปากอ่าว (วัดปรมย์ยิกาวาส) ในครั้งนั้นได้มี พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการบริพารตามเสด็จมา บูรณะวัดฉิมพลีสุทราวาสและวัดใกล้เคียงด้วย</p>
	อุโบสถ	<p>มีขนาด 5 ห้อง แบบมหาอุดม โบสถ์ขนาดเล็กงดงามมาก และยังมีสภาพสมบูรณ์แบบดั้งเดิม หน้าบันจำหลักไม้ เป็นรูปเทพทรงราชรถล้อมรอบด้วยลายดอกไม้ ชุ่มประตูป็นทรงมณฑป ชุ่มหน้าต่างแบบหน้านาง ยังคงเห็นความงามอยู่ และฐานโบสถ์โค้งแบบเรือสำเภา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

	พระประธาน	พระประธานในโบสถ์เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย มีพุทธลักษณะงดงาม ประดิษฐานบนแท่นป็น ลายด้วยปูนปิดทองประดับกระจกสี มีผ้าทิพย์ที่งดงาม มีพระสาวกนั่งพนมมืออยู่บนฐานด้านหน้า
	เจดีย์ทรงมอญ	เจดีย์ทรงมอญ เรียกว่าพระมหาจุฬามณีเจดีย์ สร้างแบบย่อมุมไม้สิบหก สมัยกรุงศรีอยุธยา มีเจดีย์ราย 4 องค์ มหาจุฬามณีเจดีย์ประดับกระจกสี ตั้งแต่บัวกลุ่มรองรับองค์คอรชิ่ง เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบหกองค์เดียวของจังหวัดนนทบุรี ที่สร้างสมัยอยุธยาด้วยความปราณีตงดงามมาก
วัดป่าเลไลยก์		วัดป่าเลไลยก์ เป็นวัดร้างและไปรวมเป็นวัดเดียวกับ วัดฉิมพลี คงเหลือให้เห็นเพียงโบสถ์ และเจดีย์หน้าโบสถ์อีก 2 องค์ ภายในโบสถ์ยังพอใช้การได้ สภาพทั่วไปยังดี เว้นแต่หลังคาที่ชำรุดมาก เพดานโบสถ์เขียนลายทอง สภาพยังคงอยู่ พระประธานเป็นพระปางมารวิชัยสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 3 ศอก แต่ได้ถูกคนร้ายตัดแขน และ ขโมยไปทั้งองค์ บานประตูเขียนลายทองรดน้ำรูปเชี้ยว ขณะนี้ลายทองได้ลบเลือนไปหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 แสดงขอบเขตเนื้อหาของโครงการ (ต่อ)

	อุโบสถ	<p>เป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 8.50 เมตร ยาว 18 เมตร หันหน้าเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณซุ้มประตูประดับด้วยลวดลายปูนปั้น พรรณพุกษาแต่มีสภาพที่ชำรุดมาก ภายในอุโบสถ มีพระพุทธรูปบนฐานชุกชีเป็นประธานอยู่ทางด้านหลัง และบริเวณกลางห้องประดิษฐาน พระพุทธรูปปางปรีนิพพานที่มีพระสาวกนั่งพนมมือ อยู่ทางด้านนอกอุโบสถมีซุ้มเสมาอยู่ทั้ง 8 ทิศ เจดีย์คู่หน้าอุโบสถ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ตั้งอยู่ที่มุมด้านหน้าของอุโบสถ ระหว่างเจดีย์ทั้งสององค์ มีร่องรอยของวิหารขนาดเล็กตั้งอยู่ เมื่อปี พ.ศ. 2531 มีการสร้างพระพุทธรูปปางลีลยกขึ้นใหม่บนฐานเดิม ดังที่ปรากฏในปัจจุบัน</p> <p>สำนักศิลปากรที่ 2 สุพรรณบุรี ดำเนินการขุดแต่ง ทางโบราณคดี และบูรณะโบราณสถาน วัดป่าเลไลยก์ (ร้าง) เมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยเป็นการบูรณะเสริมความมั่นคง ตามรูปแบบสถาปัตยกรรมเดิม</p>
วัดจันทร์	อุโบสถ	<p>วัดจันทร์สร้างเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2315 และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2338 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 40 เมตร ยาว 40 เมตร ตัวอาคารอุโบสถกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร และได้รับการบูรณะใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2464 และ พ.ศ. 2529 และได้สร้างกำแพงแก้วรอบอุโบสถพร้อมซุ้มประตู ในปี พ.ศ. 2514 พระประธานในอุโบสถ เป็นลักษณะปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 108 นิ้ว หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ก่ออิฐถือปูน ลงลักปิดทอง สันนิษฐานว่าได้สร้างมาพร้อมกับอุโบสถ สมัยกรุงธนบุรี อายุราว 235 ปี มีอัครสาวกซ้าย-ขวา มีพระพุทธรูปเก่า ที่ได้สร้างมาพร้อมกับพระประธาน รวม 7 องค์</p>

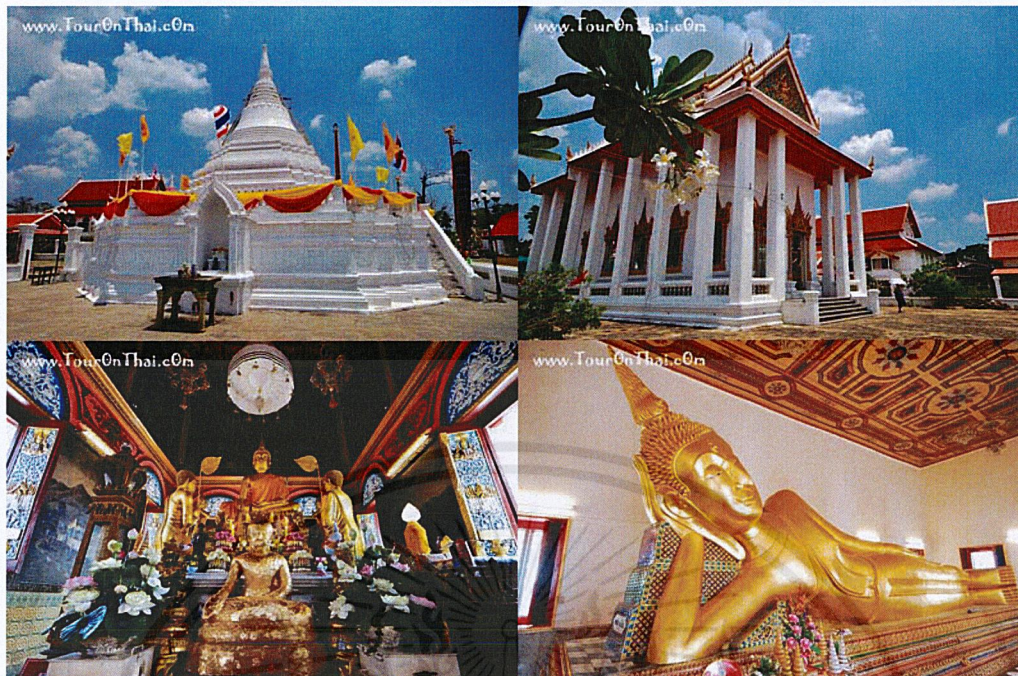
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.2 แสดงขอบเขตของพื้นที่

สถานที่	สิ่งก่อสร้างภายใน
วัดปรมัยยิกาวาส	อุโบสถ
	พิพิธภัณฑสถานและหอไทยนิทัศน์
	พระเจดีย์มูเตา (เจดีย์เอียง)
	ต้นไม้สามกษัตริย์
วัดไผ่ล้อม	อุโบสถ
	หอรบช้าง
	กำแพงแก้ว
	พระธาตุนามูเตาเจดีย์
วัดเสาชิงช้า	ต้นยางใหญ่
	ศาลกุ่มารวมจุกและศาลเจ้าแม่ตะเคียน
	เจดีย์ย่อมุมไม้
	บ้านคนในพื้นที่
บ้านธารแดง	บ้านคนในพื้นที่
ร้านขนมหวานคุณแอม	คลองขนมหวาน
วัดศาลาลูก	อุโบสถ
	สระน้ำ
สวนเกร็ดพุทธ	สวนธรรมชาติ
บ้านเกร็ดตระการ	อาคาร
วัดฉิมพลีสุทวาราส	อุโบสถ
	พระประธาน
	เจดีย์ทรงมอญ
วัดป่าเลไลย์	อุโบสถ
วัดจันทร์	ศาลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.2 รูปภาพวัดปรมย์ยิกาวาส

ที่มา : <https://www.touronthai.com/article/1887>

ภาพที่ 1.3 รูปภาพวัดไผ่ล้อม

ที่มา : <https://www.thai-tour.com/place/1723>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.4 รูปภาพวัดเสาชงทอง

ที่มา : http://www.thailovetrip.com/view.php?id_view=229

ภาพที่ 1.5 รูปภาพผลิตภัณฑ์บ้านขารางแดง

ที่มา : <https://pantip.com/topic/32398528>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.6 รูปภาพผลิตภัณฑ์บ้านขนมหวานคุณแฉั่ว

ที่มา : <https://pantip.com/topic/32398528>

ภาพที่ 1.7 รูปภาพวัดศาลากุล

ที่มา : <https://www.edtguide.com/travel/89135/wat-salakun>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.8 สวนเกร็ดพุทธ

ที่มา : <http://www.holidaythai.com/meenoi27/photo-5621.htm>

ภาพที่ 1.9 รูปภาพบ้านเกร็ดตระการ

ที่มา : <http://www.rlpd.go.th/rlpdnew>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.10 รูปภาพวัดฉิมพลี

ที่มา : <https://www.edtguide.com/travel/76660/wat-chimphli-sutthawat>

ภาพที่ 1.11 รูปภาพวัดป่าเลไลย์

ที่มา : <https://kohkret.wordpress.com/วัดในเกราะเกร็ด/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.12 รูปภาพวัดจันทร์

ที่มา : <https://www.edtguide.com/travel/235428/chan-temple>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 วิธีการดำเนินโครงการ

1.4.1 ศึกษาสังเกตสภาพแวดล้อมพื้นที่

1.4.1.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของพื้นที่ สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ การสัมภาษณ์ของคนในพื้นที่ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่มาท่องเที่ยว เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ไปสู่การออกแบบ

1.4.1.2 ศึกษาข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ในแต่ละจุด และเอกลักษณ์สำคัญของสถานที่นั้นๆ

1.4.1.3 ศึกษาเส้นทางการเดิน เที่ยวในชุมชนเกาะเกร็ด และสังเกตป้ายต่างๆ

1.4.2 ศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของคนในชุมชน และนักท่องเที่ยว ในพื้นที่เกาะเกร็ด

1.4.2.1 ศึกษาพฤติกรรมและสังเกตแรงจูงใจในการมาเที่ยว ในพื้นที่เกาะเกร็ด

1.4.2.2 สัมภาษณ์และสอบถามความต้องการหรือปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่

1.4.2.3 ศึกษาพฤติกรรมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ

1.4.3 กำหนดขอบเขตโครงการและออกแบบ

1.4.3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นที่ที่จะใช้ในการออกแบบ

1.4.3.2 ศึกษาพื้นที่ ความต้องการและข้อจำกัด ในการออกแบบ

1.4.3.3 ถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเกาะเกร็ด

1.4.4 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ

1.4.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.4.6 สรุปเพื่อทำการออกแบบ

1.4.7 วิเคราะห์แนวคิดในการออกแบบ (Design Concept)

1.4.8 แบบร่างแนวคิดในการออกแบบ (Sketch Design)

1.4.9 คัดเลือกและพัฒนาแบบร่าง (Develop)

1.4.10 ขั้นเตรียมการผลิต(Preproduction) นำข้อมูลมาดำเนินการหารูปแบบที่เหมาะสมด้วยการสร้างแบบร่าง (Sketch Design)

1.4.11 ขั้นการผลิต นำแบบวิเคราะห์และแก้ไขผลงานจากแบบจำลองมาผลิต

1.4.12 นำเสนอผลงาน

1.4.13 สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะผลงานการออกแบบ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ได้ผลงานออกแบบระบบสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

1.5.2 สร้างบรรยากาศเพิ่มคุณค่าในด้านศิลปะ และส่งเสริมการเรียนรู้ภายในพื้นที่ทำให้เกิดความน่าสนใจ อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวหรือผู้พบเห็น เป็นการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้กับพื้นที่เกาะเกร็ดและประเทศไทย

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 การออกแบบกราฟิกบนสภาพแวดล้อม (Environmental graphic design) คือ การสื่อสารในเชิงพื้นที่โดยประกอบด้วยสัญลักษณ์ การสื่อความหมาย และการสร้างเอกลักษณ์ให้กับสถานที่ซึ่งสามารถถ่ายทอดออกมาได้หลากหลายรูปแบบโดยจะต้องตอบสนองประโยชน์ใช้สอยในแต่ละสถานที่นั้นๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

1.6.2 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้ ความเข้าใจ ต่อประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น มีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม

บทที่ 2

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ

โครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อมในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
มีการศึกษาข้อมูลและนำมาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อใช้ในการออกแบบ แบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของคนในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะและอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 2.5 ป้ายและสัญลักษณ์เดิมในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 2.6 ข้อมูลและพฤติกรรมของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว
- 2.7 สรุปแนวคิดและการออกแบบระบบสัญลักษณ์

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม

เป็นการประยุกต์ใช้หลักการออกแบบกราฟฟิกสำหรับพื้นที่สภาพแวดล้อม
การใช้องค์ประกอบการออกแบบกราฟฟิก การกำหนดตำแหน่งและทิศทาง การใช้วัสดุ และเทคนิคการ
ผลิต การออกแบบตราสัญลักษณ์ การใช้ตัวอักษร และระบบป้ายสัญลักษณ์ มีดังนี้

2.1.1 ประเภทป้ายสัญลักษณ์

2.1.1.1 สัญลักษณ์ภาพ หรือ เครื่องหมาย หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความหมาย
ของอีกสิ่งหนึ่ง หรือสถานที่ หรือหมายถึง วัตถุ อักษร รูปร่าง สี สัน ซึ่งใช้ในการสื่อความหมาย
แนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

2.1.1.2 ป้ายบอกทิศทาง (Direction Sign) เป็นส่วนประกอบ
ที่อยู่ในระบบ circulation เพราะได้ให้คำแนะนำข้อมูลที่มีความจำเป็นในการเดินทาง ตั้งแต่ผู้ใช้งาน
ได้เข้ามาในพื้นที่ สัญลักษณ์ชนิดนี้ได้ให้เส้นทางกับการสัญจร ของผู้คนที่ใช้พื้นที่ด้วยการเดิน หรือผู้ที่ใช้
จักรยาน ตั้งอยู่ระหว่างทาง และจุดที่ต้องตัดสินใจ เพื่อบอกเส้นทางในการเดินทางไปยังจุดหมายปลาย
ทาง โดยใช้กราฟิกเป็นเครื่องมือสื่อสาร เช่น ตัวอักษร สัญลักษณ์ ลูกศร Directional signs เป็นสิ่งที่
จำเป็นให้ผู้ใช้งานสังเกตเห็นได้ง่าย ข้อความที่จะสื่อสารต้องสามารถมองเห็นและอ่านข้อมูล
ได้โดยง่าย สอดคล้องสภาพแวดล้อมกับการนำทางที่ช่วยอำนวยความสะดวก ลดความสับสน
ในการใช้พื้นที่

2.1.1.3 ป้ายแผนที่ (Directory Sign) ใช้อธิบายข้อมูลโดยเป็นรูปภาพแผนที่ให้มองเห็นภาพรวมของพื้นที่เกาะเกร็ด สามารถเดินทางได้โดยง่าย และสามารถรู้เส้นทางการเดินประกอบการเดินเที่ยวและการตัดสินใจในการเที่ยวรอบเกาะเกร็ด

2.1.1.4 ป้ายบอกรายละเอียด (Information Sign) เป็นป้ายบอกข้อมูลรายละเอียดประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสถานที่ที่มีความสำคัญของพื้นที่เกาะเกร็ด เป็นป้ายที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ให้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ เพื่อให้เห็นคุณค่าความสำคัญของพื้นที่

2.1.1.5 ป้ายบอกระยะ เป็นป้ายที่ให้ข้อมูลระยะในการเดินทาง การไปถึงยังจุดหมายปลายทาง เพื่อบอกตำแหน่งหรือระยะเวลาในการเดิน เพื่อเดินไปยังจุดหมายของสถานที่นั้นๆ

2.1.2 การออกแบบสัญลักษณ์ที่ดี มีดังนี้

2.1.2.1 ความหมาย (Mean) สัญลักษณ์ควรมีความหมายหรือเนื้อหาที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจหรือรู้สึกจากภาพที่ปรากฏ

2.1.2.2 ความเหมาะสมกับสื่อ (Suitability to media) หมายถึง ความลงตัว เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ความเป็นไปได้ที่จะใช้กับสื่ออื่นๆ

2.1.2.3 ความร่วมสมัย (Contemporaneity) คือ สามารถเข้าถึงคนในสมัยนั้นๆ ได้ คือมีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สัญลักษณ์ที่ดีควรมีอายุใช้งานยาวนาน เช่น 5 - 10 ปี ก็ยังคงดูทันสมัยอยู่

2.1.2.4 ความน่าเชื่อถือ (Reliability) รูปแบบของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายควรให้คนมองแล้วเกิดความน่าเชื่อถือ

2.1.2.5 เอกลักษณ์ (Distinctiveness) นั่นคือ นวัตกรรมจะต้องสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร คือมีความแตกต่างไปจากเครื่องหมายของหน่วยงานหรือประเภท สินค้าอื่น ไม่ควรเหมือนหรือมีความคล้ายคลึงกัน เพื่อสร้างความน่าจดจำ

2.1.2.6 เอกลักษณ์ของสี (Color individuality) ควรเลือกสีที่มีความเหมาะสม และการกำหนดสีควรเป็นเอกลักษณ์และแตกต่างไปจากสถานที่อื่นๆ นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงความสวยงามของคู่สี และความเด่นชัดสะดุดตาความสนใจ รวมถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม

2.1.2.7 ความเรียบง่าย (Simplification) หมายถึงการออกแบบตัดทอน ลดทอนให้มีความเรียบง่าย ไม่สับสน สามารถสร้างความประทับใจ (Impression) และเกิดภาพจำ (Memorability) ได้ดี

2.1.2.8 ความเป็นสากล (Regionality) หมายถึงความสามารถในการออกแบบให้เครื่องหมายสื่อสารได้กับคนทั่วโลก โดยเฉพาะเครื่องหมายในที่สาธารณะจะต้องมีความเป็นสากลมากกว่าเครื่องหมายอื่นๆ ให้มีความเข้าใจได้ตรงกัน

2.1.2.9 ความเป็นประโยชน์ (Utility) คือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง หรือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ สะดวกในการจัดวาง เมื่อนำไปใช้ต้องสังเกตได้ง่าย ว่าด้านใดคือ ด้านบน ด้านล่าง ด้านซ้าย ด้านขวา

2.1.2.10 เอกภาพ (Unity) หมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่ก่อให้เกิดความงามแก่สัญลักษณ์ และองค์ประกอบภาพรวม การจะเกิดเอกภาพได้ต้องอาศัย องค์ประกอบของการออกแบบและหลักการออกแบบ

2.1.3 ทฤษฎีการจัดองค์ประกอบ (Composition) เป็นหลักการพื้นฐานที่นักออกแบบ ใช้สื่อความหมายให้ปรากฏเป็นภาพตามแนวทางที่กำหนด เป็นการนำองค์ประกอบพื้นฐาน (Graphic Elements) มาจัดวางตามทฤษฎีหลายๆ แขนง ซึ่งหลักการจัดองค์ประกอบ ในการออกแบบ มีดังนี้

2.1.3.1 ความสมดุล (Balance) เกิดจากการใช้องค์ประกอบซ้ำกัน ทำให้เห็นภาพรวมในความรู้สึกแบบเท่ากัน สมดุลกัน

2.1.3.2 ความแตกต่าง (Contrast) เกิดจากการใช้องค์ประกอบไม่ซ้ำกัน ทำให้เห็นภาพรวมในความรู้สึกแบบขัดแย้ง แตกต่างกัน เกิดการเปรียบเทียบ

2.1.3.3 สัดส่วนและขนาด (Proportion or Scale) เกิดจากความสัมพันธ์กัน ของขนาด องค์ประกอบที่ปรากฏจากการจัดวางและการเปรียบเทียบ

2.1.3.4 ความเป็นเอกภาพ (Unity) เกิดจากการใช้องค์ประกอบในลักษณะ ที่ทำให้เห็นภาพรวมในความรู้สึกที่เป็นหนึ่งเดียวกัน กลมกลืนกัน เห็นภาพรวมอย่างเด่นชัด

2.1.3.5 ความกลมกลืน (Harmony) เกิดจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในลักษณะที่ทำให้เห็นภาพรวมในความรู้สึกแบบผสมผสาน กลมกลืน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ขัดแย้งกัน

2.1.3.6 การซ้ำ (Repetition) เกิดจากการนำองค์ประกอบมาใช้ซ้ำๆ กัน สภาพการซ้ำ สามารถเกิดกับองค์ประกอบแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

2.1.3.7 การแผ่ขยาย (Radiation) เป็นสภาพการซ้ำที่มีจุดเริ่มต้นจาก ศูนย์กลาง แล้วแผ่ขยายออกไป

2.1.3.8 การลดหลั่น (Gradation) เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพ ขององค์ประกอบในเชิงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างมีลำดับ

2.1.3.9 ความคล้ายคลึง (Similarity) เกิดจากการใช้องค์ประกอบที่หลากหลาย แต่มีความคล้ายคลึงกันในสภาพที่ใกล้เคียงกัน

2.1.3.10 การรวมตัว (Concentration) เกิดจากสภาพการกระจายตัว ขององค์ประกอบที่ทำให้เห็นภาพรวมในความรู้สึกที่ไม่มีความสม่ำเสมอ ไม่มีแบบแผน ในบริเวณที่มีความหนาแน่นน้อย จะรู้สึกถึงการกระจายออก ในบริเวณที่มีความหนาแน่นมาก จะรู้สึกถึงการรวมตัวเข้าหากัน

2.1.3.11 ความผิดปกติ (Anomaly) เกิดจากการผสมผสานกัน ระหว่างองค์ประกอบที่ปกติในจำนวนมากๆ กับองค์ประกอบที่ไม่ปกติในจำนวนที่น้อยกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.12 โครงสร้าง (Structure) เป็นตัวกำหนดรูปร่างทำให้องค์ประกอบที่ใช้เกิดการสัมพันธ์กันอย่างมีแบบแผน

2.1.3.13 การเคลื่อนไหว (Movement) เกิดจากการจัดลำดับขององค์ประกอบที่ทำให้เห็นภาพรวมในลักษณะก่อนและหลัง รู้สึกถึงการไม่หยุดนิ่ง

2.1.3.14 การเน้น (Emphasis) เกิดจากการทำให้องค์ประกอบในบริเวณที่ต้องการให้ความสำคัญมีจุดสนใจ จุดรวมสายตา ทำให้ชัดเจน โดดเด่นจากบริเวณอื่น

2.1.3.15 จังหวะ (Rhythm) เกิดจากการจัดลำดับขององค์ประกอบที่มีสภาพต่อกันในสภาวะแบบสม่ำเสมอและไม่สม่ำเสมอ ทำให้เห็นภาพรวมที่รู้สึกเคลื่อนไหว มีความเป็นจังหวะ

2.1.4 การออกแบบกราฟิกบนสภาพแวดล้อม (Environmental Graphic Design: EGD)

คือ การออกแบบสื่อที่ไม่ว่าจะเป็นงานกราฟิก งานออกแบบสัญลักษณ์ หรือแม้กระทั่งงานศิลปะ (art installation) ได้แก่ ป้ายโครงการ (pylon sign) ป้ายภายนอกอาคาร (building sign, banners) ป้ายไดเรคตอรี (directory) ป้ายบอกทาง (wayfinding sign) ป้ายชื่อห้างร้าน (shop front/ branding sign) งานสัญลักษณ์ภาพ (Pictogram) และงานออกแบบแผนที่ (mapping) เป็นต้น โดยมุ่งเน้นในการให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้สอย เป็นการให้ข้อมูลในเรื่องของแผนที่หรือการบอกทิศทาง โดยจะมีความแตกต่างจากงานกราฟิกธรรมดาทั่วไปตรงที่ การออกแบบไม่ได้อยู่แค่บนกระดาษ 2 มิติ ยิ่งไปกว่านั้นการออกแบบ EGD จะต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่ EGD นั้นๆ จะตั้งอยู่ EGD มีความสัมพันธ์กับ งานทางด้านสถาปัตยกรรม งานตกแต่งภายใน และงานภูมิทัศน์ โดยต้องคำนึงถึง เช่น ทางเดิน ทิศทางของแสง วัสดุ หรือ ระยะเวลา ขนาด เป็นต้น ดังนั้นขั้นตอนในการทำงานนี้ จึงต้องมีความเกี่ยวเนื่องเกี่ยวพันกัน ยิ่งไปกว่านั้น EGD ยังเกี่ยวข้องกับการใช้ digital technology และระบบที่นำเสนอ เนื้อหาที่เต็มไปด้วยพลัง และความคิดสร้างสรรค์ผ่าน motion graphic และทำให้เกิดความเป็นไปได้ ในการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง user ในสถานที่กับข้อมูลที่ถูกนำถ่ายทอด

2.1.5 หลักตัวแปรมนุษย์ (Human Factors Basics)

การรับรู้ความหมายของป้ายสัญลักษณ์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งที่มีมนุษย์สัมพันธ์ด้วยกับสภาพแวดล้อม คือ ตัวแปรทางด้านสรีระวิทยาและทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ การเห็นด้วยสายตา ความสามารถในการอ่าน ความจำ การรับรู้เรื่องสีและทัศนคติ ซึ่งเป็นเรื่องส่วนบุคคล เพราะเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนจึงทำให้ควบคุมโดยการออกแบบได้ยาก ดังนั้นนักออกแบบจึงควรเข้าใจหลักพื้นฐานที่จะเป็น ตัวแปรของมนุษย์ ซึ่งมีอิทธิพล ในการกำหนดพฤติกรรม มีผลต่อการรับรู้และการตอบสนองต่อป้ายสัญลักษณ์ หลักการออกแบบ Human Factors คือตัวแปรที่สำคัญซึ่งมีอิทธิพลทำให้เกิดการรับรู้และการตอบสนองต่อป้ายสัญลักษณ์ในแต่ละบุคคลแบ่งออกได้เป็น

2.1.5.1 ทางกายภาพ

2.1.5.1.1 ตัวแปรทางด้านสรีระวิทยา (Physical Factors)

คือทางกายภาพแบ่ง ออกเป็นดังนี้

ก.) Normal Field of vision คือแนวการมองของระดับ

สายตาปกติ บุคคลสามารถมองป้ายสัญลักษณ์ได้ชัดเจน ครอบคลุมภายในบริเวณพื้นที่ 60 องศา ดังนั้นภาพที่อยู่นอกบริเวณพื้นที่นี้จะไม่เห็นชัดเจนในรายละเอียด

ข.) Visual Acuity คือ กำลังความสามารถหรือความคมชัด

ในการรับภาพของสายตาในเกณฑ์ปกติคนจะสามารถมองเห็นได้ในระยะของแสงที่ 20/20 ฟุต และยิ่งขึ้นอยู่กับอายุและสายตาของแต่ละบุคคล

ค.) Reading Rate คือเวลาที่ใช้ในการอ่านมาตรฐานการอ่าน

จะอยู่ที่ 125 คำต่อ 1 นาทีถึง 500 หรือ 600 คำ ซึ่งควรพิจารณาควบคู่กับอายุระดับสติปัญญา การศึกษาซึ่งค่าเฉลี่ยจะอยู่ประมาณ 250 คำต่อนาที

ง.) Legibility คือความรู้และเข้าใจได้ง่ายในการอ่าน

จากสภาพแวดล้อมที่ชัดเจนได้มีการจัดเกณฑ์มาตรฐานจากสายตาปกติ 20/20 จะสามารถยืนอ่านตัวอักษรสูง 1 นิ้วจากระยะไกลถึง 50 ฟุต (15 เมตร)

จ.) Eye Level คือระดับสายตาที่ใช้เป็นมาตรฐาน

ในการมองเห็นป้าย

- ระดับสายตาขณะยืนอยู่จะสูงจากพื้นประมาณ 5 ฟุต 6 นิ้ว
- ระดับสายตาขณะนั่งอยู่จะสูงจากพื้นประมาณ 4 ฟุต 3 นิ้ว

ฉ.) Meeting Need of Aging and Physically Disable People

คือ การคำนึงถึงความต้องการของประชากรที่เป็นผู้สูงอายุและคนพิการ ความสูงของตัวอักษรที่ใช้เป็นมาตรฐานคือ ตัวอักษร DB ComYard X ตัวพิมพ์ใหญ่สูง 1 นิ้ว

ตามระยะการมองเห็นขณะเดิน 25 ฟุต

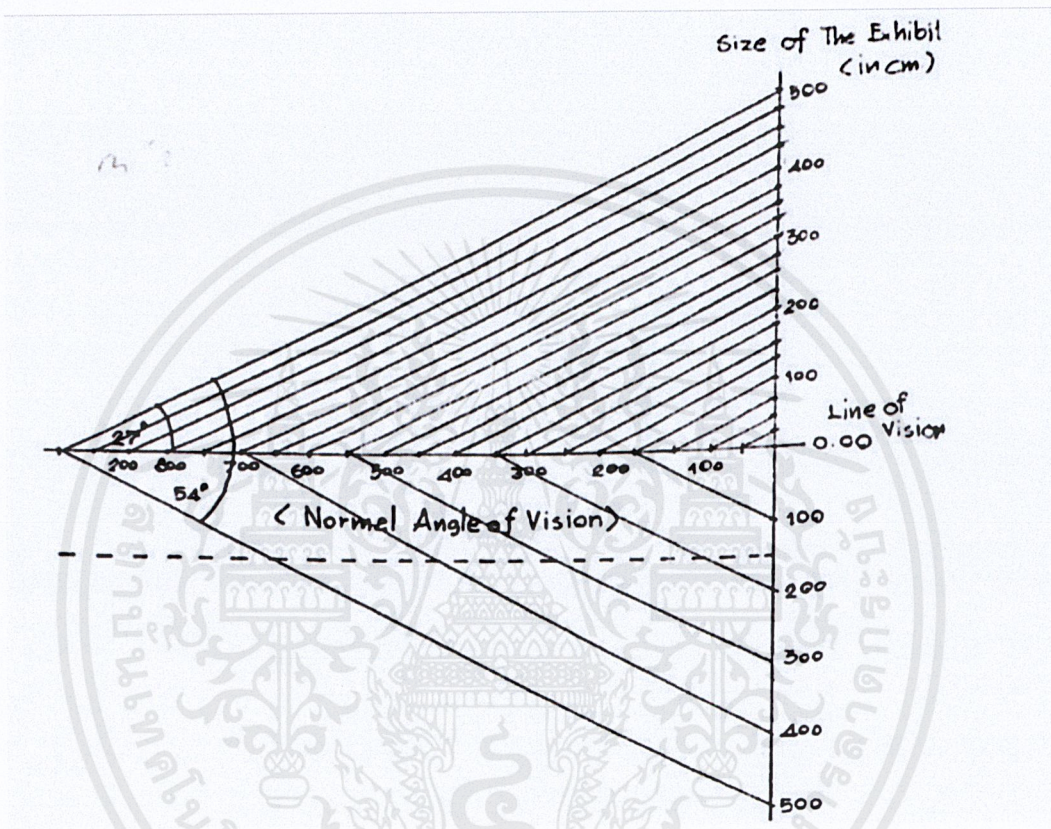
2.1.5.1.2 ตัวแปรทางด้านจิตวิทยา (Psychological Factors) คือหลักการ

ทางจิตวิทยาที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพและพื้นภาพ (Figure and Ground Relationships) โดยกำหนดให้ภาพที่เป็นรูปร่างหรือลักษณะโครง ซึ่งจะมองเห็นได้เมื่ออยู่บนพื้นภาพ เพราะรูปร่างเกิดจากรอบรูปหรือเส้นรอบรูปเป็นตัวกำหนดขอบเขต ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงรูปร่างจึงเกิดจากการปรับเปลี่ยนเส้นรอบรูป ซึ่งจะให้มีผลต่อการจดจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5.1.3 ขอบเขตการมองเห็น

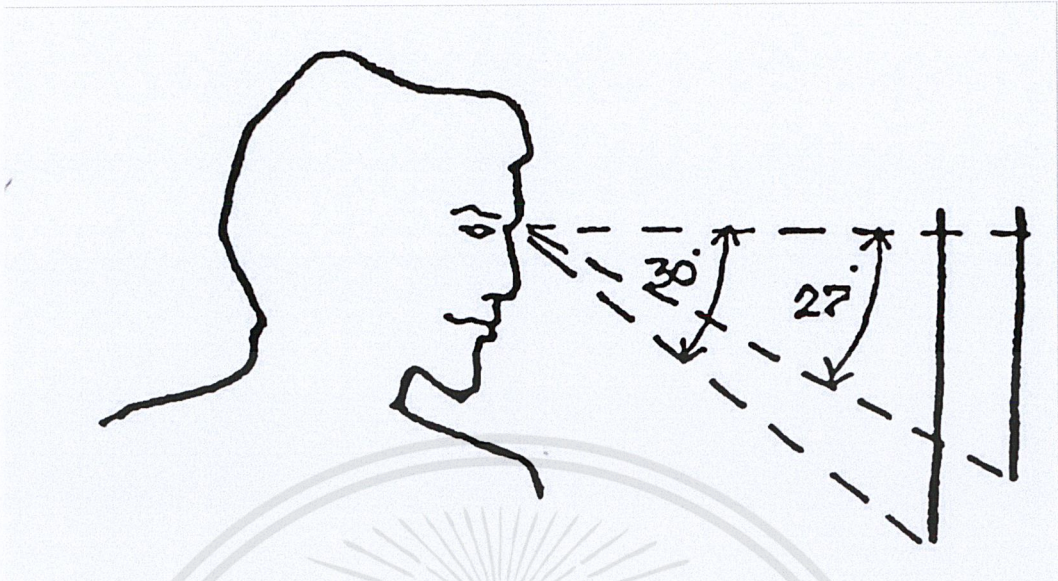
มนุษย์มีขอบเขตการมองเห็นที่จำกัดแบบไม่ต้องหันศีรษะ ประมาณ 40 องศา แต่ความจริงแล้วมนุษย์สามารถแลเห็นได้กว้างถึงประมาณ 120 องศา โดยมุมมองทางตั้งจะมากกว่ามุมมองทางนอน ฉะนั้นการพิจารณารูปแบบการจัดวางวัตถุให้สอดคล้องจึงมีผลดีต่อการจัดนิทรรศการด้วยเช่นกัน

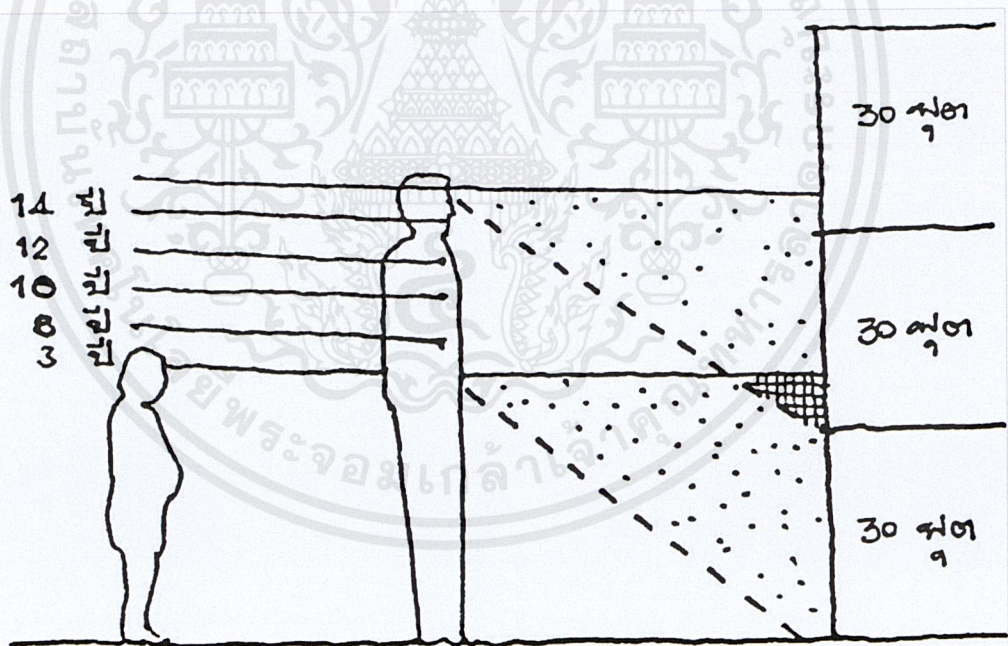
ภาพที่ 2.1 รูปภาพแสดงการกำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์

ที่มา : หลักศิลปการออกแบบ.กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์,2522.

ข้อมูลจาก Architect data กำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27 องศาเหนือระดับสายตา เพราะเป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุดโดยไม่ต้องก้มหรือเงยศีรษะ

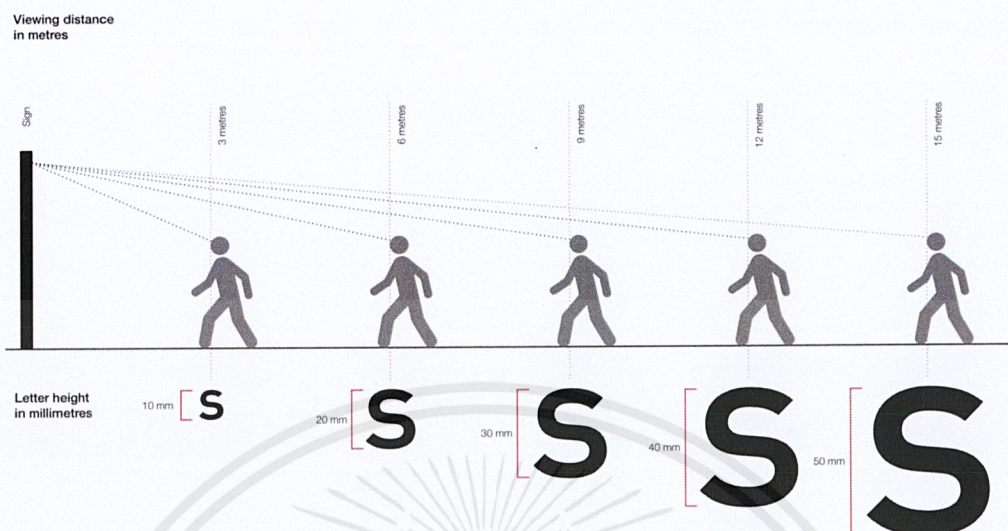

ภาพที่ 2.2 ภาพแสดงขอบเขตการมองเห็นวัตถุในระดับสายตาคนปกติที่ไม่ต้องก้มศีรษะ
ที่มา : หลักศิลปการออกแบบ.กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์,2522.

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงระดับสายตาตามมนุษย์ตามขนาดของอายุในแนวตั้ง
ที่มา : หลักศิลปการออกแบบ.กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์,2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 รูปภาพแสดงการกำหนด ขนาดตัวอักษร กับระยะทาง

ที่มา : www.seton.com

2.1.6 โครงสร้างตัวอักษร หมายถึง ลักษณะของเส้นต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นตัวอักษร ซึ่งมีเส้นต่างๆ ดังนี้

- (ก) เส้นตั้ง (Vertical Line) คือเส้นที่ตั้งฉากกับเส้นบรรทัด จะมีขนาดหนาหรือขนาดบางมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับรูปแบบของตัวอักษร
- (ข) เส้นนอน (Horizontal Line) คือเส้นที่ขนานกับเส้นบรรทัด
- (ค) เส้นเอียง (Inclined Line) คือเส้นที่ลากในแนวเฉียงของเส้นบรรทัด
- (ง) เส้นโค้ง (Curve Line) คือเส้นที่มีลักษณะโค้งตัวอักษรมีความสวยงามมากขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงให้เอนเอียงได้ ขึ้นอยู่กับรูปแบบอักษร

2.1.7 รูปแบบของตัวอักษร

ตัวอักษรรวมถึงรายละเอียดของตัวอักษรบนป้ายสัญลักษณ์มีความสำคัญในการถ่ายทอดไปสู่ผู้รับสาร มีหลักการดังนี้

(ก) รูปแบบของตัวอักษร มีหลายรูปแบบให้เลือกและแต่ละแบบก็ให้ความรู้สึกที่ต่างกันออกไป และอ่านได้ยากง่ายต่างกัน ตัวอักษรที่เรียบง่ายและดูธรรมดาจะสามารถอ่านได้ง่ายที่สุด ต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

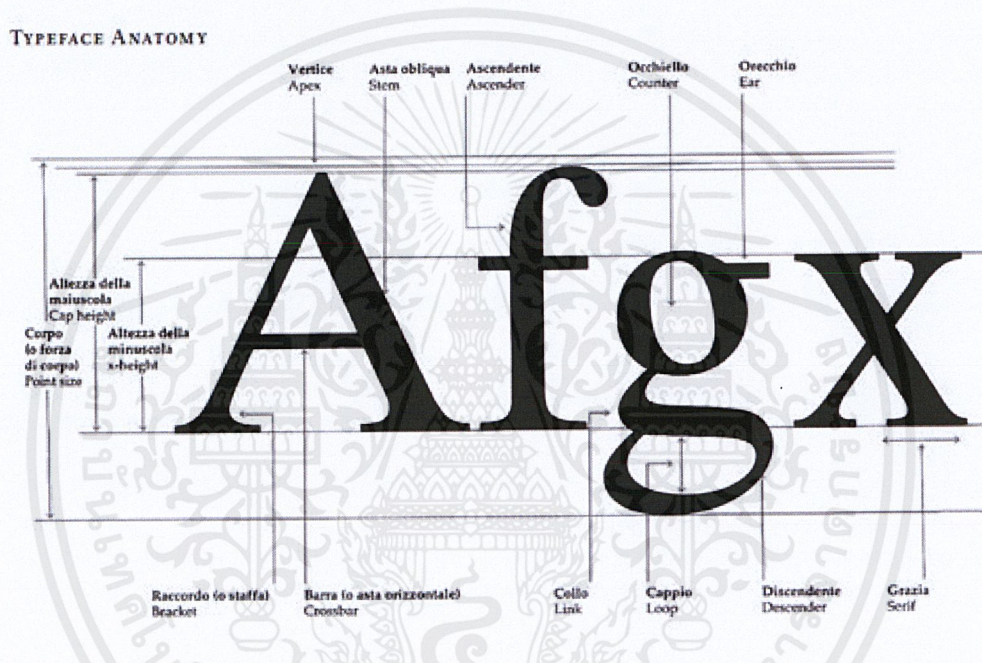
(ข) ความหนาบางของตัวอักษร ความหนาของตัวอักษรจะช่วยเน้นย้ำข้อความที่มีความสำคัญมากกว่าตัวอักษรที่บางกว่า

(ค) การใช้ตัวอักษร ที่เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ในภาษาอังกฤษ เหมือนกับความหนาบางของตัวอักษร เพื่อเน้นความสำคัญมากกว่าตัวพิมพ์เล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ง) ระยะความห่าง ของช่องไฟระหว่างตัวอักษร ทำให้เกิดความยากง่ายที่ต่างกัน ในการอ่าน และยังให้ความรู้สึกต่างกันด้วย การใช้ช่องไฟห่างจะทำให้รู้สึกผ่อนคลายสบายกว่า การใช้ช่องไฟแคบที่จะทำให้รู้สึกอึดอัด

(จ) รูปร่างของตัวอักษรที่ทำให้รู้สึกต่างกัน รูปร่าง ความแหลมจะทำให้รู้สึกถึงพลังความเร็ว ตัวกลมทำให้รู้สึกถึงความนุ่มนวล ดังนั้นการเลือกใช้ตัวอักษร ต้องดูให้เหมาะสมกับอารมณ์ของสถานที่นั้นๆ เพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศให้ดีขึ้น

ภาพที่ 2.5 รูปภาพแสดงโครงสร้างของตัวอักษร

ที่มา : <http://arti3319.blogspot.com/2011/07/blog-post.html>

2.1.8 การจัดวางตัวอักษรบนป้าย

การจัดวางตัวอักษรหรือข้อความบนป้ายสามารถทำได้หลายรูปแบบดังนี้

(1) แบบชิดซ้าย (Flush Left) แบบชิดซ้ายจะปล่อยให้ทางขวามือ เว้าห่างเป็นอิสระ ให้ความรู้สึกการสั่นไหวของคำเป็นธรรมชาติ เป็นที่นิยมของนักออกแบบ ชิดแนวด้านซ้ายมือเป็นวิธีการพิมพ์โดยทั่วไป

(2) แบบปรับซ้ายขวาตรง Justified เป็นแบบที่ปรับตัวอักษรให้ได้แนวตรง ทั้งซ้ายขวา นิยมใช้พิมพ์ในหนังสือและนิตยสารโดยทั่วไป ไม่ดีตรงที่คำบางคำถูกตัดขาด ทำให้ยากต่อการอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) แบบชิดขวา (Flush Right) แบบชิดขวาจะปล่อยให้ทางซ้ายมือ เว้าห่างช่องโพร่งหว่างคำดี แต่ละบรรทัดควรมีความสั้นยาวแตกต่างกัน เพื่อสร้างรูปร่างที่น่าสนใจ นิยมใช้กับคำโฆษณาสั้นๆ ในระบบธุรกิจ บัตรเชิญ ประกาศ ให้ความสมบูรณ์ของคำและช่องไฟดี

(4) แบบศูนย์กลาง (Centered) เป็นการจัดแบบดุลยภาพ ทั้งขอบซ้ายและขอบขวา เว้าห่าง ช่องโพร่งหว่างคำดี แต่ละบรรทัดควรมีความสั้นยาวแตกต่างกัน เพื่อสร้างรูปร่างที่น่าสนใจ นิยมใช้กับคำโฆษณาสั้นๆ ในระบบธุรกิจ บัตรเชิญ ประกาศ ให้ความรู้สึกเป็นแบบแผน

(5) แบบรอบขอบภาพ (Contour) การจัดวางตัวอักษรแบบรอบขอบภาพ เป็นการจัดวางตัวอักษรให้สัมพันธ์กับรูปร่างของสัญลักษณ์ ภาพถ่าย หรือภาพประกอบ ให้ความรู้สึกสบาย ตื่นเต้น

(6) แบบล้อมรอบ (Run Around) ตัวอักษรที่จัดล้อมรอบรูปภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพสี่เหลี่ยม ความยาวของคอลัมน์แต่ละตอนแตกต่างกันออกไปปกติจะใช้กับหนังสือ นิตยสาร รายงานประจำปี ส่วนมากเป็นคำบรรยายภาพ

(7) แบบอดุลยภาพ (Asymmetric) มีสภาพเว้าห่างทั้งซ้ายและขวา เป็นแบบการจัดที่คาดเดาไม่ได้ ดึงความสนใจในการมองได้ดี อ่านค่อนข้างยาก นิยมใช้สำหรับข้อเขียนสั้นๆ เหมาะสำหรับงานธุรกิจ หัวเรื่อง โปสเตอร์

(8) แบบแสดงรูปร่าง (Shaped) การจัดตัวอักษรแบบนี้สัมพันธ์กับทฤษฎีเกสต่อลทในเรื่องของความสืบเนื่อง (Continuation) สายตาจะมองสืบเนื่องไปตามแนวโค้งหรือแนวเส้นฐานในลักษณะต่างๆ เป็นแบบการจัดที่หาดูไม่ค่อยได้

(9) แบบรูปธรรม (Concrete) เป็นการจัดตัวอักษรให้เกิดรูปร่างของวัตถุหรือรูปร่างอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น เช่น รูปร่างเรขาคณิตหรือนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับคำที่บรรยาย บางครั้งก็เรียกสารอักษร (Calligramme) เริ่มปรากฏขึ้นมาโดยกวีรูปธรรมชาวฝรั่งเศส คือ อพอล ลิแนร์ (Apollinaire) แครร์รอลล์ (Lewis Carroll) คัมมิงส์ (E.E. Cummings) เป็นการช่วยกระตุ้นความหมายของภาษาให้มีศักยภาพกว้างมากขึ้น

(10) แบบแนวตั้ง นิยมใช้กับหัวเรื่องสั้นปกหนังสือปกหนังสือและป้ายบ่อยครั้งที่พบการนำไปใช้อย่างผิดพลาด ต้องระวังในการใช้คำยาวๆ จะเกิดความสับสนจึงไม่เหมาะสม

(11) แบบเอียง (Inclined Type) เป็นการจัดวางตัวอักษรอีกทางเลือกหนึ่ง โดยจัดเอียงมุมเปลี่ยนไปตามมุมที่ต้องการ มีส่วนดึงความสนใจสำหรับประชากรเป้าหมายได้พอสมควร ผู้ออกแบบสามารถจะดึงความสนใจด้วยการสื่อสารหัวเรื่อง โดยการจัดเอียงให้หันเหไปจากแนวตั้งหรือแนวนอน ตัวอักษรเอียงช่วยกระตุ้นความรู้สึกสร้างสรรค์หรือก้าวหน้ได้ การเอียง ลาดขึ้นทางขวามือจะให้ความรู้สึกสะดักสะบายน้อยกว่าเอียงลง ไม่เหมาะสมกับการพิมพ์ในส่วนเนื้อความของหนังสือ

2.1.9 ข้อควรคำนึงในการออกแบบตัวอักษรบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์
ข้อควรใช้พิจารณาการใช้ตัวอักษรบนป้ายสัญลักษณ์ ดังนี้

(1) การเลือกตัวอักษร ควรพิจารณาถึงภาพลักษณ์ที่ต้องการ
การใช้ตัวอักษรที่มากกว่า 2 แบบในงานเดียวกันเป็นสิ่งที่กระทำได้แต่ต้องอาศัยประสบการณ์และ
ความชำนาญจากการออกแบบ

(2) ตัวอักษร คำ และช่องไฟ ตัวอักษรแต่ละแบบมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
ส่งผลในการมองแตกต่างกัน ดังนั้นการนำตัวอักษรแต่ละแบบมาใช้ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร
หรือเป็นคำ การเว้นช่องไฟต้องกระทำอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ได้จังหวะและความกลมกลืน
ที่สวยงามสบายตา

(3) การเลือกแบบลูกศรเพื่อบอกทิศทางควรจะต้องเลือกแบบหรือออกแบบ
ให้เข้ากับลักษณะของตัวอักษรความหนาของเส้นและขนาดลูกศรเป็นสิ่งสำคัญ
ที่ต้องพิจารณาร่วมกันกับตัวอักษร

(4) การใช้คำ ข้อความบนแผ่นป้าย เพื่อใช้ประกอบกับเครื่องหมายสัญลักษณ์
ต้องสื่อความหมายได้ครบถ้วน โดยใช้คำที่สั้น กระชับได้ใจความ เพราะมีช่วงเวลาสำหรับการมองเห็น

(5) การจัดวางตัวอักษรบนแผ่นป้าย ควรเลือกรูปแบบการจัดวางตัวอักษร
ที่มีตำแหน่ง บน กลาง ล่าง ซิดขวา ซิดซ้าย กึ่งกลางของป้ายสัญลักษณ์

(6) ขนาดของตัวอักษรบนแผ่นป้ายสัญลักษณ์ ควรกำหนดความสูงของตัวอักษร
ให้เหมาะสมกับสัญลักษณ์ภาพ ควรมีความชัดเจนอ่านง่าย มีการใช้สัดส่วนมาตรฐานที่สัมพันธ์
กับป้ายเพื่อง่ายแก่การปรับเปลี่ยนและคำนึงถึงการย่อ-ขยาย ที่มีผลต่อความชัดเจนของตัวอักษร

(7) การเลือกสี สำหรับข้อความและสีของพื้นป้าย ควรมีความแตกต่างที่ดีและ
ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การเลือกสีระบบป้าย ควรเป็นสีชุดเดียวกันทั้งชุด

2.1.10 การใช้สีในการออกแบบสัญลักษณ์
การใช้สีในการออกแบบสัญลักษณ์ที่ดี นั้นควรใช้ 1 ถึง 3 สี เพราะการใช้สีมากเกินไป
อาจก่อให้เกิดความสวยงามได้ยากและยังทำให้สัญลักษณ์ขาดความเป็นเอกลักษณ์จดจำได้ยาก
การแบ่งลักษณะของการใช้สีมี ดังนี้

(1) การใช้สีกลมกลืน (Harmony) เป็นการใช้สีที่คล้ายๆ กัน
มีความสัมพันธ์กันไม่มีสีโดดเด่น ใช้ได้หลายวิธีคือ

(1.1) ใช้สีเดียวเพิ่มน้ำหนักอ่อนแก่ เช่น น้ำเงิน ฟ้ำเข้ม และฟ้ำอ่อน

(1.2) ใช้สี สีเดียวผสมในทุกสีที่มาร่วม ใช้เฉพาะสีร้อนหรือสีเย็น

และใช้สีที่อยู่ในลำดับติดกันในวงจสี เช่น แสด ส้ม เหลือง สัญลักษณ์ที่ใช้สีลักษณะกลมกลืนกัน
มีไม่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากสีกลมกลืนจะมี น้ำหนักใกล้เคียงกัน แต่สัญลักษณ์ส่วนใหญ่
ต้องการความชัดเจน จึงต้องใช้สีที่มีน้ำหนักแตกต่างกัน เพื่อแก้ปัญหาหน้าถ้าใช้สีกลมกลืน
มักจะพิมพ้อยู่บนพื้นขาวซึ่งเป็นสีกระดาศ สัญลักษณ์ที่ใช้สีกลมกลืนมักเป็นสัญลักษณ์
ที่ต้องการให้เกิดภาพลักษณ์ ที่มีความสุขุม ความนุ่มนวล และความมี รสนิยมสูง

(2) การใช้สีที่ตัดกัน (Contrast) เป็นการใช้สีที่มีน้ำหนักแตกต่างกัน นิยมใช้ในการออกแบบสัญลักษณ์มาก มีการใช้ 2 ลักษณะคือ

(2.1) ใช้สีตัดกันอย่างแท้จริง คือสีตรงข้ามในวงจรัสสี คือ เขียว-แดง ส้ม-น้ำเงิน ม่วง-เหลือง การใช้ไม่ควรให้เด่นพอกัน ควรให้ปริมาณสีได้สีหนึ่งมากกว่า หรือเบรกสีได้สีหนึ่งหรือทั้งสองสีลง

(2.2) ใช้สีตัดกันไม่แท้จริง เป็นสีที่มีน้ำหนักแตกต่างกัน แต่ไม่ 100% หรืออยู่ในวรรณะต่างกัน เช่น เขียวกับส้ม น้ำเงินกับแดง ดำกับแดง ขาวกับดำ เป็นต้น

2.1.11 การใช้สีกับการออกแบบตัวอักษร

ในการออกแบบกราฟิกประเภทต่างๆ

สีที่เลือกนำมาใช้รวมกันจะเป็นตัวอักษร ภาพ เส้น ลวดลายต่างๆ ควรจะประสานกันได้ดี เพื่อให้ผลงานที่ปรากฏนั้นมองเห็นไม่รู้สึกรบกวนสายตาและความคิด แต่การที่จะสามารถเลือกใช้สีต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ไม่มีกฎตายตัวเพียง ต้องอาศัยประสบการณ์และความเข้าใจรสนิยมของกลุ่มเป้าหมาย การนำไปใช้จึงต้องขึ้นอยู่กับ วิจารณ์ญาณของผู้ออกแบบกราฟิก ที่จะประยุกต์ใช้ในการออกแบบนั้น การกำหนดในตัวอักษร อาจจะกำหนดได้ดังนี้คือ

(1) กำหนดสีให้กลมกลืนกัน เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของสีของตัวอักษร ที่จะนำมาใช้ให้มีสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน ไม่มีสีใดโดดเด่น จัดให้มีกลมกลืนกัน เช่น เหลือง เหลืองส้ม ส้ม ส้มแดง แดง

(2) กำหนดสีให้แตกต่างกัน เป็นการใช้สีแตกต่างกันเพื่อให้ตัดกัน ทำให้ชิ้นงานน่าสนใจ ตื่นเต้น การตัดกันของสีจะขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสีที่เลือกใช้ การใช้สีที่แตกต่างกันสามารถทำได้โดยการใช้สีคู่ตรงข้ามในวงจรัสสี เช่น สีเขียวตัดกับสีแดง น้ำเงินตัดกับสีส้ม

(3) กำหนดสีให้สมดุลกัน เป็นการกำหนดสีให้เกิดความสมดุลในสายตา อาจทำได้ง่ายๆ โดยการแบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ ซ้าย ขวา หรือ บน ล่าง เมื่อใช้สีใดด้านหนึ่งก็ให้ใช้ สีนั้นอีกในอีกด้านหนึ่ง โดยกำหนดใช้สีให้เท่าๆ กันทั้งสองด้าน

2.1.12 เครื่องหมายภาพ และป้ายสัญลักษณ์ คือการออกแบบที่แสดงถึงการสื่อความหมาย ให้รับรู้ร่วมกันในสังคม สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

2.1.12.1 เครื่องหมาย (Sign) เป็นงานที่เกี่ยวข้องในการออกแบบทั้งด้านมนุษยวิทยา และจิตวิทยา เครื่องหมายแบ่งออกเป็นลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เครื่องหมายสัญลักษณ์ (Symbol) เป็นเครื่องหมายที่ไม่มีตัวอักษร ใช้แสดง บริษัท ร้าน สถาบัน มีลักษณะกลมกลืนเป็นเอกภาพ

(ข) เครื่องหมายภาพ (Pictograph) ภาพที่ใช้แสดงเป็นสัญลักษณ์ ทางสาธารณะประโยชน์ ใช้แก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านสื่อสารความเข้าใจทางภาษา หรือตัวอักษรควรมีลักษณะเป็นสากล

(ค) เครื่องหมายอักษร (Letter mark) มีลักษณะเป็นตัวอักษรย่อ ไม่อ่านเป็นคำ นิยมใช้เป็นเครื่องหมายบริษัท

(ง) เครื่องหมายภาษา (Logo) ตัวอักษรที่อ่านออกเสียงเป็นคำ ตามความต้องการของผู้ถือสิทธิ์

(จ) เครื่องหมายผสม (Combination mark) จะใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายภาษา (Logo) รวมเข้าด้วยกัน มีความสัมพันธ์กัน ระบุว่าตัวอักษรและภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ฉ) เครื่องหมายการค้า (Trademark) เป็นเครื่องหมายที่สามารถจดทะเบียนถือลิขสิทธิ์ เป็นเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายคุ้มครองลิขสิทธิ์

2.1.12.2 สัญลักษณ์ (Symbol) คือ สิ่งสื่อความหมายแสดงความคิด เพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างนักออกแบบและผู้บริโภค การออกแบบสัญลักษณ์ควรออกแบบโดยใช้รูปลักษณ์ที่ปรากฏอยู่จากสภาพแวดล้อม เป็นที่มาในการออกแบบ แล้วผ่านกระบวนการคิดสร้างสรรค์มาเป็นผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่ในชุมชนเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีดังนี้

2.2.1 ตำแหน่งที่ตั้ง

ที่ตั้งจังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดที่หนึ่งในภาคกลาง ของประเทศไทย เป็นปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร จุดศูนย์กลางของจังหวัดอยู่ที่ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก ลักษณะภูมิประเทศของเกาะเกร็ด มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบต่ำ ล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณพื้นที่ริมน้ำเป็นที่ลุ่มมากกว่าตอนกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง ทำให้พื้นที่ทั่วทั้งเกาะเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการทำสวนไม้ผลไม้ยืนต้นอยู่ทั่วไป ผลไม้ที่นิยมปลูกได้แก่ กัลยัม มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ บริเวณส่วนกลางของเกาะเกร็ดแต่เดิม เป็นพื้นที่ปลูกข้าวเจ้า แต่ไม่มีการทำนามาตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 เนื่องจากบริเวณกลางเกาะ เป็นที่ดอนสูงกว่าบริเวณริมเกาะ การดึงน้ำเข้าสู่พื้นที่นา ต้องอาศัยเครื่องสูบน้ำอีกทั้งสภาพคูคลองภายในเกาะเกร็ดปัจจุบันตื้นเขิน ไม่มีการขุดลอกมาเป็นระยะเวลาาน การทำนาจึงไม่คุ้มกับการลงทุน ทำให้พื้นที่นาในอดีต กลายมาเป็นพื้นที่รกร้างเป็นผืนใหญ่ติดต่อกัน จากลักษณะของพื้นที่เกาะเกร็ด ที่ค่อนข้างเป็นที่ลุ่มโดยเฉพาะบริเวณริมเกาะจึงทำให้เกิดน้ำท่วมได้ง่าย เกาะเกร็ดจึงประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วม ในช่วงซึ่งเกิดเป็นประจำทุกปีในช่วงฤดูน้ำหลาก คือ ในระหว่างเดือนกันยายน และเดือนพฤศจิกายน ประกอบกับลักษณะเนื้อดินที่เป็นดินเหนียวอุ้มน้ำได้ดี เมื่อเกิดการท่วมขังจึงทำให้การระบายน้ำค่อนข้างช้า

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลคลองพระอุดมโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยากั้นกลาง
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลท่าอิฐโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยกั้นกลาง
ทิศตะวันออก	ติดกับ ตำบลปากเกร็ดโดยมีแม่น้ำลัดเกร็ดกั้นกลาง
ทิศตะวันตก	ติดกับ ตำบลอ้อมเกร็ด, บางพลับโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยกั้นกลาง

ภาพที่ 2.6 รูปภาพพื้นที่เกาะเกร็ดโดยรอบ

ที่มา : www.kohkred-sao.go.th

2.2.2 ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ทรัพยากรดิน ซึ่งส่วนใหญ่เหมาะกับการเพาะปลูกพืชสวน ทำนาข้าวและปลูกผัก จึงมีสวนผลไม้มากมายในอดีต และยังมีดินเหนียวที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาอีกด้วย ส่วนทรัพยากรน้ำ มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ และมีคลองธรรมชาติและคลองขุดใหม่ประมาณ 100 สาย แต่หลายสายตื้นเขิน กลายเป็นคูระบายน้ำเสียไปแล้ว

ภาพที่ 2.7 รูปภาพการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/user_data/file_data/

2.2.3 ประชากรปัจจุบันในอำเภอปากเกร็ดมีประชากรทั้งสิ้น 180,727 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ของเทศบาลเท่ากับ 5,014.62 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งนับว่าเป็นเขตการปกครองที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศไทย (รองจากเทศบาลนครนนทบุรี) ประชากรของนครปากเกร็ดประกอบไปด้วยชนชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากหลายเชื้อชาติ ทั้งไทย จีน มอญ แวก เป็นต้น โดยชาวไทยเชื้อสายมลายู และชาวไทยเชื้อสายมอญ อพยพมาอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยกรุงธนบุรี ซึ่งปรากฏหลักฐานในหนังสืออักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยดังนี้มีชาวไทยที่สืบเชื้อสายมาจากมอญอยู่มากแถวอำเภอปากเกร็ด ตั้งแต่ปากคลองบางตลาดฝั่งเหนือลำแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านตะวันออก และตะวันตก ตำบลอ้อมเกร็ด เหนือคลองบางภูมิขึ้นไปรวมทั้งเกาะเกร็ดด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Photo : Supawan K.

ภาพที่ 2.8 รูปภาพประชากรในชุมชนเกาะเกร็ด

ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/user_data/file_data

2.2.4 ด้านประวัติศาสตร์

2.2.4.1 นนทบุรีก่อนสมัยอยุธยา

ในท้องที่จังหวัดนนทบุรีนี้เข้าใจว่ามีผู้คนตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่กันมาหลายร้อยปีแล้วเพราะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ที่อยู่ 2 ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและยังมีคูคลองทั้งตามธรรมชาติและขุดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก มีทั้งสันและยาวเชื่อมโยงติดต่อกันเปรียบประดุจใยแมงมุม จึงมีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำสวนทำไร่ เมื่อมีผู้คนอาศัยอยู่มากขึ้น จึงได้รับการยกฐานะเป็นเมือง

2.2.4.2 ในปี พ.ศ.2179 พระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ

ให้ขุดคลองลัดตอนใต้ วัดท้ายเมืองไปทะลุออกวัดเขมาภิรตาราม เพราะแม่น้ำเจ้าพระยาไหลวกไปบางใหญ่ แล้ววกเข้ามาข้างวัดชะลอมฯ ออกหน้าวัดเขมาภิรตาราม ซึ่งอ้อมมาก เมื่อขุดคลองลัดแล้วกระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินไหลเข้าคลอง ลัดที่ขุดใหม่นานเข้าจึงกว้างมากขึ้น กลายเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงปัจจุบันนี้ส่วนแม่น้ำเจ้าพระยาเดิมจึงตื้นเขินกลายเป็นคลองมีชื่อว่า "คลองแม่น้ำอ้อม" (คลองอ้อมนนท์) คลองบางกอกน้อย และคลองบางกวย ในปัจจุบัน พ.ศ.2208 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงเห็นว่า ตามที่แม่น้ำเจ้าพระยาเปลี่ยนทางเดินใหม่นั้น ทำให้ข้าศึกมาประชิดพระนครได้ง่าย จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างป้อมปราการตรงปากคลองแม่น้ำอ้อม และโปรดให้ย้ายเมืองนนทบุรีมาอยู่ปากคลองแม่น้ำอ้อมด้วย สำหรับป้อมปราการที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างนั้น เรียกว่า "ป้อมแก้ว" และ "ป้อมทับทิม"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งปรากฏหลักฐานในจดหมายเหตุรายวันของบาทหลวงเดอซัวซี ผู้ซึ่งร่วมมากับคณะราชทูตของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส เข้ามาเจริญทางพระราชไมตรี ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อปี พ.ศ. 2228 ต่อ มา พ.ศ.2230 มงซิเออร์ลูแบร์ซึ่งเป็นราชทูต เข้ามาก็กล่าวถึงป้อมไม้ในจังหวัดนนทบุรีเช่นกัน โดยเขียนแผนที่ไว้ด้วยเข้าใจกันว่าป้อมแก้วคงตั้งอยู่บริเวณตลาดแก้ว (ซึ่งคงมีมาคู่กันกับ ตลาดขวัญ ในสมัยก่อน) ซึ่งคงตั้งอยู่แถววัดปากน้ำตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง นนทบุรี ส่วนป้อมทับทิม คงตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดเฉลิมพระเกียรติ (บริเวณนั้นน้ำเซาะพังลงหมดแล้ว)

พ.ศ.2264 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระโปรดเกล้าฯให้ ขุดคลองลัดเกร็ดขึ้นเนื่องจากมีเรือสินค้าทั้งในและต่างประเทศผ่านเข้ามาตามลำน้ำเจ้าพระยามากมาย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ (พ.ศ.2251-2275) ทรงพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้อง ขุดคลองลัดตามลำน้ำเจ้าพระยา เพิ่มขึ้นอีกและเพื่อความสะดวกในการคมนาคมรวมทั้ง การพัฒนาเศรษฐกิจของกรุงศรีอยุธยา จึงทรงมีพระราชดำริให้ขุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงเกาะเกร็ดที่แม่น้ำเจ้าพระยาไหลโค้งอ้อมไปทางทิศตะวันตกอ้อมไหลวกมาทางทิศตะวันออก ดังปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขาตอนหนึ่ง ว่า “ในปีชวด จัตวาศกนั้นทรงพระกรุณาโปรดให้พระธนบุรีเป็นแม่กองเกณฑ์ไพร่พลคนหัวเมืองปากใต้ ให้ได้คนหมื่นเศษให้ขุดคลองเกร็ดน้อยลัดคั้งบางบัวทองนั้นอ้อมนักขัตให้ตรง พระธนบุรีรับสั่งแล้ว ถวายบังคมลามมาให้เกณฑ์คนไพร่พล ในบรรดาหัวเมืองปากใต้ได้คนหมื่นเศษ ให้ขุดคลองเกร็ดน้อยนั้น ลึก 6 ศอก กว้าง 6 วา ยาวทางไกลได้ 29 เส้นเศษขุดเดือนเศษจึงแล้ว พระธนบุรีนั้นจึงมากราบทูล พระกรุณาให้ทราบทุกประการ”

ภาพที่ 2.9 รูปแสดงตำแหน่งคลองลัดเกร็ดในสมัยกรุงศรีอยุธยา

ที่มา : เมื่อ 5 มีนาคม 2555, www.google.com/pic/th/kohkret.oldpic

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อชุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยาได้แล้ว ทำให้การเดินทางเรือลัดเร็วขึ้นคลองที่ขุดมีขนาด เพียงกว้าง 6 วา ลึก 6 ศอก และยาว 29 เส้น เรียกคลองนี้ในสมัยนั้นว่า “คลองเกร็ดน้อย”
 ต่อมา นิยมเรียกกันว่า “คลองลัดเกร็ด” ต้นคลองหรือปากคลองเรียกกันว่า “ปากเกร็ด”
 ต่อมาคลองลัดเกร็ดได้ถูกความแรงของกระแสน้ำเซาะตลิ่งพังจนกว้างมากขึ้นเรื่อยๆ กลายเป็นแม่น้ำ ไปบริเวณ ที่ดินที่เป็นเกาะเกร็ดจึงมีลักษณะเป็น “เกาะ” เรียกกันว่า “เกาะเกร็ด”
 ต่อมา มีการยกฐานะ “ปากเกร็ด” เป็นชื่อตำบลและชื่ออำเภอ
 ส่วนเกาะเกร็ดก็ได้รับการยกฐานะเป็น “ตำบลเกาะเกร็ด” จนถึงปัจจุบัน
 พ.ศ. 2307 ในสมัยรัชกาลสมเด็จพระที่นั่งสุริยยามินทร์ ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า มังมหานรธาเป็นแม่ทัพพม่ายกเข้ามาตีเมืองทวาย เมืองตะนาวศรีได้
 แล้วยกติดตามพวกมอญมาชุมพรได้โดยสะดวก จึงมีความกำเริบคิดยกเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา จนมาถึงเมืองนนทบุรีก็ตีแตก เช่นเดียวกับเมืองรายทางอื่นๆ ก่อนพม่าตีเมืองนนทบุรีได้นั้น มีเรือกำปั่นอังกฤษเข้ามาค้าขายที่ธนบุรี จึงรับอาสาช่วยรบพม่า
 พม่าจึงเอาปืนใหญ่ตั้งบนป้อมวิชาวินทร์ ยิ่งโต้ตอบกับเรือกำปั่นอังกฤษ ในที่สุดเรือกำปั่นอังกฤษก็ ถอนสมอหนีไปอยู่ที่เมืองนนทบุรี เมืองนนทบุรีจึงเป็นยุทธภูมิ ระหว่างเรือกำปั่นอังกฤษกับพม่าในที่สุด พม่าก็ยกเข้าค่ายเมืองนนทบุรีได้

2.2.4.3 นนทบุรีสมัยธนบุรี

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตรงกับพ.ศ. 2317 ได้โปรดเกล้าฯ ให้ข้าหลวง ไปรับรองครอบครัวมอญมาตั้งบ้านเรือนอยู่ในแขวงเมืองนนท์ ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด และอำเภอสามโคกจังหวัดปทุมธานี เนื่องจากมอญแพ้สงครามกับพม่า เมื่อมอญสู้พม่าไม่ได้ จึงกวาดครอบครัวมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ดังความที่ปรากฏใน พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ว่า “ฝ่ายพวกรามัญ ที่หนีพวกพม่า มานั้นพระยาเจ่งทะเลเลี้ยงทะเลเก็บกับพระยากลางเมือง ซึ่งหนีเข้ามาครั้งกรุงเก่า พม่าตีกรุงได้น้ำตัวกลับไป และสมิงรามัญ นายไพร่ทั้งปวงพาครัวเข้ามาทุกด้านทุกทางให้ข้าหลวง ไปรับมาถึงพระนครพร้อมกันแล้วทรงพระกรุณาให้ตั้งบ้านเรือนอยู่แขวงเมืองนนท์บ้าง เมืองสามโคกบ้าง แต่ฉกรรจ์จัดได้สามพันโปรดให้หลวงบำเรอภักดีครั้งกรุงเก่า เป็นเชื้อรามัญให้เป็นพระยารามัญวงศ์ เรียกว่า จักรีมอญควบคุมกองมอญใหม่ทั้งสิ้น และโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราภูมิคุ้มห้ามสรรพากรขนอนตลาดทั้งปวง ให้ค้าขายทำมาหากินเป็นสุข แล้วให้เกณฑ์พระยารามัญวงศ์คุมกองมอญ ยกหนุนออกไปต่อรบพม่าอีกทัพหนึ่ง” ต่อมาสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ทรงเลือกพื้นที่ช่วงเกาะเกร็ด และปากเกร็ด เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธี อัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบาง ที่สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกอัญเชิญมาจากเวียงจันทน์ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์ เสด็จล่องหน้าขึ้นไปในวันแรม 4 ค่ำเดือน 3 ครั้นถึงวันขึ้น 4 ค่ำเดือน 4 จึงเสด็จขึ้นไปรับ ณ พระตำหนักบางธรณีด้วยพระองค์เอง สำหรับพระราชพิธีอัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบาง ครั้งนี้นับเป็นพระราชพิธีอันยิ่งใหญ่ที่ใช้บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาในท้องที่ปาก เกร็ดและเกาะเกร็ด มีการจัดกระบวนเรือเสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค และกระบวนเรืออัญเชิญพระแก้วมรกตและ พระบางที่ยิ่งใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.4 นนทบุรีสมัยรัตนโกสินทร์

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 1-4 เมืองนนทบุรีอยู่ในประเภทหัวเมืองปักษ์ใต้ ขึ้นกับกรมท่า มีชื่อว่า “เมืองนนทบุรีศรีมหาสมุทร” และในสมัย รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเป็น “เมืองนนทบุรีศรีมหาอุทยาน” และ “เมืองนนทบุรีศรีเกษตราคม” ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนี้พระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดเฉลิมพระเกียรติขึ้นเพื่อทรงพระราชอุทิศแด่พระชนกชนนี ในสมเด็จพระศรีสุลาลัย พระบรมราชชนนี เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบรมราชินีของพระองค์ ดังปรากฏในเรื่องพระราชสันติวงศ์ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในประชุมพงศาวดารภาคที่ 33 ตอนหนึ่งว่า “พระชนกของพระศรีสุลาลัย มีนามบุญจัน ได้ทำราชการแผ่นดินเป็นที่พระยานนทบุรีศรีมหาอุทยาน ตั้งเคหาสถานอยู่ในที่ ซึ่งได้ทรงสถาปนาเป็นวัดเฉลิมพระเกียรติเมืองนนทบุรี”

2.2.5 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวชุมชนเกาะเกร็ด

เกาะเกร็ดเป็นหมู่บ้าน OTOP ต้นแบบภาคกลาง เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถเดินทางได้ดังต่อไปนี้

(1) รถยนต์ เดินทางโดยรถยนต์มาที่ท่าแยกปากเกร็ด ตรงไปตามถนนแจ้งวัฒนะ ทางไปเทศบาลปากเกร็ด จากท่าแยกประมาณ 20 เมตร ก่อนถึงโรงหนังเมเจอร์ฮอลลีวูด เลี้ยวซ้ายเข้าถนนภูมิเวท ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ถึงวัดสนามเหนือจอดรถทิ้งไว้ที่วัด แล้วนั่งเรือข้ามไปเกาะเกร็ดไปขึ้นเกาะเกร็ดที่วัดบรมยิกาวาส หรือไปที่วัดกลางเกร็ด นั่งเรือข้ามปากไปขึ้นเกาะเกร็ดที่วัดป่าฝ้าย (เรือข้ามปากบริการเวลา 05.00-21.30 น.) ค่าโดยสารคนละ 2 บาท วัดสนามเหนือมีบริการจัดที่จอดรถยนต์สำหรับนักท่องเที่ยวค่าจอดรถคันละ 30 บาท

(2) รถประจำทาง สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถประจำทาง ลงที่ป้ายโรงหนังเมเจอร์ฮอลลี วูด แล้วนั่งรถจักรยานยนต์รับจ้างไปที่ท่าเรือวัดสนามเหนือ หรือวัดกลางเกร็ด (ค่าโดยสารประมาณ 10 บาท)

(3) เรือ เดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเรือด้วยเจ้าพระยาออกจากท่าวัดสิงขรลงที่ท่าน้ำจันทน์นนทบุรี ค่าโดยสารคนละ 22 บาท (เรือทัวร์) จากนั้นเช่าเหมาเรือหางยาวที่ท่าน้ำนนทบุรี ไปที่เกาะเกร็ด หรือนั่งเรือรถประจำทางจากท่าน้ำนนทบุรี ไปที่อำเภอปากเกร็ดแล้วลงเรือที่วัดสนามเหนือหรือวัดกลาง เรือบริการระหว่างเวลา 08.30-18.30 น.

ติดต่อบริษัทเรือด่วนเจ้าพระยา โทร. 0 2222 5330, 0 2225 3002-3 หรือ

www.chaophrayaboat.cp.th

2.2.5.1 ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวบนเกาะเกร็ด

(ก) ลงเรือข้ามฟากที่วัดสนามเหนือ และมาขึ้นที่ท่าหน้าวัดปรมัยยิกาวาส นมัสการพระพุทธรูปประจำจังหวัดนนทบุรี ชมพิพิธภัณฑ์รัชกาลที่ 5 ชมพิพิธภัณฑ์ชาวบ้านกวนอาหม่าน เดินเท้าหรือเช่าจักรยานเที่ยวชม วิถีชีวิตชุมชนชาวมอญ และสินค้าหัตถกรรม เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด ระหว่างทางเดินไปที่วัดไผ่ล้อม แล้วเดินย้อนมาที่วัดปรมัยยิกาวาสเพื่อลงเรือ ข้ามฟากกลับ

(ข) ลงเรือข้ามฟากที่วัดกลางเกร็ดแล้วขึ้นเรือที่ท่าหน้าวัดป่าฝ้าย เดินเท้าหรือปั่นจักรยานไปที่วัดฉิมพลี ชมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ชมกลุ่มอาชีพหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ชมนิทรรศการและการสาธิตการแกะลายเครื่องปั้นดินเผา เต่าเผา ภาชนะดินเผาแบบโบราณ สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนชาวมอญ และสวนเกร็ดพุทธ เลือกซื้อของฝากและของที่ระลึก แล้วกลับมาขึ้นเรือที่วัดป่าฝ้าย ล่องเรือข้ามฟากไปวัดกลางเกร็ด แล้วเดินทางกลับสวนเกร็ดพุทธ โทร. 0 2503 4886-7, 08 1438 4792

(ค) ลงเรือที่ท่าหน้าหน้าวัดเสาธงทอง ล่องเรือไปทางท้ายเกาะ สุวัดใหญ่สว่างอารมณ์ ตำบลอ้อมเกร็ด ให้อาหารปลาหน้าวัด ซึ่งเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ นานาชนิด รายได้ถวายวัดฯ

(ง) นั่งเรือเที่ยวรอบเกาะเกร็ด ที่ท่าเรือวัดปรมัยยิกาวาส มีบริการล่องเรือเที่ยวรอบเกาะเกร็ดชมวิถีชีวิตริมน้ำ แวะสถานที่ท่องเที่ยวและวัดวาอาราม ได้แก่ วัดใหญ่สว่างอารมณ์ วัดศาลากุน ชมการสาธิตการผลิตเครื่องปั้นดินเผา เข้าคลองบางบัวทอง ชมการทำขนมหวานที่ขึ้นชื่อของเกาะเกร็ด มีเรือออกทุกชั่วโมง ใช้เวลาประมาณ 1.30 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. ค่าเรือคนละ 50 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. 0 2584 5012, 08 1845 3800, 08 9033 5599, 08 1584 1900 หรือหากต้องการเช่าเรือ มีตั้งแต่ราคา 350-3,000 บาท ขึ้นอยู่กับระยะทางและขนาดของเรือ ใช้เวลาประมาณ 1.30 ชั่วโมง

(จ) กิจกรรมปั่นจักรยานท่องเที่ยวบนเกาะเกร็ด มีบริการจักรยานให้เช่า สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจ ท่องเที่ยวสัมผัสวิถีชีวิต และธรรมชาติบนเกาะเกร็ด 2 จุด คือ ที่ท่าเรือวัดปรมัยยิกาวาส และท่าเรือวัดป่าฝ้าย มีจักรยานให้เช่าวันละ 40 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด โทร. 0 2583 9544

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของคนในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

การสร้างอาคารบ้านเรือนของชาวบ้านในชุมชนเกาะเกร็ด มีทั้งที่เป็นแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและภัยจากธรรมชาติ ซึ่งมีรูปแบบดังต่อไปนี้

2.3.1 ประเภทอาคาร ได้แก่ บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ อาคารทางศาสนา อาคารราชการ การใช้สอยในปัจจุบัน ได้แก่ การอยู่อาศัย การค้าขาย แบบผสมศาสนสถาน สาธารณะบ้านนกไม้ผู้อยู่อาศัยความเก่าแก่แบ่งเป็น 3 ช่วงได้แก่ต่ำกว่า 50 ปี มากกว่า 50 ปีและ 100 ปีขึ้นไป รูปแบบแบ่งออกเป็น แบบสมัยใหม่ แบบสมัยเก่า แบบบ้านไทยพื้นถิ่น แบบมอญ แบบฝรั่ง และแบบผสม วัสดุอาคาร แบ่งออกเป็น อาคารไม้ชั้นเดียว อาคารไม้สองชั้น ตึกปูนชั้นเดียว ตึกปูนสองชั้น ตึกปูนสามชั้นนี้ไปแบบผสมครึ่งปูนครึ่งไม้อาคารชั่วคราว รูปแบบหลังคา หลังคาทรงแบน (Flat slab) หลังคาทรงเพิงหรือเพิงหมาแหงน หลังคาทรงจั่ว หลังคาทรงจั่วสองชั้น หลังคาทรงปั้นหยา สภาพของอาคารใหม่หรือซ่อมแซมแล้วใช้งานได้ตามปกติ สภาพทรุดโทรมเล็กน้อย คือ ส่วนประกอบของอาคารอยู่ในสภาพเก่าแต่ยังใช้งานได้ และสภาพทรุดโทรมมากคือ ส่วนประกอบของอาคารอยู่ในสภาพเสียหายควรได้รับการซ่อมแซม

2.3.2 รูปทรงของพื้นที่ (Land Form) เกิดจากการปรับพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการทางวัฒนธรรมเนื่องจากภูมิประเทศของพื้นที่ตั้งเป็นพื้นที่ริมน้ำมีน้ำขึ้นน้ำลง มีความลาดชันและ กระแสน้ำกัดเซาะริมตลิ่งเนื่องจากอยู่บริเวณกลางแม่น้ำมีการสร้างวัดอยู่บนที่สูง โดยที่ตลิ่งลาดต่ำลงมาติดริมน้ำ เป็นอาคารบ้านเรือนเนื่องจากเป็นย่านร้านค้า ที่ต้องติดต่อกับท่าเรือ ลักษณะกลุ่มบ้านเรือนยังเป็นลักษณะในแนวยาวไปตามลำน้ำตามตลิ่ง อันเนื่องมาจากวิถีชีวิต ในสมัยก่อนที่ต้องอยู่ใกล้แหล่งน้ำ เพื่อความสะดวกในการติดต่อ สัจจรและการอุปโภคบริโภค ซึ่งยังมีส่วนช่วยในการระบายอากาศหรือสถานที่ต่างๆ นั้นล้วนแล้วแต่มีที่มาที่ไปสมเหตุสมผล ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องความเชื่อหรือกิจกรรมการใช้ประโยชน์ ที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

2.3.3 สัดส่วน (Scale) ลักษณะของอาคารบ้านเรือนและระยะห่างของตัวอาคาร ที่เป็นเส้นทางสัญจรนั้น ชุมชนเกาะเกร็ด ยังคงรักษารูปแบบดั้งเดิมเอาไว้ได้ โดยมีสัดส่วนที่สอดคล้องกับขนาด ถึงความเป็นกันเอง การใช้งานของมนุษย์ (Human scale) ทำให้มีความรู้สึกถึงความเป็นกันเองหรือไม่เกิดการถูกข่มเมื่อเข้าสู่บริเวณภายในชุมชน ถนนค่อนข้างแคบ เนื่องจากไม่มีรถยนต์ในเกาะ และเป็นผลดีในการคงรูปแบบของชุมชน

2.3.4 พื้นผิว (Texture) และวัสดุ (Material) เมื่อมองโดยภาพรวมแล้ว พื้นผิวของอาคารส่วนมากเป็นลักษณะผิวด้านหยาบอันเป็นคุณค่าที่บ่งบอกถึง การผ่านช่วงเวลาอย่างยาวนาน นอกจากนี้ยังเป็นลักษณะของการเลือกใช้วัสดุเนื้อแท้สีแท้ ที่เป็นธรรมชาติของวัสดุเอง โดยเฉพาะอาคารไม้ที่ยังรักษาคุณลักษณะของลวดลายไม้ สี และวัสดุเดิมมาจนถึงยุคปัจจุบัน วัสดุก่อสร้างที่ใช้สร้างอาคารส่วนใหญ่เป็นวัสดุธรรมชาติ และวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น นอกจากนี้แล้วยังมีความงามในด้านธรรมชาติของแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ยังคงค่อนข้างใสสะอาดโดยคุณภาพน้ำยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสังเกตได้จากปลา ที่อยู่อาศัยได้ตามปกติ นอกจากนี้ด้วยที่ตั้งชุมชนนั้นอยู่ในบริเวณพื้นที่ริมน้ำ ที่มีขนาดของแม่น้ำกว้าง 300-400 เมตร แล้วจึงทำให้เป็นพื้นที่ ที่มีลมพัดผ่านเข้าออก ภายในชุมชนได้เป็นอย่างดี คุณภาพอากาศนั้น ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีด้วยเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ว่างสาธารณะภายในชุมชนและตรงบริเวณท่าเรือ

ทำให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพได้ในแบบมุมกว้าง ซึ่งทำให้รู้สึกปลอดโปร่งโล่งสบายและผ่อนคลาย

2.3.5 ด้านคุณค่าทางเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น (Rarity and Uniqueness Value)

เนื่องจากชุมชนริมน้ำเกาะเกร็ดเป็นย่านที่มีลักษณะแตกต่างจากชุมชนอื่นค่อนข้างชัดเจน

ประกอบไปด้วยอาคารบ้านเรือนในแบบเก่า และมีการผสมผสานทางรูปแบบสถาปัตยกรรม

ในสามเชื้อชาติ โดยอาคารที่สร้างติดต่อกัน ไปได้ตลอดแนวถนนสามารถเป็นที่จดจำได้ง่าย

นอกจากนี้ยังมีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของลวดลายฉลุในแบบของช่างมอญ

ที่มีลักษณะลวดลายคมและอ่อนช้อย รวมไปถึงกิจกรรมทางการค้าโดยเฉพาะอาหารพื้นถิ่นและ

ขนมโบราณต่างๆ ที่ยังมีขายในชุมชน

ภาพที่ 2.10 รูปตัวอย่างบ้านเรือนชุมชนเกาะเกร็ด

ที่มา : <http://topicstock.pantip.com/food/topicstock/2011/04/D10499612-0.jpg>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 รูปตัวอย่างบ้านเรือนชุมชนเกาะเกร็ด

ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/user_data/file_data/201206/07/1522028c8.jpg

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะและอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในพื้นที่เกาะเกร็ด

ความเป็นเอกลักษณ์ของอุตสาหกรรมของชุมชนเกาะเกร็ด เป็นเครื่องปั้นดินเผา มีข้อมูลดังต่อไปนี้ (โดยสังเขป)

เกาะเกร็ดตั้งอยู่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แต่เดิมเกาะเกร็ด เป็นแหลมที่ยื่นไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยา มีชื่อว่าบ้านแหลม ในสมัยอยุธยาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดเกร็ดขึ้น เพื่อเป็นทางลัด จากปากเกร็ดไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณวัดปากอ่าว (วัดปรมย์ยิกาวาส) และวัดสนามไชย ด้วยความแรงของกระแสน้ำทำให้ลำคลองกว้างขึ้นจนบริเวณเกาะเกร็ดกลายเป็นเกาะดังที่เห็น เกาะเกร็ดเป็นย่านชุมชนที่มีความเจริญมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายเนื่องจาก เป็นเส้นทางผ่านสู่กรุงศรีอยุธยา มีฐานะเป็นชุมชนทางการค้า และเป็นที่ตั้งด่านตรวจเรือต่างๆ จนได้ชื่อ ว่าบ้านปากด่าน (คือบริเวณลัดเกร็ดตอนใต้) ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนเกาะเกร็ดส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายมอญที่อพยพมาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดมีชื่อเสียงของจังหวัดนนทบุรี ในปัจจุบันนั้น เป็นผลงานการสรรค์สร้างของช่างพื้นบ้านชาวไทยรามัญ หรือคนไทยเชื้อสายมอญที่อพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารขององค์พระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวไทยรามัญเหล่านี้มีความชำนาญในการปั้นถ้วยชามติดต่อกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ประเภท รูปทรง ลวดลาย และกรรมวิธีการผลิต เครื่องปั้นดินเผาของแต่ละแห่งจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างกันตามถิ่นที่ตั้งชุมชน

2.4.1 ความเป็นมาหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดนนทบุรี

มนุษย์รู้จักประดิษฐ์ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีในประเทศไทย พบแหล่งเตาเผาที่มีอายุราว พุทธศตวรรษที่ 15-16 กระจุกกระจาย อยู่ในหลายพื้นที่ รวมทั้งมีการค้นพบเครื่องปั้นดินเผามากมายหลายชนิดทั้งที่ผลิตจากแหล่งเตาเผาในราชอาณาจักรไทย และที่ผลิตจากแหล่งเตาเผาต่างประเทศ เครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้ผลิตและตกแต่งด้วยเทคนิค และลวดลายที่แตกต่างกันออกไป ตามความสามารถของช่างและวัตถุดิบในแต่ละท้องถิ่น เครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนนทบุรี ในปัจจุบันนั้นเป็นผลงานการสรรค์สร้างของช่างพื้นบ้านชาวไทยรามัญ หรือคนไทยเชื้อสายมอญที่อพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารขององค์พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่ครั้งสมัยอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวไทยรามัญเหล่านี้มีความชำนาญในการปั้นเป็นอย่างมาก จึงได้ประกอบอาชีพเป็นช่างปั้นถ้วยชามติดต่อกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ประเภท รูปทรง ลวดลาย และกรรมวิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของแต่ละแห่งจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แตกต่างกันตามถิ่นที่ตั้งชุมชน โดยชาวไทยรามัญที่อาศัยอยู่ในตำบลบางตะนาวศรี หรือตำบลสวนใหญ่ในปัจจุบันนั้นนิยมปั้นหม้อแกง กระทะ หม้อข้าว เตาหุงข้าว เตาขนมครก จานขนมครก และของใช้ในครัวเรือน ส่วนชาวไทยรามัญที่อาศัยอยู่บริเวณเกาะเกร็ดและท้องที่อำเภอปากเกร็ดนิยมปั้นเครื่องปั้นทั่วไป เช่น โถง อ่าง กระถางและครก นอกจากนี้ ยังนิยมปั้นเครื่องปั้นที่มี ลวดลายสวยงามโดยเฉพาะโถงน้ำ หม้อน้ำ และหม้อข้าวแช่ ซึ่งในอดีตเครื่องปั้นประเภทนี้จะทำขึ้นใน โอกาสพิเศษเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น ทำให้แก่ผู้มีพระคุณเพื่อเป็นที่ระลึกหรือถวายพระ โดยปั้นเป็นหม้อน้ำดื่ม และหม้อน้ำมนต์ มีการประดิษฐ์คิดค้นลวดลายและแกะสลักลงบนเครื่องปั้นอย่างงดงาม หรือเรียกโดยทั่วไปว่า “หม้อน้ำลายวิจิตร”

หม้อน้ำลายวิจิตรนี้ เป็นงานศิลปะพื้นบ้านที่เชิดหน้าชูตาจังหวัดเป็น อย่างมากกระทั่งทางราชการ ได้นำมาเป็นตราประจำจังหวัดนครพนมด้วย แต่ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาท ในวงการอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมใดแต่การทำเครื่องปั้นดินเผาในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะรูปแบบที่พัฒนาไปตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เราทราบเรื่องราว และประวัติเครื่องปั้นดินเผาในปัจจุบัน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาค้นคว้า ประวัติความเป็นมาของเครื่องปั้นดินเผาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันต่อไป

ภาพที่ 2.12 รูปภาพเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

2.4.2 วัดถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

วัดถุดิบที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ดคือดินเหนียวโดยทั่วไปจะใช้ดินเหนียวท้องถิ่นหรือดินเหนียวที่มีอยู่ทั่วไปบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ แหล่งดินเหนียวคุณภาพดีแต่เดิมใช้ดินเหนียวในพื้นที่เกาะเกร็ด แต่ปัจจุบันต้องซื้อดินเหนียวจากอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งซื้อขายกันเป็นลำเรือ ราคาลำละประมาณ 3,000 -4,000 บาท

ภาพที่ 2.13 รูปภาพการปั้นเครื่องปั้นดินเผา ของชุมชนเกาะเกร็ด

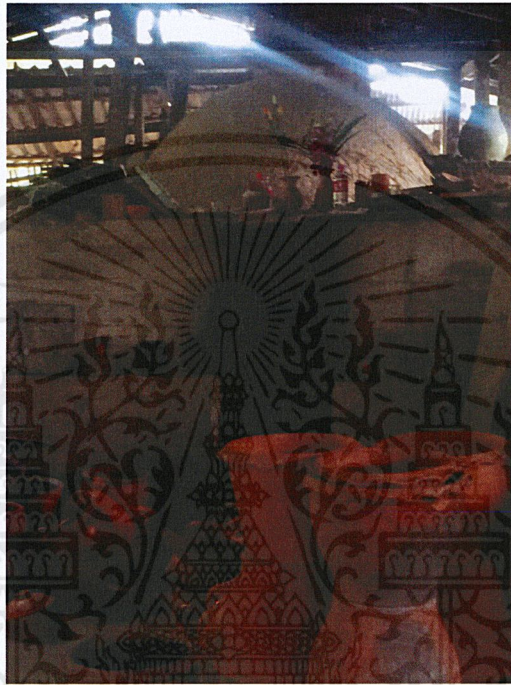

ภาพที่ 2.14 รูปภาพการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา ของชุมชนเกาะเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 ลักษณะของเตาเผา

เตาที่ใช้เผาเครื่องปั้นดินเผาของชาวมอญเกาะเกร็ดเดิมเป็นเตาขนาดใหญ่ รูปร่างแบบเตาทุเรียงของสุโขทัย เตาเผาชนิดนี้หลังคาเตาจะมีรูปโค้ง ชาวมอญจึงเรียกว่า เตาหลังเต่า ปัจจุบันจะใช้เตารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหลังคาโค้ง ซึ่งชาวมอญเรียกว่า เตาจัน และใช้เตารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดประมาณ 1.50 x 1.50 เมตร เรียกว่า เตาถัง การเผาแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 7-9 วัน

ภาพที่ 2.15 รูปภาพแสดงลักษณะของเตาเผา

ที่มา : http://3.bp.blogspot.com/-rz9uxibpSgk/WApo7r4kNdl/AAAAAAAAACw/D53m3bNrxx4Wlw6C0_g_OqU7IPK7CnnbQCK4B/s1600/14787067_653392824825026_1714766707_o.jpg

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ป้ายและสัญลักษณ์เดิมในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ในพื้นที่เกาะเกร็ดในปัจจุบันมีป้ายสัญลักษณ์ ดังนี้

ภาพที่ 2.16 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

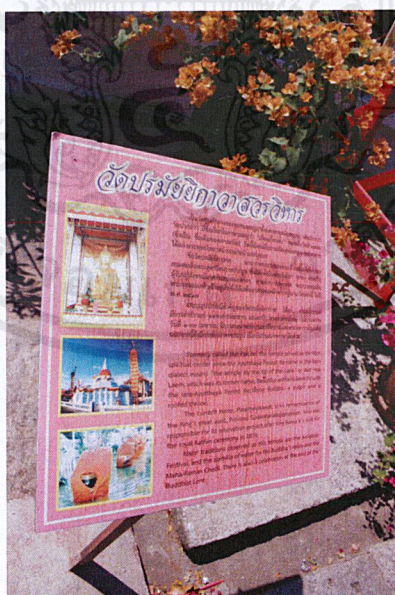

ภาพที่ 2.17 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.18 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.19 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.20 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.21 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.22 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.23 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.24 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.25 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.26 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.27 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

ภาพที่ 2.28 รูปภาพแสดง ตัวอย่างป้ายบอกข้อมูล และสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพดังกล่าว จะสังเกตได้ว่า ป้ายต่างๆ ไม่มีความเป็นระบบเดียวกัน บางส่วนก็ฉูฟง บางส่วนก็อ่านได้ไม่ชัดเจน ไม่ว่าจะถูกแสงรอบข้างรบกวน หรือสีสันทันที่มีมากเกินไปทำให้มองไม่ชัด อาจเกิดการลยาตาได้ บางส่วนไม่มีความเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ ทำให้เกิดความรู้สึกเกะกะสายตา ทั้งคนพื้นที่ถิ่นที่อาศัยและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนเกาะเกร็ด อีกทั้งป้ายที่มีอยู่เดิม ก็ไม่ได้ช่วยอำนวยความสะดวกในการบอกข้อมูล จากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ข้อมูล จากนักท่องเที่ยว นี่เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ยกตัวอย่างมา จากรูปดังกล่าวจึงเป็นที่มาในการออกแบบ

2.6 ข้อมูลและพฤติกรรมของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ที่มาท่องเที่ยวและสำรวจพื้นที่ในเกาะเกร็ด มีดังนี้

2.6.1 ผลสำรวจโดยใช้การสังเกตจากการ ถ่ายภาพป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ และจากทฤษฎีการออกแบบสัญลักษณ์ที่รวบรวมได้เพื่อหาข้อสรุป พื้นฐานในการพิจารณาออกแบบ ได้แก่ ป้ายที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบันข้อควรปรับปรุงของป้ายสัญลักษณ์ ความสามารถในการสื่อความหมายและลักษณะเฉพาะของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โดยอาศัยพื้นที่ในเกาะเกร็ด

2.6.1.1 สัญลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

สัญลักษณ์ที่ใช้อยู่ ยากต่อการสื่อความหมายและตีความพบรวมอยู่กับป้ายบอกสถานที่บ้าง แต่มีการชำรุดและถูกปิดทับด้วยกระดาษโฆษณาต่างๆ

2.6.1.2 ป้ายบอกทิศทาง มีลักษณะป้ายเป็นรูปทรง สี่เหลี่ยมผืนผ้า

ซึ่งด้านหนึ่งเป็นปลายแหลมใช้ชี้บอกทิศทาง มีตัวหนังสือบอกชื่อความของสถานที่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยติดตั้งแบบรวมกันหลายๆ ป้ายในที่เดียวดูแล้วสับสน ตัวเสาส่วนใหญ่ทำจากโลหะรูปทรงกลม บางส่วนทำจากไม้ บางป้ายเขียนบนกระดาษหรือไว้นิล ด้วยลายมือยากต่อการสื่อความหมาย

2.6.1.3 ป้ายแผนที่ ใ้ดูประกอบการเดินทางรอบเกาะ โดยแผนที่ส่วนใหญ่

เป็นการเขียนบนกระดาษด้วยลายมือ หรือการถ่ายเอกสารที่ไม่ชัดเจน หรือป้ายแผนที่ที่มีอยู่นั้น ถูกเขียนด้วยตัวอักษรทับหรือถูกทำลายจากผู้ไม่หวังดี บ้างก็มีลบลือน ขูดขีดบ้าง ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

2.6.1.4 ป้ายบอกรายละเอียด (Information Sign)

จะติดตั้งอยู่บริเวณใกล้ๆ ของสถานที่สำคัญ หรือสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ เป็นป้ายที่ใช้บอกข้อมูล หรือ ข้อมูลรายละเอียดประวัติสำคัญแต่หาบรรยายข้อมูลเยอะเกินไป หรือตัวอักษรอ่านยาก ทำให้ดูแล้วไม่น่าอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวมักเดินทางมาเพื่อไหว้พระ รับประทานอาหาร มาเดินเล่นชื่นชมบรรยากาศวัฒนธรรมของคนในพื้นที่เกาะเกร็ด และมาเพื่อออกกำลังกาย โดยมีการเดินรอบเกาะได้ เพราะเป็นเส้นทางบังคับ แต่ยังมีป้ายบอกทางบ้าง แต่ไม่มีความกลมกลืนกับพื้นที่ และไม่เป็นสัดส่วน บางจุดก็มองไม่เห็น บางจุดก็สื่อสารได้ยาก

จากการสำรวจพบว่าผู้มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทย 80% และเป็นต่างชาติ 20% โดยอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล อายุตั้งแต่ 1-50 ปี ส่วนใหญ่มักเป็นครอบครัว โดยช่วงเวลาที่ มีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากคือ เสาร์-อาทิตย์ 8.00-17.00 น. ส่วนจันทร์-ศุกร์ จะเป็นช่วง 10.00-15.00 น. โดย 80% ของผู้มาท่องเที่ยว คือ มารับประทานอาหาร ไหว้พระ เดินเล่นเพื่อความผ่อนคลาย ชื่นชมวัฒนธรรม และบรรยากาศโดยรอบ

2.6.2 ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม การประเมิน การครอบครอง และการใช้สินค้า หรือบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ด้วยตนเอง หรือการใช้ในครัวเรือน การซื้อหรือใช้สินค้าบริการของผู้บริโภค สามารถเกิดขึ้นได้จากพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

(ก) Shiffman (1997) ระบุว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลในการค้นหา (searching) การซื้อ (purchasing) การใช้ การประเมิน ดำเนินการ (disposing) เกี่ยวกับสินค้าและบริการ โดยคาดหวังว่าสิ่งเหล่านั้นจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตนได้

(ข) ฉัตรยาพร เสมอใจ และมีทินยา สมมิ (2546) ได้สรุปความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการตัดสินใจ หรือพฤติกรรมการตัดสินใจ การซื้อ การใช้ และการประเมินผลการใช้ สินค้าหรือบริการของบุคคล ซึ่งจะมีความสำคัญต่อการซื้อสินค้าทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

2.6.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และปัจจัยส่วนบุคคล

2.6.3.1 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้าของผู้บริโภค ประกอบด้วย

(ก) ความจำเป็น ความต้องการ และการจูงใจ ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อและ การใช้สินค้าของผู้บริโภคโดยตรง

(ข) การรับรู้ (perception) หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริโภคเลือก จัดการและแปลความหมาย สิ่งที่มากระทบ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5

(ค) การเรียนรู้ (learning) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้บริโภคได้รับความรู้ หรือประสบการณ์อันใหม่ อันจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในความคิด และพฤติกรรมของผู้บริโภค

(ง) ความเชื่อ (belief) หมายถึง ความคิดที่บุคคลยึดเหนี่ยว
ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต

(จ) ทักษะคติ (attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคล
มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

(ฉ) บุคลิกภาพ (personality) หมายถึง ลักษณะของบุคคล
ที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค

2.6.3.2 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปัจจัยทางสังคม
และวัฒนธรรม

(ก) ปัจจัยทางสังคม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคประกอบด้วย ครอบครัว (family)
บทบาท/สถานะทางสังคม (social roles and status) และกลุ่มอ้างอิง (reference group)

(ข) ปัจจัยทางวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่เข้ามาเป็นตัวกำหนด
และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมการบริโภค
เช่น การประพฤติปฏิบัติตน วิถีดำเนินชีวิต เป็นต้น

2.6.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค อาทิเช่น อายุ (age)
วัฏจักรชีวิตครอบครัว (family life cycle) อาชีพ (occupation) ค่านิยมของบุคคล (value)
สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ (economic circumstance) และ การศึกษา (education)

2.7 สรุปแนวคิดและการออกแบบระบบสัญลักษณ์

หลักแนวคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมในพื้นที่เกาะเกร็ด มีดังต่อไปนี้

2.7.1 Brand Platform

2.7.1.1 Brand Heritage

เป็นพื้นประวัติศาสตร์อันยาวนานที่บอกเล่าถึงชีวิตและ วัฒนธรรมแสดงผ่านภูมิทัศน์วัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แสดงให้เห็นถึงจุดกำเนิดและการ พัฒนาการของชุมชนเกาะเกร็ด โดยปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนและคำบอกเล่าจากผู้คนต่อๆมา ที่พร้อมจะถ่ายทอด เรื่องราวถึงสถานที่ และเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อันเป็นที่น่าภาคภูมิใจในต้นกำเนิดของชุมชนเกาะเกร็ด นอกจากนี้ยังสามารถเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าถึงเรื่องราวหรือสืบค้นข้อมูลสำหรับ ผู้ที่มีความสนใจ

2.7.1.2 Brand Value : เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและให้ความรู้

เป็นศูนย์รวมวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของชาวไทยมอญ

2.7.1.3 Brand Vision : เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

ที่ให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนของชุมชน

2.7.1.4 Brand Mission : เราจะดูแลรักษา เชิญชวนและ

เผยแพร่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของชุมชนในเกาะเกร็ด

2.7.1.5 Brand Promise : เราจะใส่ใจในสร้างและพัฒนา

รักษาสภาพแวดล้อม ให้มีการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์

2.7.1.6 Brand Benefit : เป็นแหล่งความรู้ทางประวัติศาสตร์และ

คงเอกลักษณ์ตามวิถีวัฒนธรรมแบบมอญที่ได้ไม่ถ่างในปัจจุบัน

2.7.1.7 Brand Concept : เป็นชุมชนที่มีเอกลักษณ์ตามวิถีวัฒนธรรม

แบบมอญที่หาได้ยาก และสัมผัสกับบรรยากาศโดยรอบในชุมชนเกาะเกร็ด เป็นแหล่งความรู้ และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้กรุงเหมาะกับคนที่มีเวลาน้อย

2.19.8 Key Message : เกาะเกร็ด เที่ยวแบบเสร็จในวันเดียว

2.7.2 สำรวจระบบป้ายสัญลักษณ์ในพื้นที่

จากการลงพื้นที่จริงโดยใช้การสังเกตจากการถ่ายภาพป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ และจากทฤษฎี การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ที่รวบรวมได้เพื่อหาข้อสรุปพื้นฐานการพิจารณาออกแบบ ป้ายที่มีอยู่ในปัจจุบันมีความสามารถในการสื่อความหมายได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.3 สรุปแนวคิดในการออกแบบ

จากการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จึงมีแนวคิดในการออกแบบ โดยใช้ Concept Design คือ Living Statue โดยมีที่มาจาก พื้นที่เกาะเกร็ดแห่งนี้ เป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และประวัติศาสตร์เหล่านั้นยังไม่ตาย ยังคงอยู่ในรูปแบบต่างๆ ทั้งผู้คน สถาปัตยกรรม อาหาร และอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน แต่กลับไม่ได้ถูกเผยแพร่ให้คนรุ่นหลัง หรือนักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม และเรียนรู้คุณค่าของพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งนี้ โดยคุณค่าทางประวัติศาสตร์คือเกาะเกร็ดมีประวัติศาสตร์อันยาวนานที่บอกเล่าถึงชีวิต และวัฒนธรรมแสดงผ่านภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา แสดงให้เห็นถึง จุดกำเนิดและการพัฒนาการของชุมชนเกาะเกร็ด โดยปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนและคำบอกเล่าจาก ผู้คนต่อกันมา ที่พร้อมจะถ่ายทอดเรื่องราวถึงสถานที่และเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อันเป็นที่ น่าภาคภูมิใจในต้นกำเนิดของชุมชนเกาะเกร็ด นอกจากนี้ยังสามารถเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เรื่องราวหรือสืบค้นข้อมูลสำหรับผู้มีความสนใจซึ่งรูปทรงของพื้นที่ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ เกิดจากการปรับพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการทางวัฒนธรรมเนื่องจากภูมิประเทศของพื้นที่ เป็นที่ตั้งริมแม่น้ำ มีน้ำขึ้นน้ำลง มีความลาดชันและกระแสน้ำกวดเซาขี้นน้ำตลิ่ง เนื่องจากอยู่บริเวณกลางแม่น้ำ มีการสร้างวัดอยู่บนที่สูง โดยตลิ่งลาดต่ำลงมาติดริมแม่น้ำ เป็นอาคารบ้านเรือนเนื่องจากเป็นย่านร้านค้า ที่ต้องติดต่อกับท่าเรือ ลักษณะบ้านเรือน เป็นในแนวยาวไปตามลำน้ำตามตลิ่ง อันเนื่องมาจากวิถีชีวิตสมัยก่อน ที่ต้องอยู่ใกล้ทะเลน้ำ เพื่อความสะดวกในการสัญจรและอุปโภคบริโภค จากข้อมูลดังกล่าวสามารถเป็นเป็น Design Direction ได้ดังนี้

(1) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านพระสงฆ์

เป็นการบอกเล่าในรูปแบบของความเป็นธรรมะ เปรียบเหมือนการได้รับข้อมูลจากคัมภีร์ ของชาวมอญ หรือรามัญ

(2) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านชาวพื้นถิ่น

เป็นการบอกเล่าโดยเน้นแบบธรรมชาติ ความเป็นกันเองไม่แข็งเกร็ง

(3) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านมัคคุเทศก์ เป็นการบอกเล่าโดย

ในรูปแบบของความน่าเชื่อถือ มีความรู้และความมั่นใจ ในการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

ส่วนในการออกแบบระบบสัญลักษณ์ ระบบสัญลักษณ์จะช่วยบอกสถานที่

สำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือมองไม่ชัด โดยการตั้งเอกลักษณ์ในแต่ละสถานที่ออกมา

เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 สรุปเกณฑ์ของพื้นที่ในการออกแบบ

Design Requirement	การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ และป้ายให้ข้อมูล ให้กลมกลืนกับพื้นที่ ไม่บดบังทัศนียภาพ และสิ่งแวดล้อม
Design Limitation	คำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบ ไม่ให้ทำลายทัศนียภาพ ความสูงของกราฟิกสภาพแวดล้อมจะ ต้องสูงมากกว่า 1.6 เมตร และไม่ขีดขวางคนเดินและ ทางจักรยาน
Design Criteria	ออกแบบระบบป้าย สัญลักษณ์ และกราฟิกในสภาพแวดล้อม ที่มีความสูงพอเหมาะ และให้เหมาะสมกับภาพลักษณ์ สร้างบรรยากาศ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

2.7.3.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก

กลุ่มนักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัย ที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีความสนใจในการศึกษาสภาพแวดล้อมพื้นที่ ประวัติความเป็นมาของพื้นที่ และได้ชื่นชมบรรยากาศสภาพแวดล้อม

ภาพที่ 2.29 รูปภาพนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเกาะเกร็ด

ที่มา : https://steemit-production-imageproxy-thumbnail.s3.amazonaws.com/DQmPceGbKVHkvgMMfUgiZmK8Ag5dHyL7HUvJ7chZ6rK2DP_1680x8400

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินการออกแบบ

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการออกแบบในบทที่ 2 ทำให้ทราบถึงความต้องการและขอบเขตในการออกแบบ การดำเนินการออกแบบแบ่งหัวข้อดังนี้

- 3.1 สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ
- 3.2 สรุปขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการออกแบบ
- 3.3 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ
- 3.4 การนำเสนอแนวคิดในการออกแบบ
- 3.5 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 1 : การร่างแบบ (Sketch)
- 3.6 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 2 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 1
- 3.7 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 3 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 2
- 3.8 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 4 : การพัฒนาแบบร่าง
- 3.9 สรุปแบบสุดท้าย

3.1 สรุปข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ

จากการศึกษา สังเกต และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกาะเกร็ด ในจังหวัดนนทบุรี พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาล้อมรอบ มีเนื้อที่ ประมาณ 4.2 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน แต่ไม่ได้มีการเผยแพร่ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ถึงข้อมูลที่มีอยู่ จากพื้นที่ดังกล่าวนำไปสู่การสร้างแนวทางในการออกแบบ โดยส่วนที่นำมาวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

3.1.1 ภาพลักษณ์

เป็นชุมชนที่เก่าแก่ แหล่งรวมวัฒนธรรมของชาวไทยรามัญเป็นส่วนมาก เป็นสถานที่ที่มีสถาปัตยกรรมที่ควรค่าแก่การเคารพบูชา และมีเอกลักษณ์ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่เองที่มีลักษณะเป็นเกาะ ล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยา รวมไปถึงความเป็นอยู่ อารมณ์การกิน และวิถีชีวิต ล้วนเป็นจุดเด่นของเกาะเกร็ดทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1 แสดงสถานที่สำคัญในพื้นที่เกาะเกร็ด

ที่มา : <http://www.tatnewsthai.org/images/news/pics/12120.jpg>

3.1.2 Key message

“เกาะเกร็ดเที่ยวเสร็จในวันเดียว” ซึ่งหมายถึง การเที่ยวรอบเกาะเกร็ดสามารถเที่ยวให้ครบได้ในวันเดียว เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ใกล้กรุงเทพฯ อยู่ในเขตปริมณฑล นักท่องเที่ยวส่วนมากเดินทางมากันในวันเสาร์-อาทิตย์เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากร้านค้าเปิดจำนวนมาก ให้ผู้คนได้จับจ่ายใช้สอยกัน และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถมากันได้ทั้งครอบครัว อีกทั้งยังมีกิจกรรมอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการล่องเรือ การปั่นจักรยาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KEY WORDS

ผ่อนคลาย

การท่องเที่ยว
ในรูปแบบที่ไม่เร่งรีบ
และบรรยากาศสภาพแวดล้อม
ถูกร้อยล้อมไปด้วยธรรมชาติ

เรียบง่าย

วิถีชีวิตของคนในพื้นที่
ที่มีความเรียบง่าย
สร้างรายได้จากธรรมชาติ

ความสุข

รอยยิ้มของผู้คนที่ท้องถิ่น
ที่ต่างสัญชาติสามารถ
อยู่ร่วมกันได้
ด้วยมิตรไมตรี
เป็นที่น่าชื่นชมแก่ผู้มาเยือน

เก่าแก่

ศิลปะทุกแขนง
และสถาปัตยกรรม
ที่เป็นเอกลักษณ์
ในชุมชนเกาะเกร็ด
ซึ่งแสดงถึงประวัติศาสตร์
ในพื้นที่ได้ชัดเจน

ภาพที่ 3.2 ภาพแสดง Key words

ELEMENT

ภาพที่ 3.3 รูปภาพลวดลายต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนเกาะเกร็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 สรุปขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการออกแบบ

เนื้อหาที่ได้จากการศึกษาข้อมูล และลงพื้นที่สำรวจ ในชุมชนเกาะเกร็ด มีสถานที่สำคัญดังต่อไปนี้
ตารางที่ 3.1 แสดงสถานที่สำคัญในพื้นที่เกาะเกร็ด

สถานที่	สิ่งก่อสร้างภายในวัด	ข้อมูล
วัดปรมัยยิกาวาส		<p>เป็นพระอารามหลวงชั้นโท สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ชื่อเดิมคือวัดปากอ่าว มีอายุกว่า 200 ปี เนื่องจากที่ตั้งของวัดอยู่ตรงคู้่งน้ำบริเวณทางแยกคลองลัดเกร็ด เป็นวัดรามัญมาแต่โบราณภาษารามัญเรียกว่า เกียมูเกียะเต็ง แปลว่า วัดหัวแหลมภาษาไทยเรียกว่า วัดปากอ่าว</p> <p>เป็นวัดสำคัญที่สุดของชาวรามัญ เพราะสภาพที่ตั้งเป็นทำเลเป็นมงคลสถาน สิ่งก่อสร้างมีความแข็งแรง มีคนมอญจำนวนมากเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในราชอาณาจักรไทย เพราะถูกพม่ากดขี่ข่มเหง และวิบัติต่อคนมอญอย่างไม่ชอบธรรม</p> <p>พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าให้ขวามอญตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ ตลอดจนถึงสมัยธนบุรี และรัตนโกสินทร์ เกาะเกร็ด จึงเป็นชุมชนมอญมาตั้งแต่สมัยอยุธยา การอพยพแต่ละครั้ง มีภิกษุสามเณรมอญร่วมด้วย จึงมีวัดมอญจำนวนมากปรากฏขึ้น</p>
	อุโบสถ	<p>จิตรกรรมฝาผนัง เป็นฝีพระหัตถ์ของหม่อมเจ้าประวิชชุมสาย เป็นภาพชุดดงควัตร และพุทธจริยาวัตรที่งดงามมาก หน้าบันพระอุโบสถมีปูนปั้นตราพระเกี้ยว อันเป็นตราประจำของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ประดิษฐานอยู่</p>

	พิพิธภัณฑสถานและหอไทยนิทัศน์	พิพิธภัณฑสถานจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา เป็นอาคารสองชั้น แต่เดิมเป็นกุฏิของเจ้าอาวาส สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับการสนับสนุนจาก สวทช. จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาเป็นหลัก ได้จำลองเตาเผาและหุ่นจำลองของช่างทำเครื่องปั้นดินเผาไว้ส่วนใหญ่ จัดแสดงวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาที่พบในประเทศไทย และมีตัวอย่างเครื่องปั้นดินเผาของภาคอื่นๆ ด้วย
	พระเจดีย์มูเตา (เจดีย์เอียง)	เป็นสัญลักษณ์ประจำเกาะเกร็ด ตั้งอยู่ปลายแหลมของเกาะเกร็ด มีลักษณะเจดีย์สีขาว ทรงมอญ จำลองแบบมาจากพระธาตุเจดีย์มูเตา ทรงระฆังเตี้ย ชาวรามัญสร้างขึ้นคู่กับวัดปากอ่าว ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ได้บรรจุพระธาตุไว้ภายใน มีอายุราว 300 ปี ปัจจุบันอยู่ติดริมน้ำ กระแสน้ำกัดเซาะฐานรากทำให้เจดีย์มีลักษณะเอียง กลายเป็นสัญลักษณ์ของวัดมาแต่โบราณ
	ต้นไม้อสามกษัตริย์	ต้นไม้อสามกษัตริย์ คือต้นไม้ที่ประกอบด้วยต้นไม้อ 3 ชนิด อยู่รวมในต้นเดียวกัน ได้แก่ ต้นศรีมหาโพธิ์ คือต้นไม้ที่พระพุทธองค์ได้ทรงนั่งประทับ และทรงสำเร็จพระโพธิญาณเป็นพระอรหันต์ ต้นหว่า เป็นไม้มงคลที่พระพุทธองค์ได้เสด็จประทับใต้ร่มเงา และทรงสำเร็จพระปฐมญาณ ต้นไทร เป็นไม้มงคลที่พระพุทธองค์ทรงสำเร็จพระโพธิญาณเป็นพระอรหันต์ แล้วมีพรหมมาทูลให้ทรงแสดงธรรมแก่สัตว์โลก
วัดไผ่ล้อม		เป็นวัดโบราณที่สร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย คนมอญเรียกว่า เกียะโตะ และว่าวัดกลาง เป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุดในเกาะเกร็ด เพราะพม่าเข้าตีและยึดเมืองนนทบุรี จากนั้นตีเข้ากรุงศรีอยุธยา จึงไม่มีพระสงฆ์และชาวบ้านดูแลวัด ต่อมาอำแดงแดน ได้ทำการบูรณะอุโบสถ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

	อุโบสถ	เป็นอาคารทรงโรง มีลักษณะรูปทรงและสัดส่วนงดงาม หน้าบันไม้จำหลักลายดอกพุดตานใบเทศ ปิดทองประดับกระจกคันทวยที่งามอ่อนช้อย ซึ่งบูรณะในช่วงรัชสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 4 ด้านหน้าและด้านหลังมีมุขคลุมชานชาลาทั้งสองด้าน เสาร์ับมุขก่ออิฐถือปูน เป็นเสาเหลี่ยมย่อมุม ปัจจุบันรูปทรงไม่งามเหมือนของเดิม เพราะผุพังถูกกะเทาะทิ้งและโบกปูนทับใหม่ พระอุโบสถหลังนี้ถึงจะมีการปรับปรุงซ่อมแซมไปบ้าง แต่ยังคงเห็นความงามของพระอุโบสถหลังนี้ได้ และเป็นพระอุโบสถที่มีความงามหลังหนึ่ง
	หอรบขัง	ตั้งอยู่หลังรามัญเจดีย์ เป็นสถาปัตยกรรมแบบมอญ ทรงจัตุรมุขยอดเป็นแบบยอดเจดีย์มอญ รูปเสมากลางหน้าบันจำหลักลายก้านขดมีความงดงาม
	กำแพงแก้ว	ของเดิมก่ออิฐถือปูนเป็นกำแพงเตี้ย แบบกำแพงบัวเหลี่ยมเจียด แต่ชำรุดมาก ได้สร้างกำแพงสูงและมีซุ้มประตูกำแพงแก้ว ทั้งด้านหน้าและหลังอุโบสถ และล้อมรอบพระธาตุรามัญเจดีย์
	พระธาตุรามัญเจดีย์	ด้านหลังอุโบสถเดิมมีพระธาตุรามัญเจดีย์ขนาดใหญ่ แต่ชำรุด ทางวัดได้สร้างพระเจดีย์องค์ใหม่ ครอบองค์เจดีย์เดิม เป็นเจดีย์มอญที่มีความงดงามมาก องค์พระเจดีย์ประดิษฐานอยู่บนฐานใหม่ รอบฐานในทิศทั้งแปด มีซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปประจำวัดแบบมอญทั้งแปดทิศ
วัดเสาธงทอง		เป็นวัดเก่าสร้างเมื่อ พ.ศ. 2313 เดิมชื่อวัดสวนหมาก คนมอญเรียกวัดนี้ว่า เพี้ยะอาล้าต เป็นที่ตั้งโรงเรียนประถมแห่งแรกของอำเภอปากเกร็ด ด้านหลังโบสถ์ยังประดิษฐานเจดีย์ที่สูงที่สุดของอำเภอปากเกร็ดด้วย พระเจดีย์เป็นศิลปะอยุธยา ย่อมุมไม้สิบสอง มีเจดีย์องค์เล็กเป็นบริวารโดยรอบอีก 2 ชั้น ส่วนด้านข้างโบสถ์มีเจดีย์ 2 องค์ใหญ่ องค์หนึ่งเป็นเจดีย์ทรงลังการ อีกองค์เป็นเจดีย์ทรงกลีบบมะเฟือง องค์สุดท้ายของโลก ภายในโบสถ์มีลายเพดานสวยงามมาก เขียนลายทองกรวยเชิงอย่างงดงามมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ต้นยางใหญ่	ต้นยาง มีอายุประมาณ 200กว่าปี เป็นต้นยางที่สูงที่สุดในจังหวัดนนทบุรี
	ศาลกุมารम्मจุกและศาลเจ้าแม่ตะเคียน	เป็นที่เคารพสักการะของชาวเกาะเกร็ดและนนทบุรี ให้ความเคารพ และเป็นที่เลื่องลือในเรื่องโชคลาภ
	เจดีย์ย่อมุมไม้	เป็นเจดีย์ทรงระฆังคว่ำ มีเจดีย์องค์เล็กรายล้อม มีการบูรณะขึ้นเป็นสี่ขาวสวยงาม
	บ้านขารางแดง	เมื่อปี พ.ศ. 2544 คุณนิวัฒน์ เซยเอม เป็นผู้ทำขารางแดงขึ้น โดยเห็น ปู่ ย่า ตี๋มาตั้งแต่เด็กๆ โดยนำมาปิ้งไฟ แล้วนำไปต้มดื่มตามใจชอบ ต่อมาไม่นาน สินค้าขารางแดงเป็นสินค้า OTOP ของ ต. เกาะเกร็ด จากนั้นได้จัดทำแบรนด์ คือ “ตำราเจ้าเพ็ญ” เพราะเป็นเจ้าแรกของเกาะเกร็ด ปัจจุบันเปลี่ยนจากการใช้กระทะเป็นเครื่องคั่ว เพื่อรองรับปริมาณการสั่งซื้อทั่วประเทศ
	ร้านขนมหวาน คุณแฉ่ว	เป็นบ้านริมน้ำ เป็นบ้านไม้โบราณ ยังคงเป็นบ้านยกสูง แบบคนริมคลองที่จำหน่ายขนมไทย ที่สร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วประเทศ และยังมีการสาธิตการทำขนมไทยให้เห็นขั้นตอนรายละเอียด
	คลองขนมหวาน	เป็นคลองที่มีบ้านริมน้ำหลายต่อหลายบ้าน หลายครอบครัว นิยมทำขนมหวาน ถือเป็นแหล่งรวมความอร่อยของขนมไทย และอาหารไทยโบราณ ที่หากินได้ยาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>วัดศาลากุล</p>		<p>เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เป็นวัดของชุมชนที่มีประชากรไม่มาก เนื่องจากสมัยนั้น ประชากรไม่นิยมอยู่อาศัยในบริเวณชายตลิ่ง ที่เป็นดินงอก เพราะการสัญจรไม่สะดวก ปัจจุบันวัดศาลากุลอยู่ห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยา วัดศาลากุล ถูกปล่อยทิ้งร้าง ตั้งแต่เสียกรุงศรีอยุธยา จนถึงรัชกาลที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการค้ากับต่างประเทศ มีเรือสำเภามาจอดที่ปากด่านเพื่อรอรับสินค้า พักเรือบริเวณหน้าวัด เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (กุน) สมุหนายก ได้รับราชการตั้งแต่ ครั้งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จนถึงสมัยรัชกาลที่ 2 โดยตัวท่านเป็นคนจีน และได้มาสร้างศาลาให้บริวารพักบริเวณใกล้วัด จึงเรียกศาลานี้ว่า ศาลากุน จึงเป็นที่มาของชื่อเรียก วัดศาลากุล ต่อมาเมื่อการค้าสำเภายกเลิกไป บริเวณวัดศาลากุลเงียบสงบ จึงเป็นวัดสำหรับ พระสงฆ์ผู้รักสงบ</p>
	<p>อุโบสถ</p>	<p>เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีมุขคลุมชานชาลา ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซ่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ และคันทวยปูนประดับกระจกหน้าบัน เป็นปูนปิดทองประดับกระจก</p>
	<p>สระน้ำ</p>	<p>บริเวณด้านตะวันออกของหมู่กุฏิ มีสระน้ำรูปสี่เหลี่ยม สำหรับกักน้ำจากคลองทางวัด ในสมัยก่อนพระสงฆ์ ใช้ฉันท ใช้สร่งน้ำ ผั่งของสระทั้งสี่ด้านก่ออิฐฉาบปูน แต่ละด้านมีทางเดินลงสระ ซึ่งก่อผนังเหมือน เป็นขอบสระชั้นใน การออกแบบสระน้ำเช่นนี้ เป็นภูมิปัญญาเชิงช่างที่ดี</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวนเกร็ดพุทธ	<p>เดิมสวนเกร็ดพุทธเป็นเพียงที่รกร้างแต่ด้วยความรักในธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเจ้าของสวนคุณสุมาลี แสงคำคม จึงได้พลิกฟื้นพื้นที่รกร้าง 8 ไร่นี้ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมากด้วยคุณค่าเพียงแค่นิทรรศการเล็กๆ ที่บอกเล่าเรื่องราวของชุมชนชาวมอญบนเกาะเกร็ดก็ทำให้ผู้มาเยือนเกิดความสนใจไม่น้อยเมื่อเดินเข้าไปด้านในต้องสะดุดตากับข้อความที่ให้แง่คิดและคติเตือนใจซึ่งจัดวางไว้ตามต้นไม้ริมทางเดินภายในสวนเกร็ดพุทธไม่ได้มีเพียงต้นไม้ดอกไม้และสวนผลไม้ให้ได้ชื่นชมเท่านั้น</p> <p>และยังเป็นเหมือนพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและภูมิปัญญาของคนไทยในสมัยก่อนข้าวของเครื่องใช้มากมายถูกนำมาจัดวางอย่างลงตัวหลายชิ้นเป็นของเก่าที่อาจหาชมที่ไหนไม่ได้จึงไม่แปลกที่สวนเกร็ดพุทธมักถูกใช้เป็นสถานที่ในการถ่ายทอดเรื่องราวทางขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมตลอดไปจนถึงการอบรมธรรมะการมาเที่ยวชมที่นี้ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ตรงกันข้ามทางสวนเกร็ดพุทธยังมีอาหารและน้ำสมุนไพรเย็นๆ ไว้คอยต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย</p> <p>นักท่องเที่ยวหรือผู้ไปเยี่ยมเยือนสามารถสมทบทุนร่วมบริจาคเงินได้ตามศรัทธา</p>
--------------	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>บ้านเกร็ด ตระการ</p>	<p>สถานคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (บ้านเกร็ดตระการ) จังหวัดนนทบุรี หรือเรียกสั้นๆ ว่า บ้านเกร็ดตระการ เดิมชื่อ สถานสงเคราะห์หญิง บ้านเกร็ดตระการ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2503 ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2503 ต่อมากฎหมายได้รับการปรับปรุงใหม่ เพื่อมุ่งให้ความคุ้มครองหญิงที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่เข้ารับการคุ้มครอง โดยเน้นการบำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาอาชีพมากขึ้น และเปลี่ยนชื่อเป็นสถานคุ้มครองพัฒนาอาชีพ</p> <p>บ้านเกร็ดตระการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2539 เป็นต้นมา ในขณะเดียวกัน บ้านเกร็ดตระการ ได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์สงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือหญิงที่ประสบปัญหาทางสังคม ทุกประเภท เช่น ถูกละเมิดทางเพศ มีความประพฤติไม่เหมาะสม ประสบปัญหาครอบครัว หรือปัญหาสังคมอื่นๆ</p> <p>นอกจากนี้ บ้านเกร็ดตระการ ยังได้ให้ความคุ้มครอง ต่อหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 และบันทึกข้อตกลง เรื่องแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ พ.ศ.2542 โดยขยายความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การถูกหลอกมา บังคับใช้แรงงาน ถูกบังคับหรือแสวงหาประโยชน์ใน ธุรกิจบริการทางเพศหรือเป็นขอทาน ทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยบ้านเกร็ดตระการได้รับมอบหมาย ให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลหญิงและเด็ก ต่างชาติดังกล่าว ปัจจุบัน สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ สังกัดสำนักป้องกันและแก้ไข ปัญหาการค้าหญิงและเด็ก (สปป.) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม</p>
-----------------------------	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดฉิมพลีสุทราวาส		<p>วัดฉิมพลีสุทราวาส หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่าวัดฉิมพลี สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนกลาง เดิมชื่อว่า วัดป่าฝ้าย สันนิษฐานว่าแต่เดิมน่าจะมีการปลูกฝ้ายกันมาก ในบริเวณนี้ ถูกทิ้งร้างไปพร้อมกับวัดป่าเลไลยก์ ที่อยู่ติดกัน บางคนเรียกวัดนี้ว่าวัดป่าฝ้ายร้าง วัดป่าฝ้ายสร้างเมื่อพม่ายึดเมืองนนทบุรี และด่านปากเกร็ด เมื่อพ.ศ. 2308 จนมาถึงพม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตก ในปี พ.ศ. 2310 ต่อมา</p> <p>ปี พ.ศ. 2317 พระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คนมอญที่อพยพหนีพม่ามาตั้งถิ่นฐาน อยู่บนเกาะเกร็ด จึงได้มีการบูรณะวัดป่าฝ้าย ขึ้นมาอีกครั้ง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 สันนิษฐานว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระยาวิเชียรวารี เป็นแม่กองบูรณปฏิสังขรณ์ ประมาณ พ.ศ. 2358 และ พระราชทานนามวัดเป็น วัดฉิมพลี (เนื่องจากพระนามเดิมของรัชกาลที่ 2 คือ เจ้าฟ้าชายฉิม)</p> <p>และตราพระราชลัญจกรของพระองค์เป็นรูปครุฑ ซึ่งอาศัยอยู่วิมานฉิมพลี ชื่อเต็มของวัดฉิมพลี คือ วัดฉิมพลีสุทราวาส คำว่า "สุทราวาส" ที่พ่วงท้ายชื่อ ใกล้เคียงกับชื่อเดิมของวัดสุทัศน์ คือ วัดมหาสุทราวาส วัดแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่มีอุโบสถงดงามที่สุดในจังหวัดนนทบุรี เป็นโบสถ์แบบมหาอุตม์ที่ยังรักษาลักษณะสถาปัตยกรรมแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาไว้ได้มาก การบูรณะในช่วงรัชกาลที่ 2 คงมีการบูรณะใหม่ทั้งวัด และในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะ วัดปากอ่าว (วัดปรมย์ยิกาวาส) ในครั้งนั้นได้มี พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการบริพารตามเสด็จมา บูรณะวัดฉิมพลีสุทราวาสและวัดใกล้เคียงด้วย</p>
	อุโบสถ	<p>มีขนาด 5 ห้อง แบบมหาอุตม์ โบสถ์ขนาดเล็กงดงามมาก และยังมีสภาพสมบูรณ์แบบดั้งเดิม หน้าบันจำหลักไม้ เป็นรูปเทพทรงราชรถล้อมรอบด้วยลายดอกไม้ ชุ่มประตูป็นทรงมณฑป ชุ่มหน้าต่างแบบหน้านาง ยังคงเห็นความงามอยู่ และฐานโบสถ์โค้งแบบเรือสำเภา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	พระประธาน	พระประธานในโบสถ์เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย มีพุทธลักษณะงดงาม ประดิษฐานบนแท่นป็น ลายด้วยปูนปิดทองประดับกระจกสี มีผ้าทิพย์ที่งดงาม มีพระสาวกนั่งพนมมืออยู่บนฐานด้านหน้า
	เจดีย์ทรงมอญ	เจดีย์ทรงมอญ เรียกว่าพระมหาจุฬามณีเจดีย์ สร้างแบบย่อมุมไม้สิบหก สมัยกรุงศรีอยุธยา มีเจดีย์ราย 4 องค์ มหาจุฬามณีเจดีย์ประดับกระจกสี ตั้งแต่บัวกลุ่มรองรับองค์คอระฆัง เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบหกองค์เดียวของจังหวัดนนทบุรี ที่สร้างสมัยอยุธยาและมีความงดงามมาก
วัดป่าเลไลยก์		วัดป่าเลไลยก์ เป็นวัดร้างและไปรวมเป็นวัดเดียวกับวัดฉิมพลี คงเหลือให้เห็นเพียงโบสถ์ และเจดีย์หน้าโบสถ์อีก 2 องค์ ภายในโบสถ์ยังพอใช้การได้ สภาพทั่วไปยั้งดี เว้นแต่หลังคาที่ชำรุดมาก เพดานโบสถ์เขียนลายทองสวยงาม สภาพยังดีอยู่ พระประธานเป็นพระปางมารวิชัยสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 3 ศอก แต่ได้ถูกคนร้ายตัดแขน และ ขโมยไปทั้งองค์ บ้านประตู่เขียนลายทองรดน้ำ รูปเขียนางสวยงามมาก ขณะนี้ลายทองได้ลบเลือนไปหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	อุโบสถ	<p>เป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 8.50 เมตร ยาว 18 เมตร หันหน้าเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณซุ้มประตูประดับด้วยลวดลายปูนปั้นพรรณพฤกษาแต่มีสภาพที่ชำรุดมาก ภายในอุโบสถ มีพระพุทธรูปบนฐานชุกชีเป็นประธานอยู่ทางด้านหลัง และบริเวณกลางห้องประดิษฐาน พระพุทธรูปปางปรินิพพานที่มีพระสาวกนั่งพนมมืออยู่ด้านนอกอุโบสถมีซุ้มเสมาอยู่ทั้ง 8 ทิศ</p> <p>เจดีย์คู่น้ำอุโบสถ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ตั้งอยู่ที่มุมด้านหน้าของอุโบสถ ระหว่างเจดีย์ทั้งสององค์ มีร่องรอยของวิหารขนาดเล็กตั้งอยู่ เมื่อปี พ.ศ. 2531 มีการสร้างพระพุทธรูปปางลีลาองค์ขึ้นใหม่บนฐานเดิม ดังที่ปรากฏในปัจจุบัน</p> <p>สำนักศิลปากรที่ 2 สุพรรณบุรี ดำเนินการขุดแต่งทางโบราณคดี และบูรณะโบราณสถาน วัดป่าเลไลยก์ (ร้าง) เมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยเป็นการบูรณะเสริมความมั่นคงตามรูปแบบสถาปัตยกรรมเดิม</p>
วัดจันทร์	อุโบสถ	<p>วัดจันทร์สร้างเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2315 และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2338</p> <p>เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 40 เมตร ยาว 40 เมตร</p> <p>ตัวอาคารอุโบสถกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร และได้รับการบูรณะใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2464 และ พ.ศ. 2529 และ</p> <p>ได้สร้างกำแพงแก้วรอบอุโบสถพร้อมซุ้มประตู ในปี พ.ศ. 2514 พระประธานในอุโบสถ เป็นลักษณะปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 108 นิ้ว</p> <p>หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ก่ออิฐถือปูนลงลักปิดทอง สันนิษฐานว่าได้สร้างมาพร้อมกับอุโบสถ สมัยกรุงธนบุรี อายุราว 235 ปี มีอัครสาวกซ้าย ขวา มีพระพุทธรูปเก่า ที่ได้สร้างมาพร้อมกับพระประธาน รวม 7 องค์</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ

ในการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม ต้องมีเกณฑ์ในการออกแบบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.3.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ

	Place
Problem	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายเดิมและป้ายที่ออกแบบใหม่เนื่องจากการพัฒนาของสถานที่ทำให้ป้ายไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน - กราฟิกสภาพแวดล้อมของป้ายประชาสัมพันธ์ และการกำหนดสิ่งต่างๆ ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ กราฟิกไม่มีความสอดคล้องกัน และภายในองค์กรไม่มีแผนที่ (Map) สำหรับบริการผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย - จากการสำรวจ ป้ายไม่เหมาะสม และคนในพื้นที่มองว่าเป็นส่วนเกิน
Design Requirement	การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ และป้ายให้ข้อมูลให้กลมกลืนกับพื้นที่ ไม่บดบังทัศนียภาพ และสิ่งแวดล้อม
Design Limitations	คำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบ ไม่ให้ทำลายทัศนียภาพ ความสูงของกราฟฟิกสภาพแวดล้อมจะ ต้องสูงมากกว่า 1.6 เมตร และไม่ขีดขวางคนเดินและ ทางจักรยาน
Design Criteria	ออกแบบระบบป้าย สัญลักษณ์ และกราฟิกในสภาพแวดล้อมที่มีความสูงพอเหมาะและให้เหมาะสมกับภาพลักษณ์และสร้างบรรยากาศให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

3.3.2 การใช้ป้ายสัญลักษณ์ในพื้นที่ชุมชนเกาะเกร็ด

(ก) ป้ายบอกทิศทาง (Direction Sign) เป็นส่วนประกอบที่อยู่ในระบบ circulation เพราะมันได้ให้คำแนะนำที่จำเป็นในการเคลื่อนที่ตั้งแต่ผู้ใช้งาน ได้เข้ามาในพื้นที่สัญลักษณ์ชนิดนี้ได้ให้เส้นทางกับการสัญจร ของผู้คนที่ใช้พื้นที่ด้วยการเดิน หรือผู้ที่ใช้รถยนต์ ระหว่างทางเข้าหลัก จุดที่ต้องตัดสินใจ จุดหมาย ปลายทางและทางออก โดยใช้กราฟิก เป็นเครื่องมือสื่อสารเช่น ตัวอักษร สัญลักษณ์ ลูกศร Directional signs จำเป็นที่ต้องสังเกตเห็นได้ง่าย ข้อความที่จะสื่อสารต้องง่าย สอดคล้องไปกับการนำทางที่ช่วยอำนวยความสะดวก ลดความสับสนในการใช้พื้นที่

(ข) ป้ายบอกแผนที่และแสดงทิศทาง (Directory Sign) ใช้ประกอบการเดินทาง รอบเกาะ โดยแผนที่ที่มีอยู่เดิมส่วนใหญ่ เป็นการใช้ใบปลิวหรือรูปวาดที่ถ่ายเอกสารต่อๆ กันมา

(ค) ป้ายบอกรายละเอียด ป้ายที่ให้ข้อมูลในสถานที่นั้นๆ ทั้งประวัติความเป็นมา หรือมุลสำคัญของพื้นที่

(ง) ป้ายสัญลักษณ์บอกระยะ เป็นป้ายที่ใช้บอกระยะในการเดินทาง เพื่อบอกตำแหน่งหรือระยะเวลาในการเดิน เพื่อเดินไปยังจุดหมายปลายทางของสถานที่นั้นๆ

3.4 การนำเสนอแนวคิดในการออกแบบ

จากการวิเคราะห์ Key message นำไปสู่กระบวนการคิดแนวทางในการออกแบบ (Design Concept) ในการออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อมให้เข้ากับพื้นที่

3.4.1 Concept Design

พื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบของอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา สถาปัตยกรรมต่างๆ รวมไปถึงผู้คนที่ยังอาศัยอยู่ จึงเป็นที่มาของ Concept “Living statue” การบอกเล่าประวัติศาสตร์สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่ยังดำเนินอยู่ทั้งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ผู้คนที่อาศัยอยู่ให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูล

3.4.2 Design Direction

จาก Concept ที่บ่งบอกถึงประวัติศาสตร์ยังมีชีวิต จึงเป็นที่มาของ Design Direction ก็คือ

(1) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านพระสงฆ์

เป็นการบอกเล่าในรูปแบบของความเป็นธรรมะ เปรียบเหมือนพระไตรปิฎกของชาวรามัญ

DESIGN DIRECTION 1

การบอกเล่าประวัติศาสตร์แบบพระสงฆ์

ค้นคว้าข้อมูลที่เก็บไว้ใน วิกิมีเดียคอมมอนส์ ซึ่งไม่ใช่เพียงมีไว้สำหรับพุทธศาสนิกชนเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อความรู้เป็นอยู่ ศาสนา วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนอยู่ได้มาอยู่ในพื้นที่นี้ เป็นประวัติศาสตร์ชุมชนที่น่าสนใจสำหรับเยาวชนที่รักการอ่านหาความรู้วัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้เป็นประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานกว่า 200 ปี แต่มีความเป็นมาที่ย้อนไปกว่า 300 ปี นักวิชาการได้ให้ความเห็นว่าน่าจะมีการแปล และศึกษาค้นคว้าต่อ เพื่อประโยชน์ต่อสังคมไทยต่อไป

ภาพที่ 3.4 รูปภาพ Design direction ที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านชาวพื้นถิ่น
เป็นการบอกเล่าโดยเน้นแบบธรรมชาติ ความเป็นกันเองไม่แข็งเกร็ง

DESIGN DIRECTION 2

การบอกเล่าประวัติศาสตร์แบบชาวบ้าน

บนดินแดนสีเขียวอันรื่นรมย์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาแสนนาน
บรรยากาศภายในเกาะเกร็ด ชวนรื่น ไม่มีถนนสายหลัก ไม่มีรถยนต์
จึงทำให้บนเกาะแห่งนี้ อากาศจึงสดชื่นกว่าที่อื่นๆ ซึ่งเหมาะกับความรู้สึกเป็นชนบท
มีความเขียวขจีที่ต่างกับบรรยากาศในกรุงเทพฯ อย่างเห็นได้ชัด
ชาวบ้านมีทำไร่ สวน มีพืชผัก นำมาประกอบอาหารและจำหน่าย สร้างรายได้ให้กับชุมชน
จึงนับว่าชุมชนเกาะเกร็ดมีความอุดมสมบูรณ์

ภาพที่ 3.5 รูปภาพ Design direction ที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านมัคคุเทศก์

เป็นการบอกเล่าโดยในรูปแบบของความสำเร็จ เชื่อถือ มีความรู้และความมั่นใจ ในการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

DESIGN DIRECTION 3

การบอกเล่าประวัติศาสตร์แบบมัคคุเทศก์

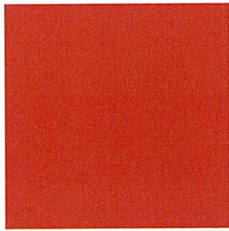

ภาพที่ 3.6 รูปภาพ Design direction ที่ 3

3.4.3 Art Direction

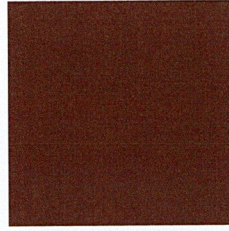
การออกแบบป้ายสัญลักษณ์และระบบสัญลักษณ์ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบในการออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อม เพื่อสื่อสารให้ผู้รับสารได้เข้าใจง่าย และมองเห็นได้ชัดเจน ที่สำคัญคือการกลมกลืนและสร้างบรรยากาศให้ผู้มาเยือนเกิดความประทับใจ ในการมาเที่ยวเกาะเกร็ด โดยวิเคราะห์จากลักษณะสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ที่มีความเก่าแก่ และร่วมสมัยไปด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AMBER

c:7 M:75 Y:100 K:1

DARK BROW

c:43 M:67 Y:79 K:45

YELLOW

M:31 Y:99

ภาพที่ 3.7 ภาพที่ สีที่ใช้ในการออกแบบ

ตารางที่ 3.3 ความหมายของสี

สี	ความหมาย
สีส้ม	สีของผ้าที่ใช้ห่มสถาปัตยกรรม มีลักษณะคล้ายสีของจีวรพระ ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่ควรเคารพ มักพบที่เจดีย์รูปทรงต่างๆ เพราะภายในเจดีย์นั้น บรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่ภายใน จึงทำให้สีส้มนี้เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่เกาะเกร็ด และยังคงแสดงถึงความหลากหลายของวัฒนธรรม
สีเหลือง	ความสว่างไสวดุจแสงของพระอาทิตย์ ในพระพุทธศาสนา นั้นหมายถึงปัญญา เพราะคนในเกาะเกร็ดส่วนใหญ่ นั้นนับถือพระพุทธศาสนา และยังเป็นสีของขนมโบราณที่มีชื่อเสียงในพื้นที่เกาะเกร็ด รวมถึงความเป็นกันเองของคนในพื้นที่ ส่วนในทางการออกแบบจะช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง ช่วยให้กล้ามเนื้อมีกำลังและช่วยดึงดูดความสนใจ เป็นสัญลักษณ์ของความสุก ความมีชีวิตชีวา ความรื่นรมย์ ความสบาย
	เป็นสัญลักษณ์ของความดั้งเดิม ความอุดมสมบูรณ์ สีของดินที่นำมาใช้ทำอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่เป็นอาชีพหลักของชาวบ้านในพื้นที่เกาะเกร็ด และยังคงสื่อถึงความเป็นธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติ มาทำเป็นเครื่องปั้นดินเผาเพื่อสร้างรายได้ ให้กับชุมชน

DB ComYard X : Regular ขนาด 16 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 16 pt
เทียบกับขนาดจริงจะเท่ากับ 1 เซนติเมตร

DB ComYard X : Regular ขนาด 18 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 18 pt
เทียบกับขนาดจริงจะเท่ากับ 1.2 เซนติเมตร

ก ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช
ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ
ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ
ภ ฟ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
ห พ อ ฮ
ะ ั ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ
เ แ โ ใ ไ ฤ ฎ ๆ ี ื
~ + ' °
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ก ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช
ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ
ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ
ภ ฟ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
ห พ อ ฮ
ะ ั ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ
เ แ โ ใ ไ ฤ ฎ ๆ ี ื
~ + ' °
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DB Cor-Yard X : Regular ขนาด 35 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 25 pt
เว้นขอบบนลงครึ่งหน้า 2 เซนติเมตร

DB Cor-Yard X : Regular ขนาด 53 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 40 pt
เว้นขอบบนลงครึ่งหน้า 3 เซนติเมตร

ก ฅ ค ค ฅ ข ง จ ฉ
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ก ฅ ค ค ฅ ข ง จ ฉ
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ภาพที่ 3.8 รูปภาพตัวอักษรที่ใช้ในงานออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 1 : การร่างแบบ (Sketch)

ในขั้นตอนแรกเริ่มจากการออกแบบโลโก้แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้เหมาะสมกับพื้นที่ทางประวัติศาสตร์โดยแบ่งตาม Design Direction ดังกล่าว

ภาพที่ 3.9 รูปภาพแบบร่างโลโก้แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

ภาพที่ 3.10 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 2 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 1

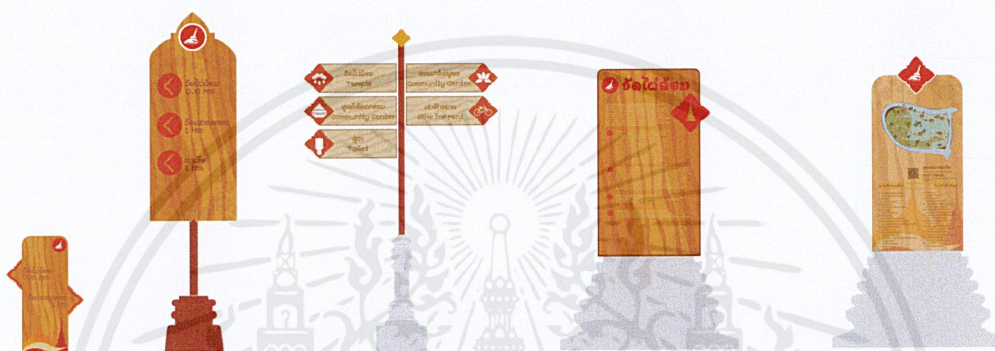
การคัดเลือกแบบร่าง จากแบบร่างทางความคิด จึงคิดว่าแนวทางในการออกแบบ (Design Direction) ที่มีโครงสร้างและ visual ที่เหมาะสมน่าสนใจ จากที่เลือกมาเป็น Design Deirection แบบการบอกเล่าประวัติศาสตร์แบบชาวพื้นที่ เนื่องจากเลือกโครงสร้างแบบการบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านมัลติเคอเทศก์ โดยใช้ Form จากภูมิประเทศซึ่งเป็นเอกลักษณ์ และจุดเด่นของพื้นที่เกาะเกร็ด

ภาพที่ 3.11 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 1

3.7 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 3 : การเลือกแบบและแนวทางเพื่อพัฒนา ครั้งที่ 2

เมื่อใช้เกณฑ์การพิจารณาในการเลือกแบบแนวทางในการออกแบบ จากการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและกราฟฟิกต่างๆ จึงทำให้การเลือกแบบแนวคิด แบบการบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านมัคคุเทศก์ ซึ่งเป็นการบอกเล่าที่น่าเชื่อถือและ Element ที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งคือลายประจํายาม ซึ่งเป็นลายที่อยู่แทรกในเครื่องปั้นดินเผา เสาอาคาร สถาปัตยกรรม และจิตรกรรมฝาผนังต่างๆ จึงมีแนวคิดที่จะสะท้อนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยให้ลวดลายเป็นตัวเชื่อมโยง

ภาพที่ 3.12 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2

ภาพที่ 3.13 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

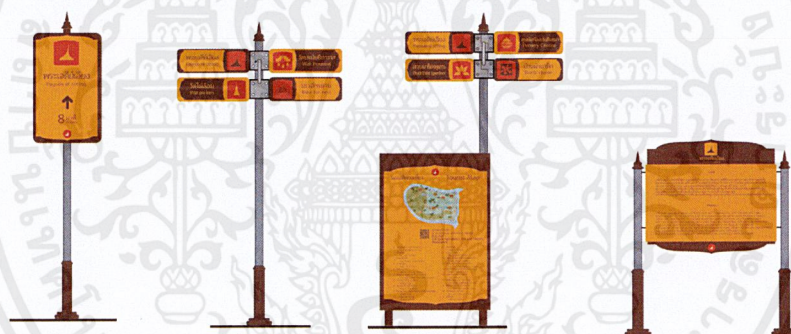
ภาพที่ 3.14 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ขั้นตอนการออกแบบขั้นที่ 4 : การพัฒนาแบบร่าง

การคัดเลือกแนวคิดทางจากแบบร่างการออกแบบได้นำไปสู่การคัดเลือกรูปแบบของโครงสร้างระบบป้ายสัญลักษณ์

จากแนวคิดที่เป็นการบอกเล่าผ่านมัลติมีเดียทำให้ทราบว่ารูปร่างมีผลต่อความรู้สึกในการตีความหมาย ดังเช่น ป้ายที่เป็นรูปร่างสี่เหลี่ยมจะให้ความรู้สึกมั่นคงแน่นอนหาทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นผู้มอง เหมาะจะใช้เป็น ป้ายชื่อหรือให้ข่าวสาร ป้ายที่เป็นรูปร่างกลมจะให้ความรู้สึกมั่นคงแต่สามารถเลื่อนไหลไปได้ เหมาะสำหรับป้ายที่เป็นข้อควรปฏิบัติตามป้ายสามเหลี่ยมหรือขนมเปียกปูน ให้ความรู้สึกที่ไม่แน่นอน เหมาะสำหรับป้ายข้อห้าม ข้อควรระวัง ข้อฉุกเฉิน ส่วนป้ายที่มีรูปร่างอื่นๆ เหมาะสำหรับเป็นป้ายเฉพาะใช้สถานที่นั้นซึ่งขึ้นอยู่กับการออกแบบ ให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไปตามข้อจำกัดที่อาจเกิดจากงบประมาณหรือเทคนิคการสร้าง เช่น ป้ายสี่เหลี่ยมจะมีราคาสูงกว่าป้ายชนิดอื่น หรือข้อจำกัดจากการใช้งานเช่น ป้ายอิเล็กทรอนิกส์ อาจถูกจำกัด จากรูปร่างของหลอดไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้า

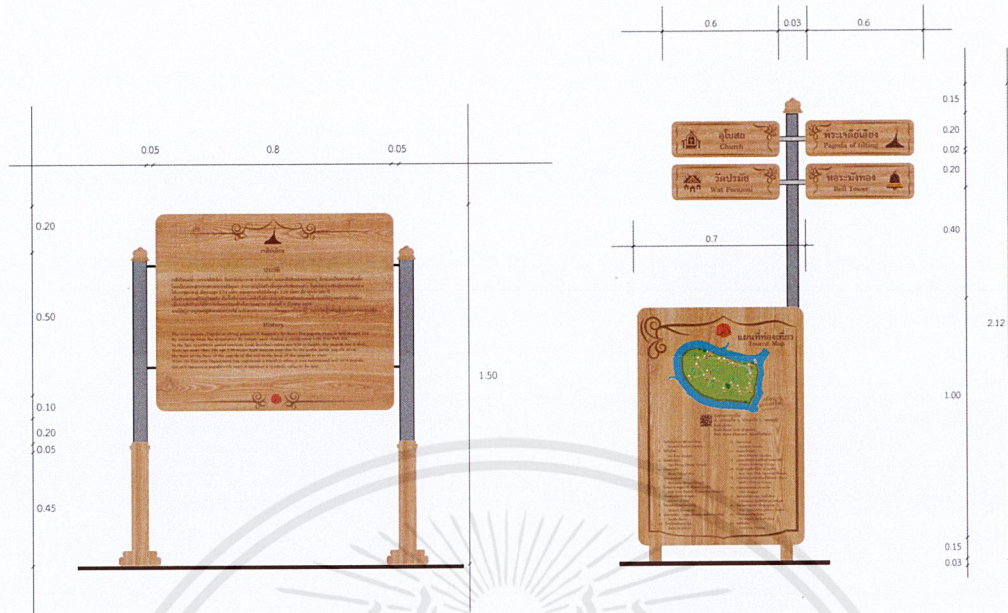
ภาพที่ 3.15 รูปภาพแบบร่างป้ายสัญลักษณ์ครั้งที่ 3

3.9 สรุปแบบสุดท้าย

จากการพัฒนาแบบร่างในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์ และระบบสัญลักษณ์ จึงได้แบบสรุปดังนี้

3.9.1 โครงสร้างของระบบป้ายสัญลักษณ์

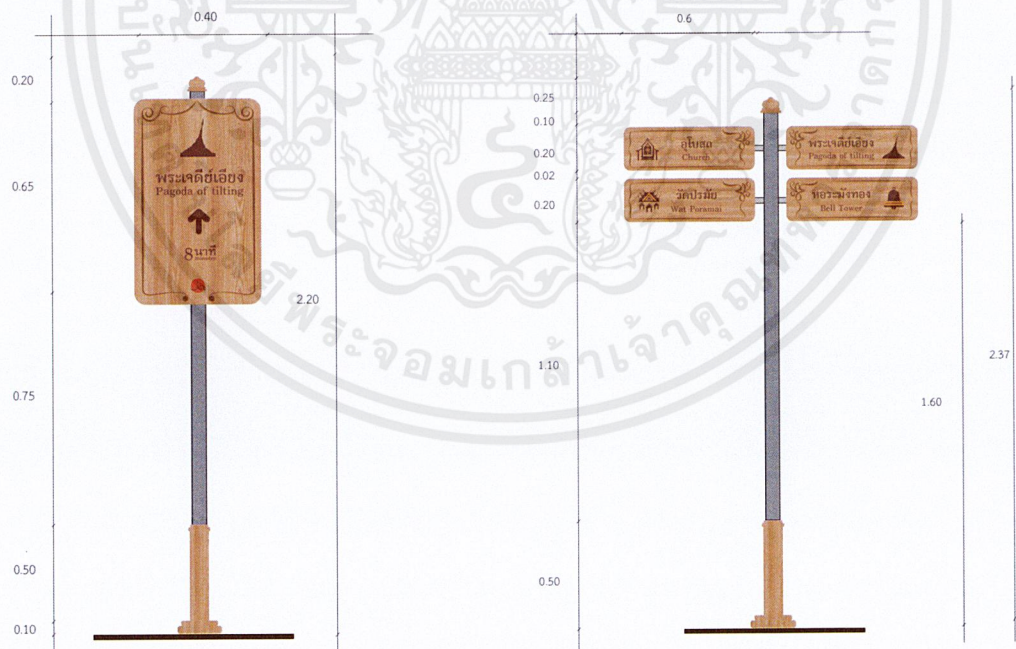
เป็นการพัฒนาในรูปแบบของแนวคิดการบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านมัลติมีเดีย โดยคำนึงถึงพื้นผิว และวัสดุ เมื่อมองโดยภาพรวมแล้วพื้นที่เกาะเกร็ดมีพื้นผิวของอาคารส่วนมากเป็นลักษณะผิวด้านหยاب อันเป็นคุณค่าบอกถึงการผ่านช่วงเวลาที่ยาวนาน นอกจากนี้ยังเลือกใช้วัสดุเนื้อสีแท้เป็นวัสดุของธรรมชาติเองโดยเฉพาะอาคารไม้ที่ยังรักษาคุณลักษณะของลวดไม้ จึงเป็นที่มาในการเลือกวัสดุ

ป้ายบอกรายละเอียด

ป้ายบอกแผนที่และแสดงทิศทาง

ภาพที่ 3.16 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย

ป้ายสัญลักษณ์บอกระยะ

ป้ายบอกทิศทาง

ภาพที่ 3.17 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.9.2 การเลือกใช้ตัวอักษร

ชุดตัวอักษรที่กำหนดให้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของระบบสัญลักษณ์ ที่มีความสำคัญ มีส่วนสร้างอารมณ์ ความรู้สึก และถ่ายทอดคุณลักษณะต่างๆ ชุดตัวอักษรที่อ่านง่าย มีทั้งตัวอักษรธรรมดา และตัวหนา เพื่อเลือกใช้ได้เหมาะสมกับความต้องการ สามารถใช้ได้ทั้งข้อความที่เป็นหัวเรื่อง และเนื้อเรื่อง คือตัวอักษรตระกูล DB ComYard X

ภาพที่ 3.18 รูปภาพการวิเคราะห์การนำหลักตัวอักษรมาใช้ประกอบกับระบบสัญลักษณ์

DB ComYard X : Regular ขนาด 16 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 16 pt
เทียบกับขนาดจริงจะเท่ากับ 1 เซนติเมตร

DB ComYard X : Regular ขนาด 18 pt
ระยะห่างระหว่างบรรทัด 18 pt
เทียบกับขนาดจริงจะเท่ากับ 1.2 เซนติเมตร

ก ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช
ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ
ด ต ถ ท ร น บ ป ผ ฝ ภ
ภ ฟ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
ห พ อ ฮ
ะ ั ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ
เ แ โ ใ ไ ฤ ฃ ฃ ฃ
~ + ~ ~
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ก ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช
ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ
ด ต ถ ท ร น บ ป ผ ฝ ภ
ภ ฟ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
ห พ อ ฮ
ะ ั ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ ำ
เ แ โ ใ ไ ฤ ฃ ฃ ฃ
~ + ~ ~
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ภาพที่ 3.19 รูปภาพการวิเคราะห์การนำหลักตัวอักษรมาใช้ประกอบกับระบบสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

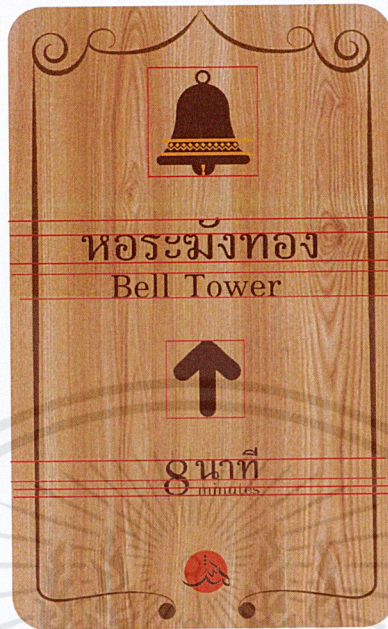

ภาพที่ 3.20 ตัวอย่างการจัดวางกราฟิกบนป้ายสัญลักษณ์

3.9.3 การออกแบบระบบสัญลักษณ์

ระบบสัญลักษณ์จะช่วยบอกสถานที่ สำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือมองไม่ชัด โดยการดึงเอกลักษณ์ในแต่ละสถานที่ออกมาเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

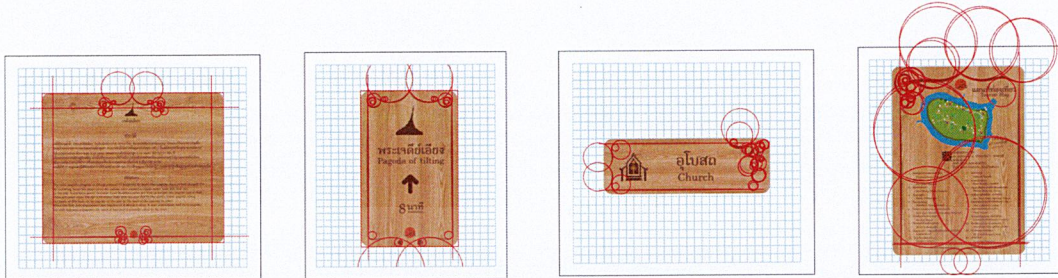
ภาพที่ 3.21 ตัวอย่างการจัดวางกราฟฟิกบนป้ายสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

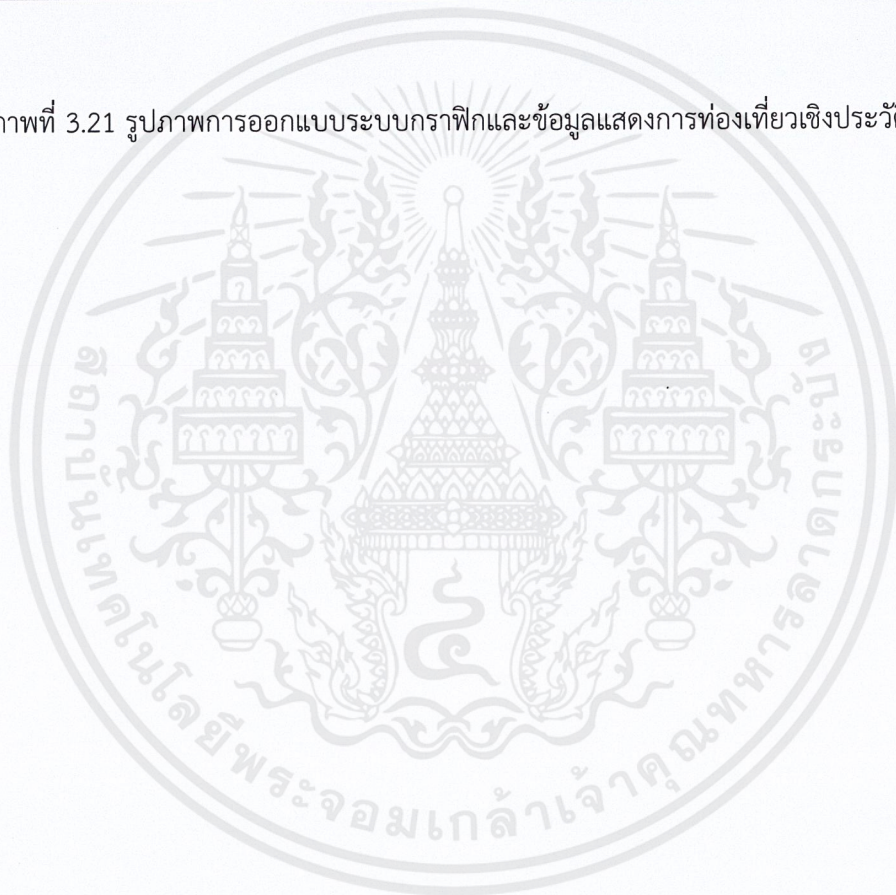

3.9.4 กราฟฟิกและข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสาร

กราฟฟิกและข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบ และจัดวางป้ายสัญลักษณ์

ภาพที่ 3.21 รูปภาพการออกแบบระบบกราฟิกและข้อมูลแสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.9.5 การจัดพื้นที่เพื่อนำเสนอผลงาน

จากการจัดพื้นที่เพื่อนำเสนอผลงานออกแบบในครั้งสุดท้าย ได้รวบรวมรูปภาพการจัดวางพื้นที่นำเสนอผลงานและแผนนำเสนองานไว้ดังนี้

ภาพที่ 3.24 แผนนำเสนองาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดจากสื่อสร้างสรรค์ไม่รวมสถาน และโบราณวัตถุที่มีมาแต่โบราณ มีความสำคัญที่พื้นที่ และวิถีประเพณีความเป็นมาถิ่นบ้าน
 ทั่ววัฒนธรรม ศิลปะ ความเป็นอยู่ สืบเสาะค้นเป็นเอกลักษณ์ของชาวเกาะเกร็ด จึงมีป้ายบอกซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ของพื้นที่
 มาเป็นกราฟิกแสดงผ่านป้าย ให้เป็นการบอกเล่าเรื่องราว ที่มีทั้งสื่อที่เกี่ยวกับชุมชน เพื่อสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้กลมกลืนกับพื้นที่

ภาพที่ 3.25 แผ่นนำเสนองาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.26 ตัวอย่างการจัดวางพื้นที่แสดงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.27 แบบจำลองพื้นที่วัดปรมัยยิกาวาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

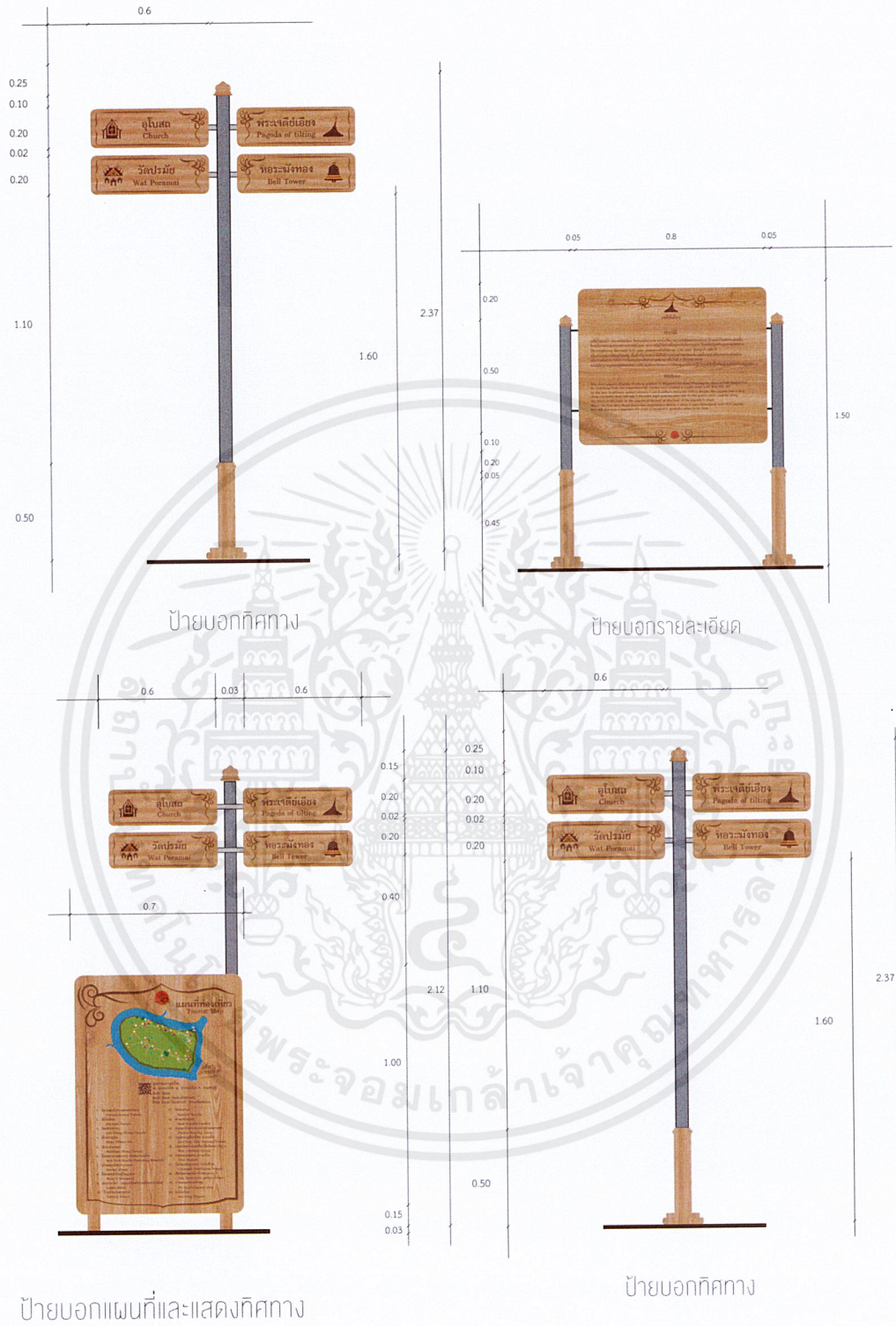
การนำเสนอผลงานการออกแบบ

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ได้ผลสรุปไปสู่การดำเนินการออกแบบในบทที่ 3 ได้เป็นผลงานการออกแบบ นำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์ ในรูปแบบของแผ่นนำเสนองานไฟล์ดิจิทัล ตลอดจนชิ้นงานที่เป็นหุ่นจำลองหรือต้นแบบซึ่งมีรายละเอียดดังนี้⁹¹

- 4.1 การพัฒนาการออกแบบขั้นสุดท้าย
- 4.2 การจัดวางกราฟฟิกบนระบบสัญลักษณ์
- 4.3 การจัดวางกราฟฟิกบนสภาพแวดล้อม
- 4.4 ภาพถ่ายแบบจำลองและการนำเสนอผลงาน

4.1 การพัฒนาการออกแบบขั้นสุดท้าย

การออกแบบกราฟฟิก ป้ายสัญลักษณ์และระบบป้ายสัญลักษณ์ แสดงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อสภาพแวดล้อม ได้จำลองแบบขึ้นในขนาด 1:1 เพื่อให้เห็นโครงสร้าง วัสดุ และสีที่ใช้ในการออกแบบ ที่มีที่มาจากสภาพแวดล้อมในสถานที่รอบเกาะเกร็ด เพื่อให้คำนึงถึงการใช้ในพื้นที่จริง ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินเที่ยวรอบเกาะเกร็ด โดยออกแบบป้ายสัญลักษณ์และสัญลักษณ์ให้เป็นระบบเดียวกัน เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่

ภาพที่ 4.1 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

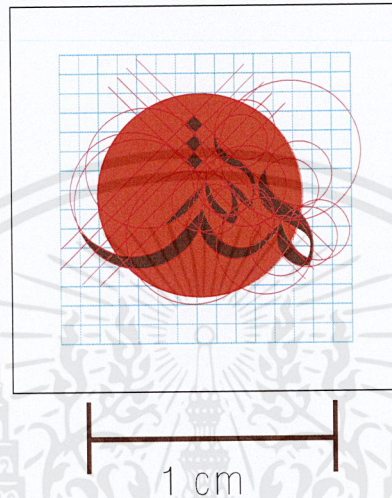
จากแบบสุดท้าย ผลการวิเคราะห์การให้แนวทางในการออกแบบโดยใช้ Design Direction คือ การบอกเล่าประวัติศาสตร์ผ่านพระสงฆ์ เป็นแนวทางที่ได้ ผ่านการวิเคราะห์ และเชื่อมโยงความคิดออกมาแล้วว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเนื่องจาก เป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นทางการ ซึ่งเหมาะกับสถานที่ทางศาสนา แนวความคิดทางการออกแบบที่ว่าด้วย เรื่องการบอกเล่าประวัติศาสตร์ที่ยังไม่ตาย ดังนั้นรูปร่าง รูปทรงของป้ายสัญลักษณ์และ ระบบสัญลักษณ์จะเป็นตัวที่ทำหน้าที่สื่อสารออกมาได้ ดีที่สุด การใช้ภาพประกอบที่เป็น สัญลักษณ์ภาพ มีความสอดคล้องกับพื้นที่ และจุดเด่น และการใช้ตัวอักษรที่มี serif หรือ มีหัวจะทำให้ดูเป็นทางการและน่าเชื่อถือมากขึ้น และมีความคล้ายคลึงกับภาษามอญที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาการทำ design ขององค์ประกอบ ในกราฟิกใหม่เพื่อให้ได้ element ที่เหมาะสมที่สุด

4.2 การจัดวางกราฟฟิกบนระบบสัญลักษณ์

การออกแบบตราสัญลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่ชุมชนเกาะเกร็ด มีดังนี้

(1) ตราสัญลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่เกาะเกร็ด

ภาพที่ 4.2 สัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดเชิงประวัติศาสตร์

จากภาพเป็นการออกแบบอัตลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จะใช้ตราสัญลักษณ์เป็นสีส้ม เนื่องจาก สีส้มเป็นสีของผ้าที่ใช้ห่มสถาปัตยกรรม มีลักษณะคล้ายสีของจิวรพระ ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่ควรเคารพ มักพบที่เจดีย์รูปทรงต่างๆ เพราะภายในเจดีย์นั้น บรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่ภายใน จึงทำให้สีส้มนี้เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่เกาะเกร็ด

(2) สัญลักษณ์ภาพแสดงการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด

ภาพที่ 4.3 รูปภาพการออกแบบระบบสัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

การออกแบบระบบสัญลักษณ์จะช่วยบอกสถานที่ สำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือมองไม่ชัด โดยการตั้งเอกลักษณ์ในแต่ละสถานที่ออกมาเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

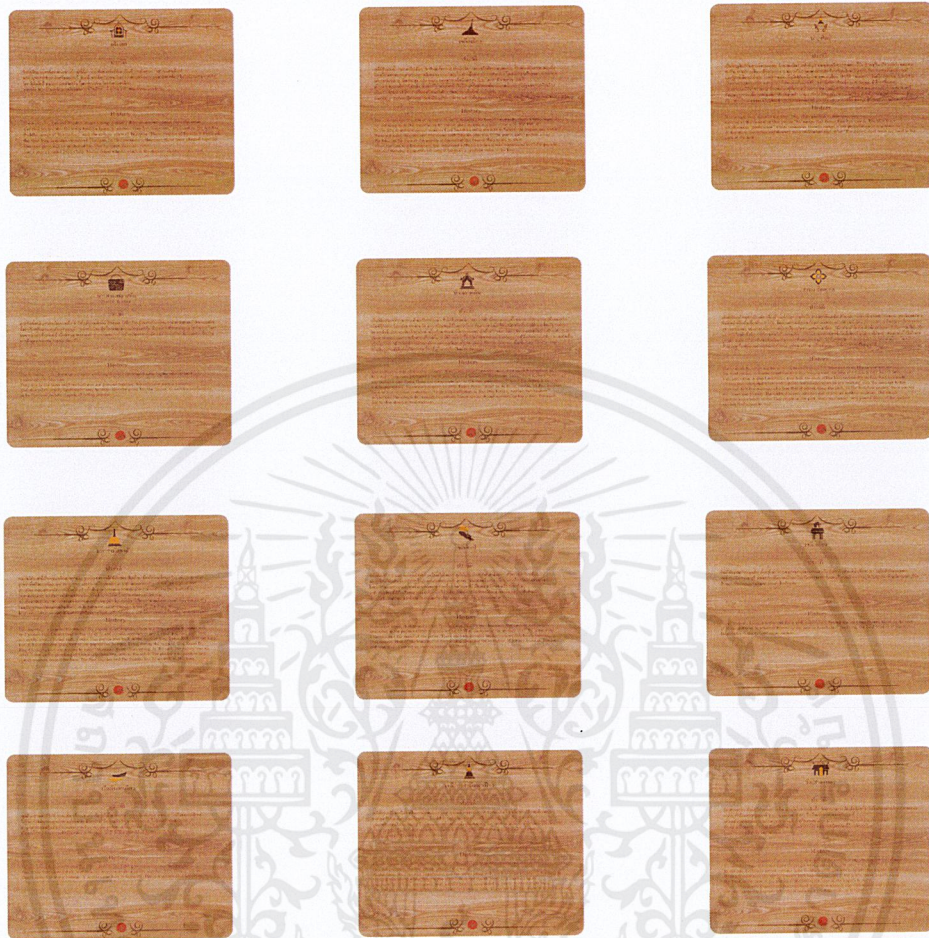

ภาพที่ 4.4 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์

ภาพที่ 4.5 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.6 รูปภาพตัวอย่างการวางสัญลักษณ์บนป้ายระบบสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การจัดวางกราฟฟิกบนสภาพแวดล้อม

จากการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม ได้ทำแบบจำลองและนำไปวางในสถานที่เพื่อถ่ายทอดข้อมูลดังกล่าว ตามแนวคิดที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีลักษณะการใช้งานดังนี้

ภาพที่ 4.7 รูปภาพตัวอย่างการวางระบบป้าย

4.3.1 ป้ายบอกทิศทางใช้ในการบอกทิศทางไปในสถานที่นั้นๆ ได้อย่างถูกต้องพร้อมกับ Pictogram ของสถานที่ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจรวมทั้งอำนวยความสะดวกต่อผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก ใช้ในพื้นที่แคบ จึงต้องเป็นเสาลักษณะทรงสูงเพื่อไม่ให้บังทัศนียภาพ และกีดขวางทางเดิน

4.3.2 ป้ายบอกระยะ ใช้ในการบอกระยะทางและระยะเวลาถึงจุดหมายปลายทางที่มีความสูงพอเหมาะ ไม่สูงจนเกินไป จนเงยหน้ามองไม่เห็น หรืออ่านไม่ออก พร้อมทั้งมีลูกศรและ Pictogram ที่บ่งบอกทิศทาง

4.3.3 ป้ายบอกแผนที่และแสดงทิศทางใช้แสดงขนาดแผนที่โดยย่อและบอกตำแหน่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด มักตั้งอยู่ในพื้นที่โล่งเนื่องจากเป็นแผ่นป้ายที่อาจทำให้บังทัศนียภาพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.4 ป้ายบอกรายละเอียด เป็นป้ายที่ใช้บอกข้อมูลรายละเอียดของสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

4.4 ภาพถ่ายแบบจำลองและการนำเสนอผลงาน

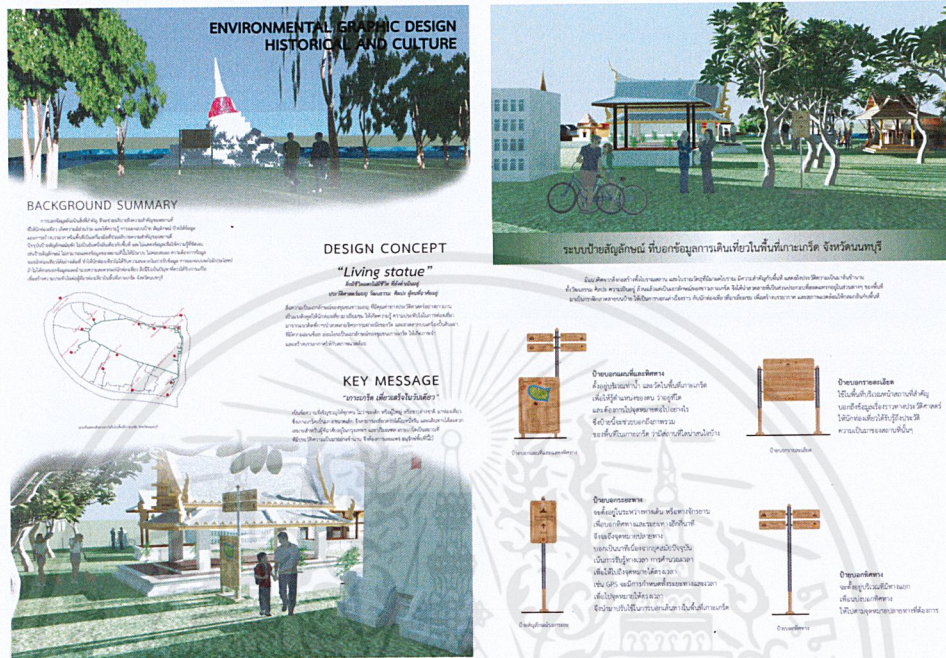
ภาพถ่ายการจัดแสดงงาน โดยมีป้ายระบบสัญลักษณ์แบบจำลอง และภูมิประเทศจำลองในขนาด 1:1500 เซนติเมตร เพื่อเพิ่มความเข้าใจในลักษณะของภูมิประเทศของชุมชนเกาะเกร็ด

ภาพที่ 4.8 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง

พบปัญหาในขั้นตอนการผลิต เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการผลิตจริงโดยใช้ระบบเลเซอร์มีราคาค่อนข้างสูง จึงจำเป็นในการจำลองโดยใช้สติ๊กเกอร์ในการแสดงผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.10 การจัดแสดงผลงานแบบจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การสรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อมในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีกา
รสรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะดังนี้

- 5.1 ผลงานการออกแบบที่ได้จากการดำเนินโครงการฯ
- 5.2 อภิปรายผลงานการออกแบบ
- 5.3 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์
- 5.4 ข้อเสนอแนะจากผู้จัดทำโครงการฯ

5.1 ผลงานการออกแบบที่ได้จากการดำเนินโครงการฯ

จากการดำเนินโครงการออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม แสดงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ในเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีผลงานคือป้ายสัญลักษณ์และระบบสัญลักษณ์ เพื่อสร้างบรรยากาศ
ให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือน ในรูปแบบ 1:1 ซึ่งมีแนวทางดังนี้

5.1.1 แนวทางในด้านการออกแบบ

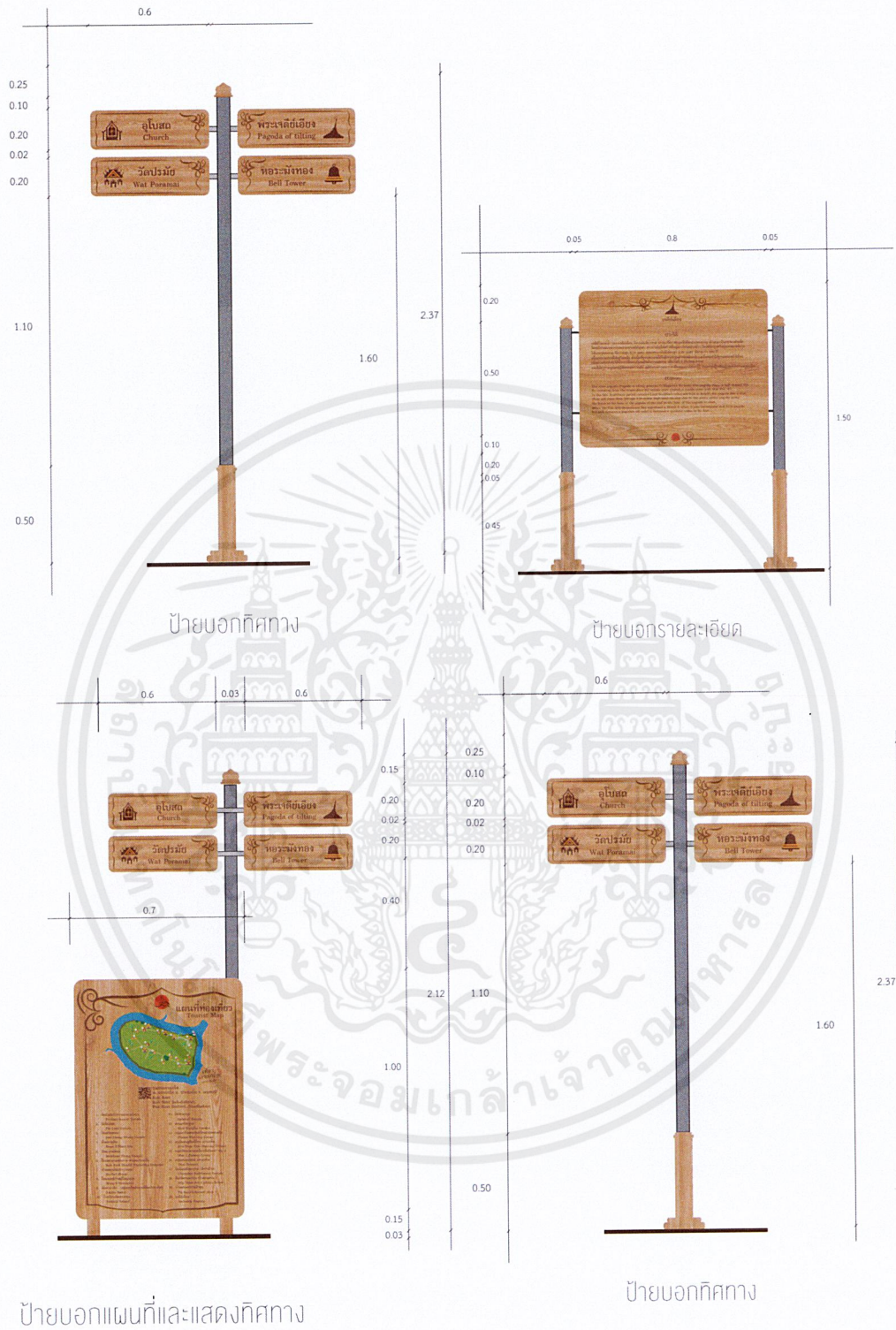
จากแนวคิด Concept คือ Living Statue การมีอยู่ของประวัติศาสตร์ ที่อยู่ในทุกรูปแบบ เป็นการ
ออกแบบโดยใช้ความเป็นอยู่และการบอกเล่าแบบมีคฤเทศก์ ที่มีความน่าเชื่อถือและ เป็นที่น่าไว้วางใจ
ในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์

5.1.2 แนวทางการออกแบบอัตลักษณ์

พื้นที่เกาะเกร็ดสามารถแสดงความเป็นตัวเอง ไม่ว่าจะผ่านทางด้านภูมิประเทศ ด้านสถาปัตยกรรมหรือ
ด้านอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนสูง จึงได้ยกแนวทางในการออก
แบบโดยวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์หาข้อมูลว่าควรไปในทิศทางใด ก็ได้รับคำตอบจากนักท่องเที่ยว
วกกลับมาเป็นเสียงเดียวกันว่า เมื่อเอ่ยถึงเกาะเกร็ด จะนึกถึงอะไรเป็นอันดับแรก จากผลสรุปบอกว่า
นึกถึงเจดีย์เอียง ซึ่งเป็นจุดเด่น เมื่อขึ้นเรือข้ามฝั่งมาก็จะเห็นเจดีย์เอียงนี้เป็นที่แรก

5.1.3 ด้านการออกแบบกราฟฟิกเพื่อสภาพแวดล้อม

การออกแบบกราฟฟิกสภาพแวดล้อม ช่วยสร้างความประทับใจ ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะ
เกร็ด และยังให้ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพื้นที่ อีกทั้งยังคง Conceptที่ว่า ประวัติศาสตร์มีชีวิต
ที่ถูกบอกเล่าผ่านมีคฤเทศก์ ซึ่งเป็นตัวกลางในการสื่อสาร ให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว

ภาพที่ 5.1 รูปภาพแบบป้ายสัญลักษณ์แบบสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2 รูปแบบการนำเสนอชิ้นงาน

5.2 การอภิปรายผลงานการออกแบบ

การออกแบบการทำศิลปนิพนธ์ เป็นการเสนอแนะในการออกแบบระบบป้ายสัญลักษณ์และกราฟฟิกสภาพแวดล้อม โดยเน้นระบบสัญลักษณ์แสดงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อให้สื่อสารและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด และสร้างเอกลักษณ์ให้เกิดความประทับใจแก่ผู้มาท่องเที่ยว สร้างเอกลักษณ์ให้กับสถานที่ รวมถึงการสร้างบรรยากาศในการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

ในการนำเสนอผลงานออกแบบของโครงการ ได้รับข้อเสนอและปรับปรุง พัฒนาการออกแบบ ป้ายระบบสัญลักษณ์ มีข้อสรุปดังนี้

5.3.1 แนวทางในด้านการออกแบบ ให้คำนึงถึงวัสดุที่ใช้ในการออกแบบ แนะนำให้ใช้วัสดุจาก สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ก็คือดินเหนียว เพื่อให้มีความกลมกลืน และดึงจุดเด่นของพื้นที่มาใช้ และรูปทรงที่ใช้ ให้มีความเป็นเอกลักษณ์ และกลมกลืนไปกับสถานที่มากกว่านี้

5.3.2 แนวทางการออกแบบอัตลักษณ์ ตัวอักษรที่ใช้คู่กับรูปภาพ อ่านได้ยาก จึงทำให้ ไม่ช่วย ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเท่าที่ควรจะเป็น

5.3.3 ด้านการออกแบบกราฟิกเพื่อสภาพแวดล้อม สีและตัวอักษรมีความกลมกลืนกัน จึงทำให้อ่านได้ยาก

5.4 ข้อเสนอแนะจากผู้จัดทำโครงการ

ตลอดระยะเวลาในการทำศิลปนิพนธ์นี้ ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่าการทำโครงการ ที่เป็นการออกแบบนั้น มีหลายองค์ประกอบที่เข้ามาเป็นส่วนผสมร่วมกัน การออกแบบนี้ ถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การออกแบบอัตลักษณ์ การออกแบบกราฟิกเพื่อให้ข้อมูล และการออกแบบกราฟิกเพื่อสภาพแวดล้อมซึ่งในแต่ละส่วนมีความละเอียดไม่มากไม่น้อยไปกว่ากัน ดังนั้นจึงต้องรับผิดชอบในทุกส่วนของกระบวนการออกแบบ ทำให้รู้จักการคิด ที่ต้องคิดหลายๆ อย่าง และต้องทำทั้ง 3 ส่วนไปพร้อมๆ กัน เมื่อคิดแล้วต้องลงมือทำ หรือ Sketch ถ้าไม่ได้แบบตามที่คิดไว้ก็ต้องคิดใหม่ ทำใหม่ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสามารถสรุปการออกแบบ ในตอนสุดท้ายได้ แต่สิ่งที่สำคัญคือการสรุป Design Concept และ Design Direction ให้ลงตัวเพื่อที่จะนำมายึดไว้เป็นแนวทางทั้งหมดของการทำงาน และท้ายที่สุดเวลาเป็นตัวแปรหลักที่ทำให้ข้าพเจ้า รู้จักการทำงานอย่างมีระบบ และสอนให้ข้าพเจ้า ได้วางแผนการทำงานให้รอบคอบกว่าเดิม ในการพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบต่อไป ได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการข้างต้น ให้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมจริง และพัฒนารูปทรงให้มีความกลมกลืน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพื้นที่ และการใช้โครงสร้าง วัสดุ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

บรรณานุกรม

หนังสือทั่วไป

- เอ็ด ภิรมย์. (2542). เกาะเกร็ด. นนทบุรี: บริษัท เอ็น. พี. สกรีนพริ้นติ้ง จำกัด.
- มานะ เอี่ยมวัฒน์. (2548). ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับพื้นที่. กรุงเทพฯ: คณะจิตรกรรม
ประติมากรรมและภาพพิมพ์ สาขาประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2553). รายงานสรุปฉบับผู้บริหารโครงการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวของชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล. กรุงเทพฯ.
- เอื้อเอ็นดู ดิสกุล ณ ออยุธยา. (2543). ระบบป้ายสัญลักษณ์. กรุงเทพฯ : พลัสเพลส.
- สุจิตรา จงชาณสิทธิ์. (2551). แนวทางบริหารการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทองเจือ เขียดทอง. (2542). การออกแบบสัญลักษณ์. กรุงเทพฯ: สีปรีธภา.
- ฉัตรชัย อรรถปักษ์. (2548). องค์ประกอบศิลป์. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์
- โกสุม สายใจ และ บำรุง อิศรกุล. (2540). การออกแบบนิเทศศิลป์ 2. กรุงเทพฯ : โครงการเอกสาร
ตำราศิลปะ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2551). การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชน.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จรรยาพันธ์ บรรจงภาค. (2546). วิวัฒนาการของความสัมพันธระหว่างน้ำและชุมชนพักอาศัยริมน้ำ.
กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาษาอังกฤษ

Eiseman. (2000). Pantone® guide to communicating with color. USA.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด. (2560). ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด.

เข้าถึงได้จาก: <http://www.kohkred-sao.go.th>

ไร่ไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2552). เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร.

เข้าถึงได้จาก: <http://www.trekkingthai.com>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง แร่จูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

คำอธิบาย แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	มีค่าถามรวม 7 ข้อ
ส่วนที่ 2	แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด	มีค่าถามรวม 25 ข้อ
ส่วนที่ 3	ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ	

ส่วนที่ 1 รายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ลงใน

1. เพศ

☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
---------------------------------	----------------------------------
2. อายุ

☐ 1) ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 2) 20 - 30 ปี
☐ 3) 31 - 40 ปี	☐ 4) มากกว่า 40 ปี
3. สถานภาพสมรส

☐ 1) โสด	☐ 2) สมรส
☐ 3) หม้าย/หย่าร้าง	
4. ระดับการศึกษา

☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ 2) ปริญญาตรี
☐ 3) สูงกว่าปริญญาตรี	
5. อาชีพ

☐ 1) นักเรียน/นักศึกษา	☐ 2) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ 3) บริษัทเอกชน/รับจ้างอิสระ	☐ 4) ถึงกักรส่วนตัว
☐ 5) อาชีพอื่นๆ (โปรดระบุ).....	
6. รายได้ต่อเดือน

☐ 1) น้อยกว่า 10,000 บาท	☐ 2) 10,000 - 20,000 บาท
☐ 3) มากกว่า 20,000 บาท	
7. ถิ่นที่อยู่ของท่านในปัจจุบัน

☐ 1) กรุงเทพฯ/ปริมณฑล(นนทบุรี/ปทุมธานี/นครปฐม/สมุทรสาคร/สมุทรปราการ)
☐ 2) จังหวัดอื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและ
ใกล้เคียงความรู้สึกของท่านเองมากที่สุดเพียงช่องเดียว

แรงจูงใจในด้านต่างๆ ที่ทำให้ท่านมาเที่ยวเกาะเกร็ด	ระดับแรงจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ด้านบริการ					
4.1 การต้อนรับนักท่องเที่ยวของประชาชนในพื้นที่เกาะเกร็ด					
4.2 การต้อนรับนักท่องเที่ยวของพนักงานบริการในพื้นที่เกาะเกร็ด					
4.3 มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล แนะนำ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว					
4.4 มีสถานที่จอดรถเหมาะสมและเพียงพอ					
4.5 บริการล่องเรือเที่ยวรอบเกาะ					
4.6 บริการจักรยานให้เช่าเที่ยวรอบเกาะ					
5. ด้านการประชาสัมพันธ์					
5.1 ข้อมูลการท่องเที่ยวจากนิตยสารการท่องเที่ยว					
5.2 ข้อมูลการท่องเที่ยวจากเว็บไซต์					
5.3 ข้อมูลการท่องเที่ยวจากวิทยุ และ โทรทัศน์					
5.4 ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่ออื่นๆ เช่น แผ่นพับ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้ป้ายสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BACKGROUND SUMMARY

เกาะเกร็ด เป็นเกาะแม่น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เป็นที่อยู่ของชาวไทยเชื้อสายมอญมีอาชีพปั้นเครื่องปั้นดินเผาเป็นส่วนใหญ่

การบอกข้อมูลถือเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยอธิบายถึงความสำคัญของสถานที่ ที่ให้นักท่องเที่ยว เกิดความมีส่วนร่วม และได้ความรู้ การออกแบบป้าย สัญลักษณ์ ป้ายให้ข้อมูล และการสร้างบรรยากาศในพื้นที่เป็นเครื่องมือที่จะช่วยอธิบายความสำคัญของสถานที่ ปัจจุบันป้ายสัญลักษณ์ผนัง ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพื้นที่ และไม่แสดงข้อมูลเพื่อให้ความรู้ที่ชัดเจน เช่นป้ายสัญลักษณ์ ไม่สามารถแสดงข้อมูลของสถานที่นั้นให้มีระบบ ไม่ตอบสนอง ความต้องการข้อมูล ของนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกในการรับข้อมูล การออกแบบจะไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่ได้ช่วยบอกข้อมูลและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว สิ่งนี้จึงเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อสร้างความประทับใจต่อผู้ที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

THE PURPOSE OF THE PROJECT

เพื่อออกแบบสัญลักษณ์ การสื่อสารและให้ข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในพื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ออกแบบกราฟิกเพื่อแก้ปัญหาและสร้างบรรยากาศและเพิ่มคุณค่าในการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

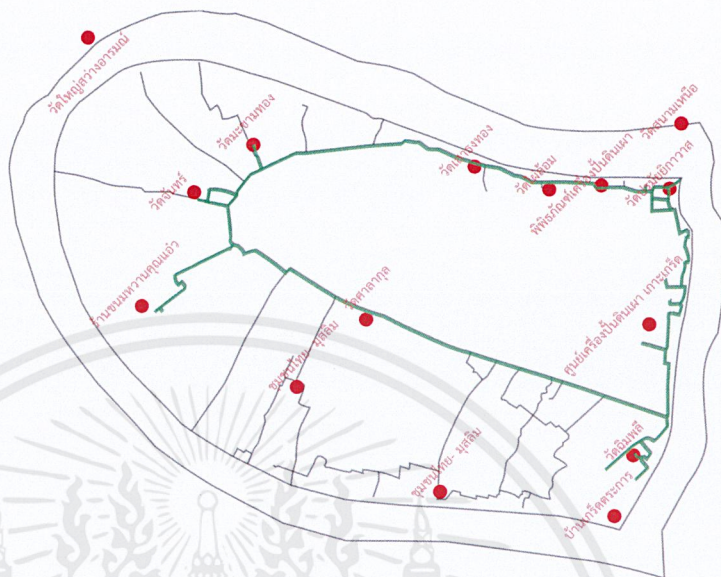
ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อมเพื่อออกแบบอัตลักษณ์ และสร้างสภาพแวดล้อม
2. Information Sign
3. Identification Sign
4. Icon Sign

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตด้านพื้นที่

1. วัดปรเมียรักษาวาส
2. วัดไผ่ล้อม
3. วัดเสารงทอง
4. วัดอิมพลีสุรวาส
5. วัดมะขามทอง
6. วัดจันทร์
7. วัดศาลากุล
8. สวนเกร็ดพุทธร
9. ท่าเรือวัดปรเมียรักษาวาส
10. ท่าเรือวัดป่าฝ้าย

DESIGN REQUIREMENT

- การออกแบบป้ายสัญลักษณ์ และป้ายให้ข้อมูลให้กลมกลืนกับพื้นที่ ไม่บดบังทัศนียภาพ และสิ่งแวดล้อม
- ออกแบบสิ่งทีแสดงถึงความเป็นเกาะเกร็ดให้มีความเป็นเอกลักษณ์ เหมาะสมกับพื้นที่
- สร้างภาพลักษณ์ของสถานที่ให้มีความผ่อนคลายและแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่

DESIGN LIMITATION

- คำนึงถึงระบบน้ำทางและสิ่งทีออกแบบให้ความสูงระนาบกับความสูงของระดับสายตา
- คำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบไม่ให้ทำลายทัศนียภาพ
- การออกแบบปรับสภาพแวดล้อมจะต้องไม่ขัดขวางคนเดินและ ทางจักรยาน
- คำนึงถึงวัสดุที่ทนทานต่อสภาพอากาศของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIGN CRITERIA

ออกแบบระบบป้าย สัญลักษณ์ และกราฟิกในสภาพแวดล้อมให้มีความ Corporate กับ กลมกลืนกับพื้นที่ และคำนึงถึงวัสดุ ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศและพื้นที่ ให้มีความสูงพอเหมาะ ออกแบบกราฟฟิกให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับภาพลักษณ์ ให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ และสร้างบรรยากาศ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ สร้างภาพลักษณ์ของพื้นที่ให้มีความผ่อนคลายและสอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่

ทำราววัดสนามนอก

REQUIREMENT
 ออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของวัดสนามนอกให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

ทำราววัดปรมัยยิกาวาส

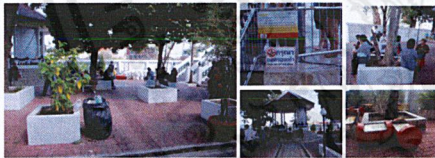

REQUIREMENT
 ออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของวัดปรมัยยิกาวาสให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

พื้นที่พักผ่อนบริเวณศาลเจ้าเจดีย์อึ้ง

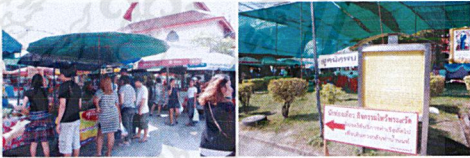

REQUIREMENT
 ออกแบบพื้นที่พักผ่อนบริเวณศาลเจ้าเจดีย์อึ้งให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

บริเวณขายของหน้าวัดปรมัยยิกาวาส

REQUIREMENT
 ออกแบบพื้นที่ขายของหน้าวัดปรมัยยิกาวาสให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

วัดไผ่ล้อม

REQUIREMENT
 ออกแบบพื้นที่พักผ่อนบริเวณวัดไผ่ล้อมให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

วัดสาธิตทอง

REQUIREMENT
 ออกแบบป้ายสัญลักษณ์ของวัดสาธิตทองให้เข้ากับพื้นที่ และมีความสวยงามและใช้งานได้ยาวนาน

LIMITATION
 วัสดุที่ใช้มีความทนทานต่อสภาพอากาศและมีความปลอดภัย
 การดูแลรักษาต้องไม่ยากเกินไป
 วัสดุที่ใช้ต้องเป็นวัสดุที่ทนทาน

CRITERIA
 การออกแบบต้องมีความสวยงามและกลมกลืนกับพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DESIGN CONCEPT

“Living statue”

สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่ยังดำเนินอยู่
ประวัติศาสตร์มอญ วัฒนธรรม ศิลปะ ผู้คนที่อาศัยอยู่

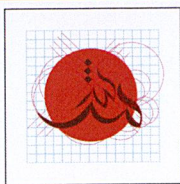

KEY MESSAGE

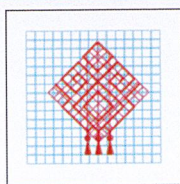
“เกาะเกร็ด เทียบเสร็จในวันเดียว”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

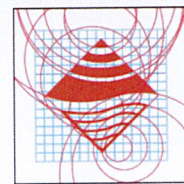
MOOD AND TONE

Art Diraction 1

Art Diraction 2

Art Diraction 3

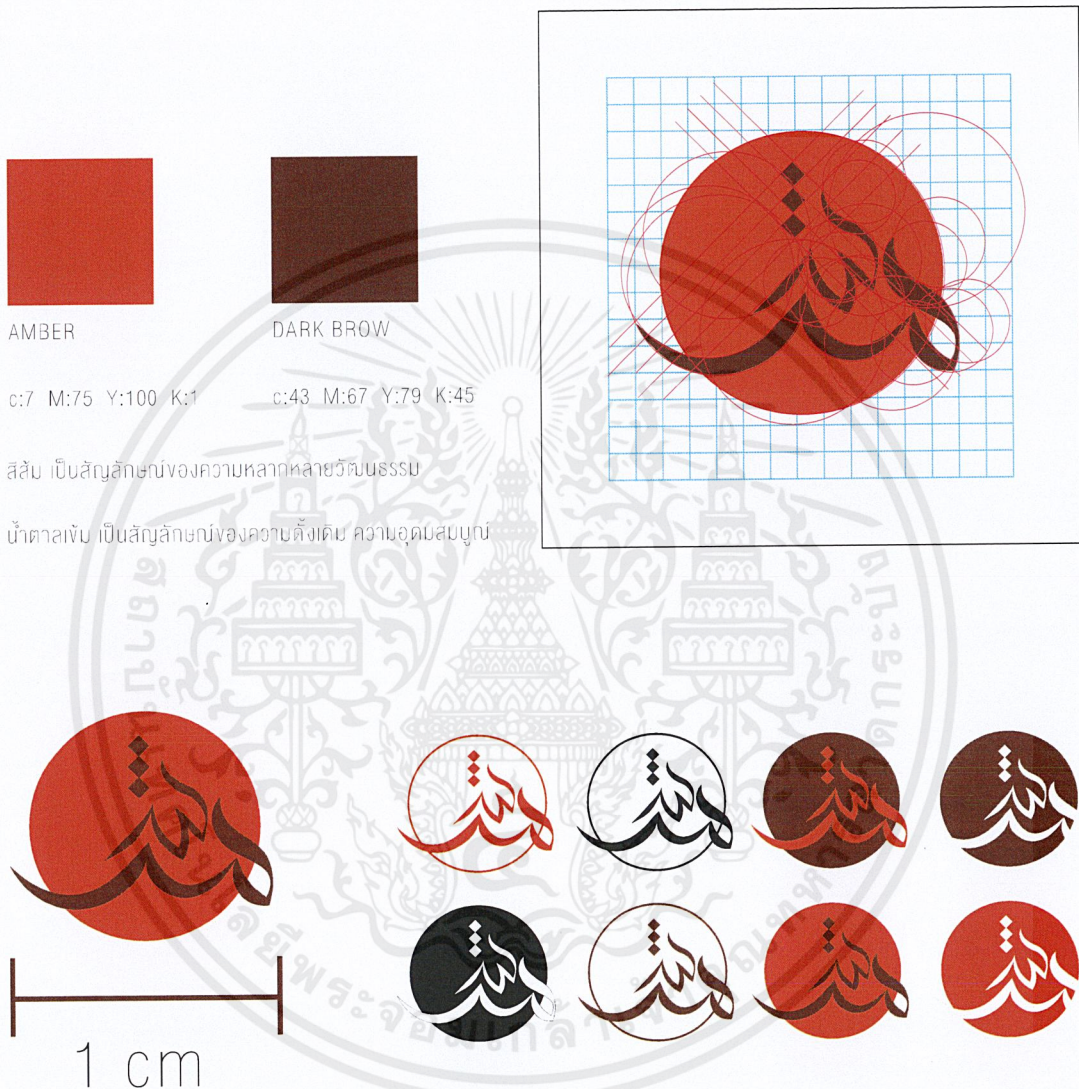
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การพิจารณา	Design Direction 1					Design Direction 2					Design Direction 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ด้านแนวทางในการออกแบบ															
1.1 ความเหมาะสมกับแนวคิด		/					/						/		
1.2 ความเป็นตัวตนของแบรนด์			/				/							/	
1.3 ความเหมาะสมกับนักกองที่เกี่ยวข้อง			/					/				/			
2. ด้านการออกแบบกราฟิกบนอัตลักษณ์															
2.1 การสื่อสาร			/					/					/		
2.2 ความเหมาะสมกับบริบท			/					/					/		
2.3 โทนสี		/						/					/		
3. ด้านการออกแบบกราฟิกสภาพแวดล้อม															
3.1 กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม		/						/					/		
3.2 ความเหมาะสมกับบริบท		/						/					/		
3.3 การสื่อสาร		/						/					/		
รวมคะแนน				32					25					23	

LOGO DESIGN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

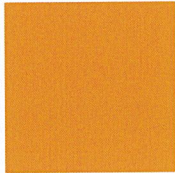

อัตลักษณ์พื้นที่เกาะเกร็ดออกแบบจากลวดลายของพื้งวัดต่างๆ ที่มีความอ่อนช้อย เป็นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวมอญ มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ในความอ่อนช้อยนั้น ก็แสดงถึงธรรมชาติ รวมทั้งแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ไหลผ่านรอบเกาะ ตามประวัติศาสตร์ที่มีการขุดคลอง จึงเกิดเป็นเกาะเกร็ด ให้ชาวมอญได้อพยพมาอาศัยอยู่

- ขนาดในการใช้อัตลักษณ์ไม่ควรมีขนาดต่ำกว่า 1 เซนติเมตร
- มีการใช้สีบนพื้นขาว หรือดำ แต่ต้องมีกรอบวงกลม ห้าใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพิ่มเติม หรือตัดออกไป
- ห้ามปรับ Opacity

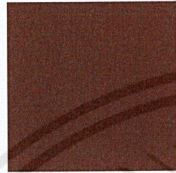
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ICON DESIGN

YELLOW

M:31 Y:99

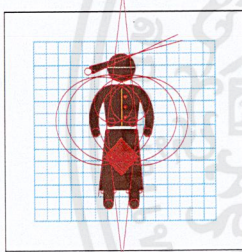

DARK BROW

c:43 M:67 Y:79 K:45

สีเหลือง เป็นสัญลักษณ์ของความสูง ความมีชีวิตชีวา งามหวาน ความรื่นรมณ์ ความสบาย แสงแดด

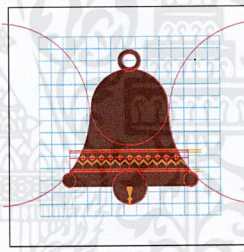
น้ำตาลเข้ม เป็นสัญลักษณ์ของความดั้งเดิม ความอุดมสมบูรณ์

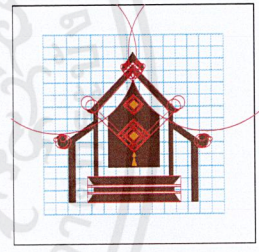
ห้องผู้ชาย
Men's room

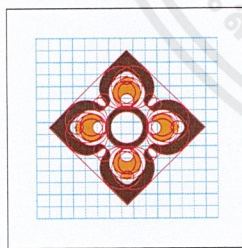
ห้องผู้หญิง
Woman's room

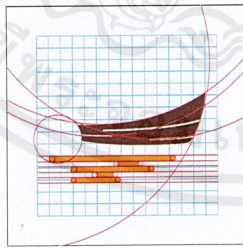
หระฆังทอง
Bell Tower

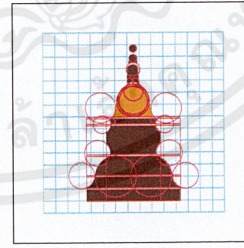
อุโบสถ
Church

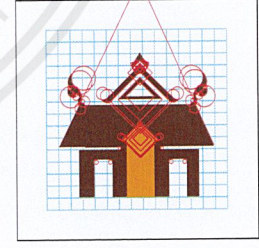
สวนเทริดพุทธ
Buddha Garden

เรือต้นตะเคียน
Boat Wood

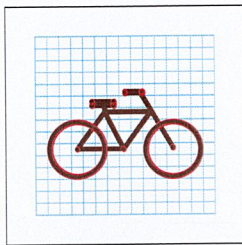

เพ็ญะละฮิาด
Pagoda Mon

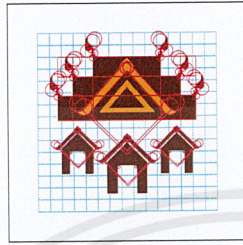

วัดเสารงทอง
Wat Sao Thong Tong

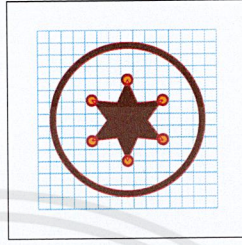
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

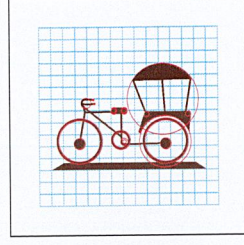
เช่าจักรยาน
Bike for rent

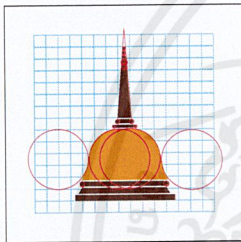
โบสถ์วัดปรมัยยิกาวาส
Wat Poramai

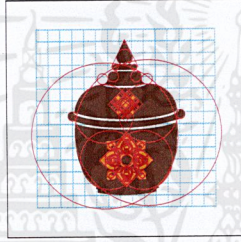
ที่ว่าการอำเภอ
District Office

รถสามล้อ
Tricycle

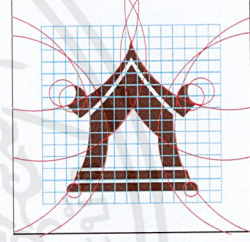
พระบรมธาตุนครปฐม
Pagoda Raman

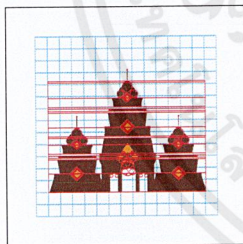
ศูนย์หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
Pottery

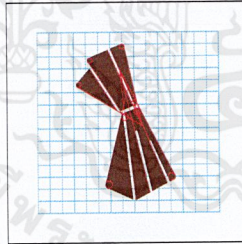
วัดป่าล้อม
Wat Pai Lom

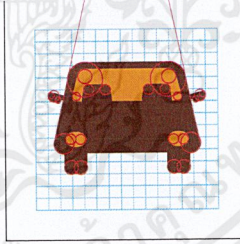
บ้านภาคดิน
Earth House

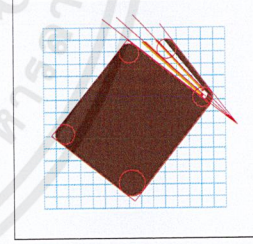
พระปรางค์สามยอดอยุธยา
Prang

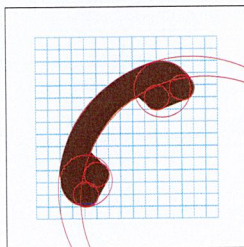
บ้านขนมหวานบ้านสุน
Thai Sweet Home

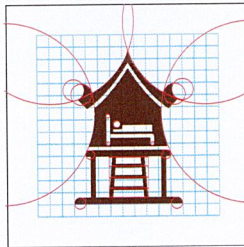
ที่จอดรถ
Car Parking

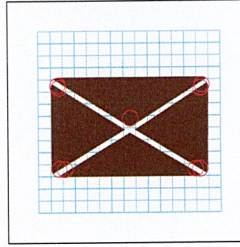
หอสมุด
Library

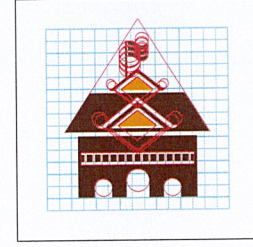
โทรศัพท์สาธารณะ
Public telephone

โฮมสเตย์ผู้ใหญ่บัว
Homestay

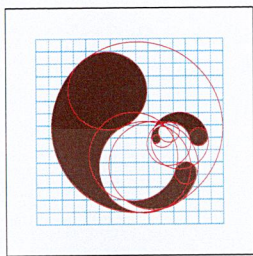

ตู้ไปรษณีย์
Post Box

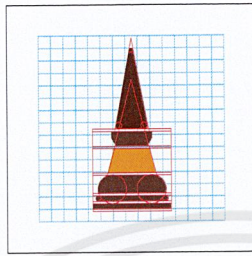

โรงเรียน
School

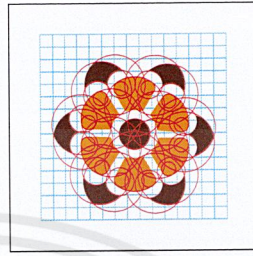
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

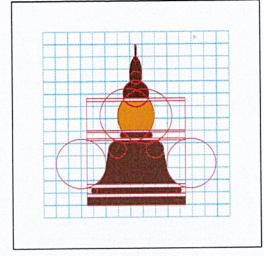
สระน้ำ
Pond

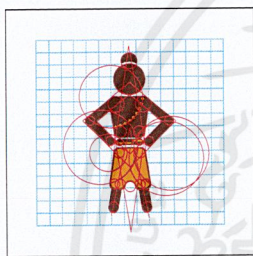
เจดีย์ทรงกลีบบัว
Pagoda Mon

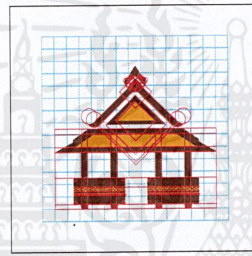
ลูกขนมอบกล
Thai Sweet

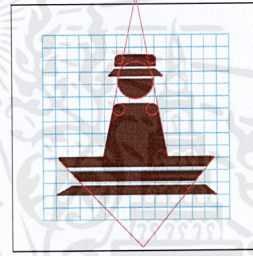
เจดีย์ทรงกลีบบัว
Pagoda Mon

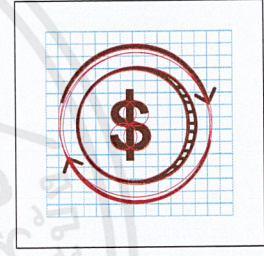
กุมารพิฆาต
Golden Boy

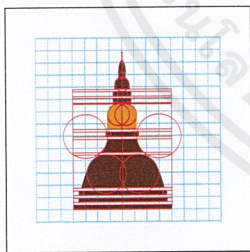
หอส่งบนต์
Prayer Hall

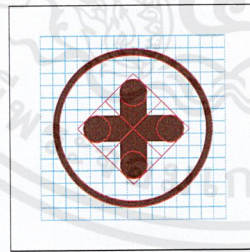
ตลาด
Market

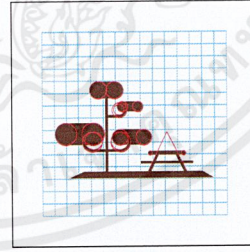
จุดแลกเปลี่ยน
Money Exchange

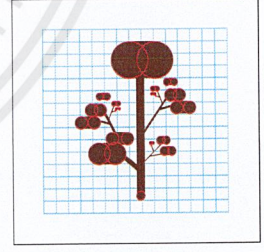
พระธาตุขามแก่น
Pagoda Mon

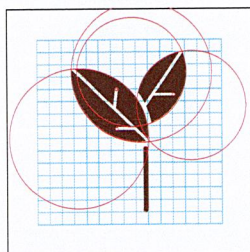
สถานอนามัย
Health Center

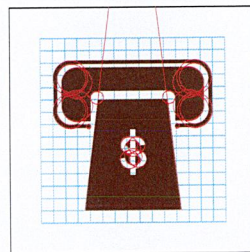
สวนสาธารณะ
Public Park

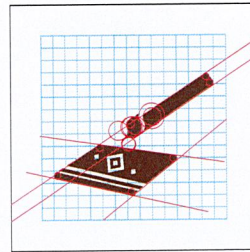
ต้นไม้ใหญ่
Tree 100 Years

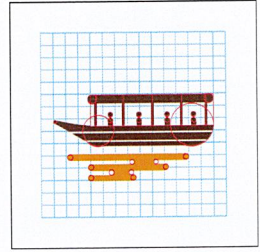
บ้านชาโรงแดง
Tea House

ตู้กดเงิน
ATM

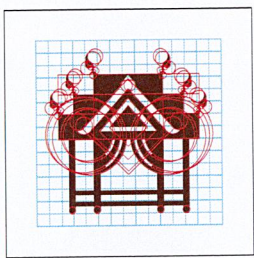

บ้านผ้าบาติก
Batik

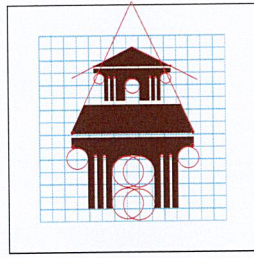

เรือท่องเที่ยว
Boat tour

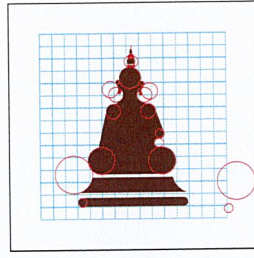
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบสถ์วัดฉิมพลี
Church

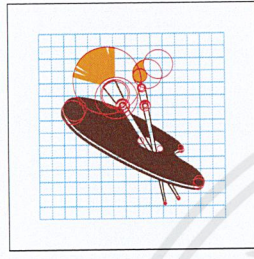
พิพิธภัณฑ์
Museum

พระปางมารวิชัย
Buddha

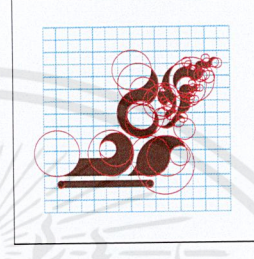
สถานีตำรวจ
Police Station

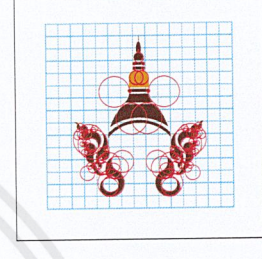
หอศิลป์
Art Gallery

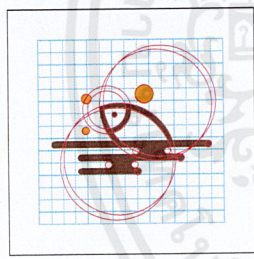
จักรสานพลาสติก
Plastic Wicker

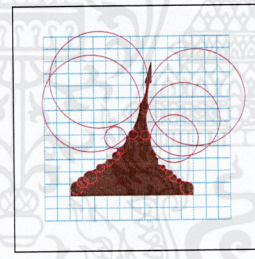
ศิลปะสยามอาร์ต
Art

นาฏศิลป์
Thai Dance

ให้อาหารปลา
Fish Feed

เจดีย์เอียง
Pagoda Inclin

MAP DESIGN

- วัดปรมัยยิกาวาสราชวรวิหาร
Pormaiyikawat Temple
- วัดไผ่ล้อม
Pai Lom Temple
- วัดเสาธงทอง
Sao Thong Thong Temple
- บ้านธาตุดิน
Baan TThart Din
- วัดมะขามทอง
Makham Thong Temple
- โรงพยาบาลสุขภาพ ตำบลเกาะเกร็ด
Koh Kret Health Promoting Hospital
- บ้านสมุนไพรราชาราชแดง
Herbal House
- โฮมสเตย์บ้านผู้ใหญ่ม่วย
Muay's Homestay
- ลัดดาบาติก : กลุ่มอาชีพสหกรณ์ศิลปประดิษฐ์
Ladda Batik
- โรงเรียนวัดศาลาลูก
Salakul School
- วัดศาลาลูก
Salakul Temple
- สวนเกร็ดพุทธ
Kret Buddha Garden
- กลุ่มอาชีพสหกรณ์จักรสานพลาสติก
Plastic Weaving Group
- ครูอุ้มนาฏศิลป์ไทย เกาะเกร็ด
Kru Oom Thai Dancing Troupe
- กลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา หมู่ ๑
Moo 1 Pottery Group
- กลุ่มขนมมงคล เกาะเกร็ด
Thai Dessert
- วัดฉิมพลีสุทธาวาส (วัดป่าฝ้าย)
Chimplee Sudthawas Temple
- ศิลปะสยามอาร์ต บ้านหนุมาน
Silp Siam Art's gallery house
- บ้านขนมหวานป้าสุน
Pa Soon's dessert shop
- เจดีย์เอียง
Inclining Pagoda

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้นไม่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**เที่ยว
เกาะเกร็ด**
เสร็จในวันเดียว

การออกแบบแผนที่ โดยใช้เส้นที่มีความเป็นธรรมชาติ และสวดสายจากภาพวาดผนังของวัด
ในพื้นที่เกาะเกร็ดที่มีความอ่อนช้อย มีความเป็นเอกลักษณ์ของชาวบอญที่อาศัยอยู่
โดยปรับปรุงให้ดูได้ง่าย ทั้งเด็กและผู้ใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

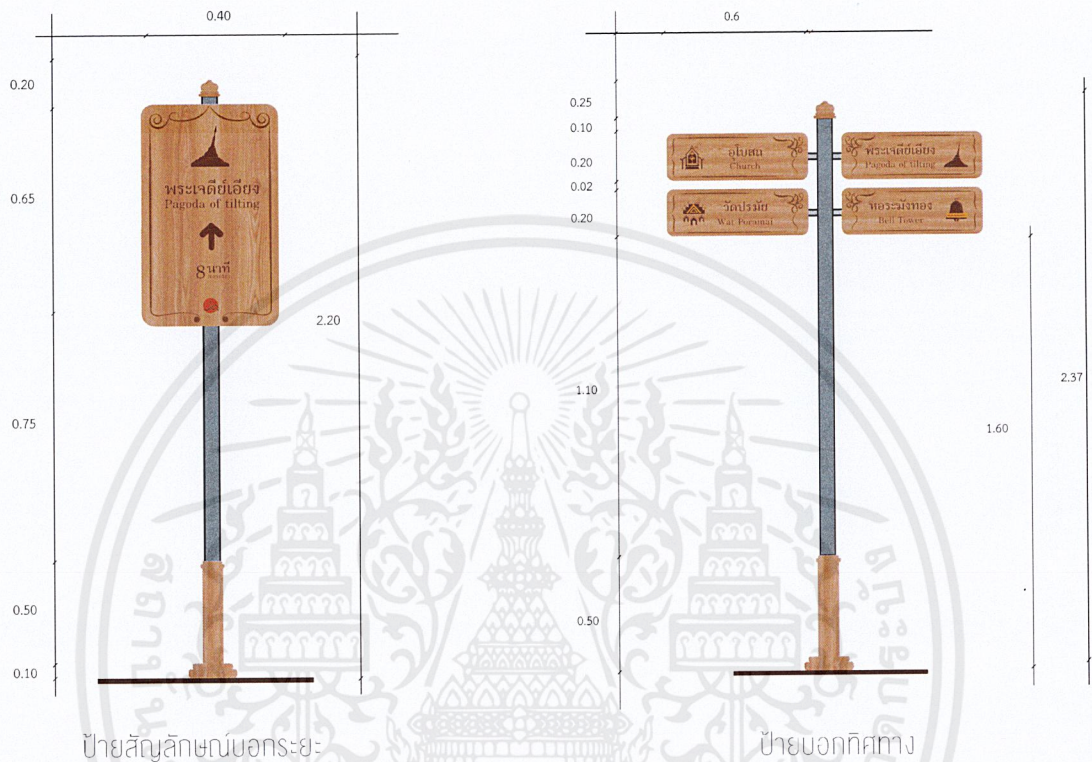
SIGNAGE DESIGN

ป้ายบอกรายละเอียด

ป้ายบอกแผนที่และแสดงทิศทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายสัญลักษณ์บอกระยะ

ป้ายบอกทิศทาง

การออกแบบระบบป้ายนำทาง และการให้ข้อมูลในพื้นที่เกาะเกร็ด มีแนวคิดมาจากรูปแบบความเป็นธรรมชาติ และรูปทรงสี่เหลี่ยม อาจจะดูธรรมดา แต่เป็นรูปทรงที่สื่อถึงความมั่นคง และสังเกตได้ง่ายจึงเลือกทรงสี่เหลี่ยมในการออกแบบ โดยใช้วัสดุไม้และเหล็กที่มีความแข็งแรง ในการสร้างชั้นงาน ที่ทนต่อสภาพอากาศและกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เนื่องจากพื้นที่ มีต้นไม้จำนวนมากการใส่กราฟิกหรือลวดลายบนป้าย ก็จะทำให้ความสำคัญกับลวดลายของเจดีย์ต่างๆ รวมถึง ลวดลายจากเครื่องปั้นดินเผานำมารวมกัน เนื่องจากความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่เกาะเกร็ดคือ วัด เจดีย์ต่างๆ เครื่องปั้นดินเผา มีความเป็นมาอย่างช้านาน จึงเล็งเห็นความสำคัญในการนำมาประกอบชั้นงาน ให้มีความกลมกลืนและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งไทย และชาวต่างชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FONT DESIGN

ตัวอักษรภาษาไทยแบบที่ 1
 Thai Font 1
 ตัวอักษรตระกูล DB ComYard X
 กำหนดขนาดอักษรจะใช้เพียง 4 ขนาด
 (โดยใน manual book จะเว้นวรรคส่วน 1:4 ขนาด grid ที่ใช้คือ 0.25x0.25 ต่อ 1 unit)

การใช้ตัวอักษรตระกูล DB ComYard X
 เป็นตัวอักษรที่ไม่มีหัว ซึ่งเป็นตระกูลตัวอักษรที่มีความคล้ายคลึงกับภาษาของชาวอนุญ ทำให้ช่วยเพิ่มบรรยากาศและสร้างความเป็นเอกลักษณ์
 ให้กับนักท่องเที่ยวนานาชาติได้ผ่านและศึกษาข้อมูลของพื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อยู่นาน ควรค่าแก่การอนุรักษ์
 อีกทั้งยังมีสถานที่สำคัญที่เก็บพระไตรปิฎกไว้อยู่ด้วย จึงวิเคราะห์ และจึงเลือกใช้ตัวอักษรตระกูลนี้

DB ComYard X Regular ขนาด 16 pt
 ขนาดของตัวอักษรจริง 16 pt
 ตัวอักษรใน 1 ชุดมีทั้งหมด 12 ชุดดังนี้

ก ฅ ค ค ข ง จ ด ช
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฬ ฅ ฅ
 ะ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ็ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

DB ComYard X Regular ขนาด 16 pt
 ขนาดของตัวอักษรจริง 16 pt
 ตัวอักษรใน 1 ชุดมีทั้งหมด 12 ชุดดังนี้

ก ฅ ค ค ข ง จ ด ช
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฬ ฅ ฅ
 ะ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ็ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

DB ComYard X Regular ขนาด 16 pt
 ขนาดของตัวอักษรจริง 16 pt
 ตัวอักษรใน 1 ชุดมีทั้งหมด 12 ชุดดังนี้

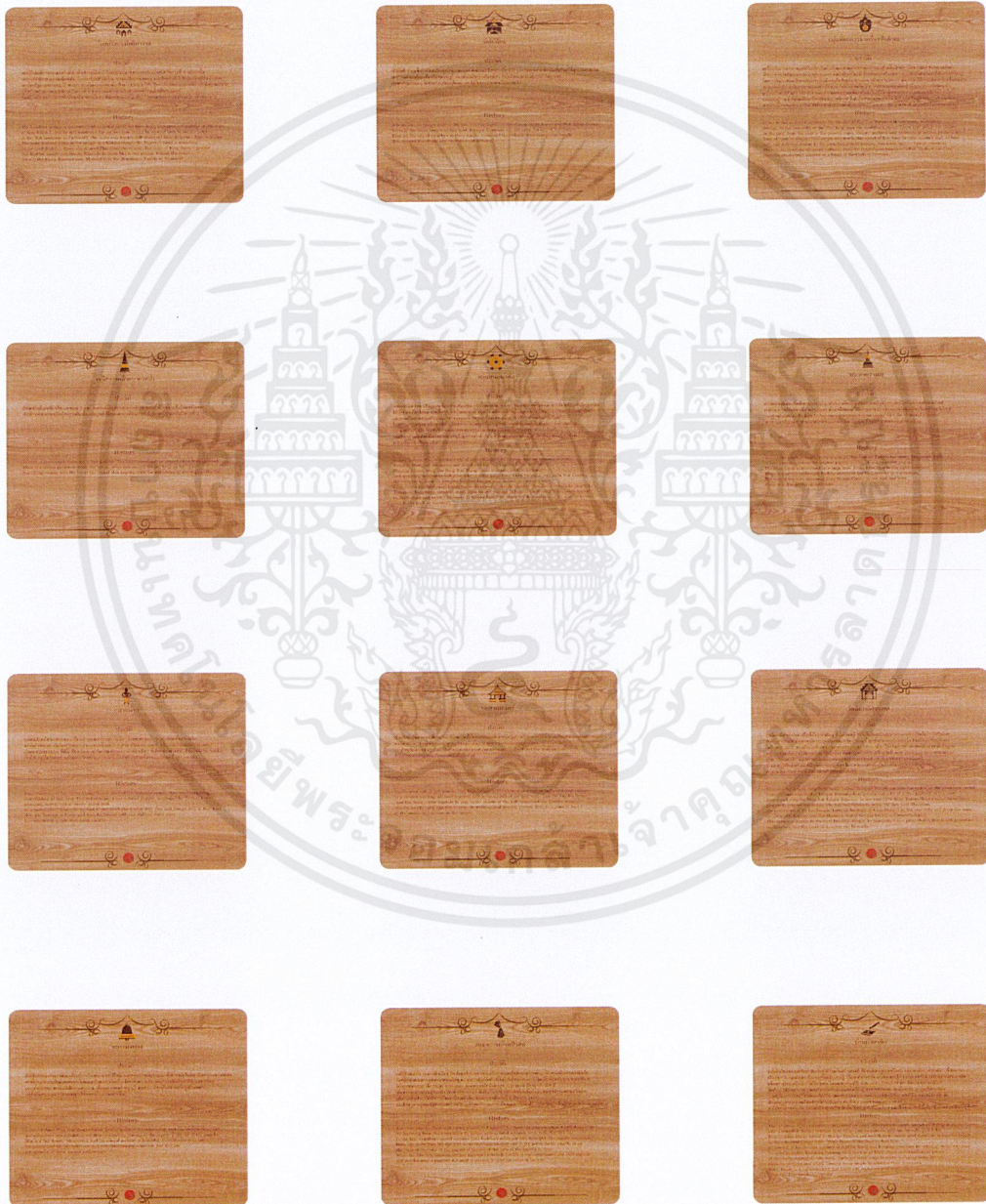
ก ฅ ค ค ข ง จ ด ช
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฬ ฅ ฅ
 ะ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ็ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

DB ComYard X Regular ขนาด 16 pt
 ขนาดของตัวอักษรจริง 16 pt
 ตัวอักษรใน 1 ชุดมีทั้งหมด 12 ชุดดังนี้

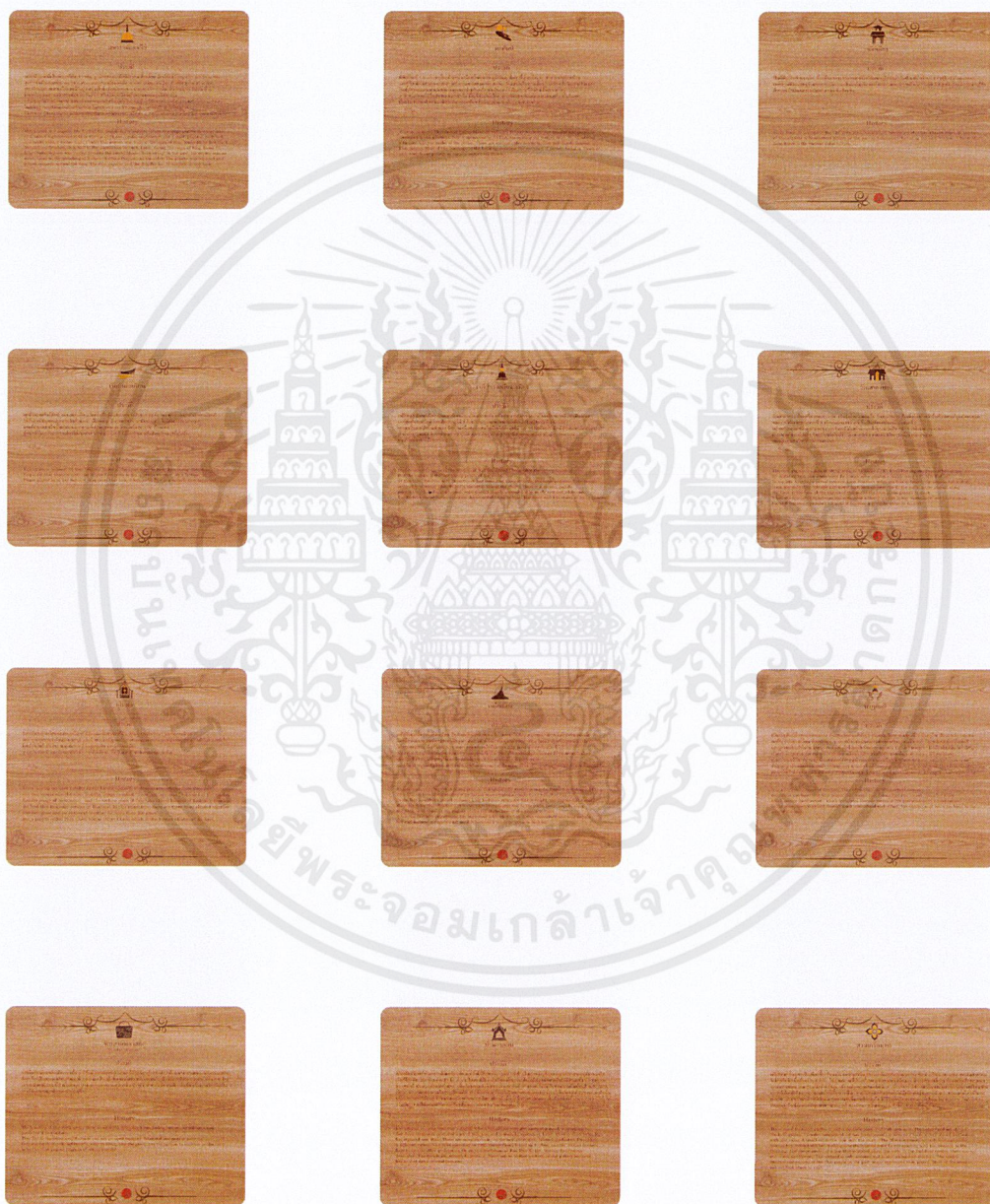
ก ฅ ค ค ข ง จ ด ช
 ซ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ค ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ก ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฬ ฅ ฅ
 ะ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ็ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ๐ 1 2 3 4 5 6 7 8 9
 ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

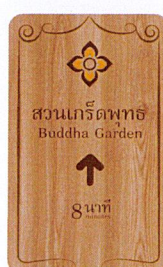
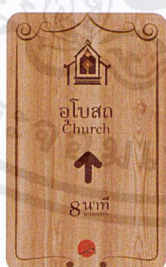
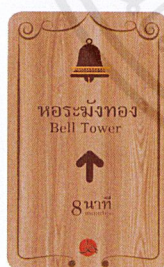

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

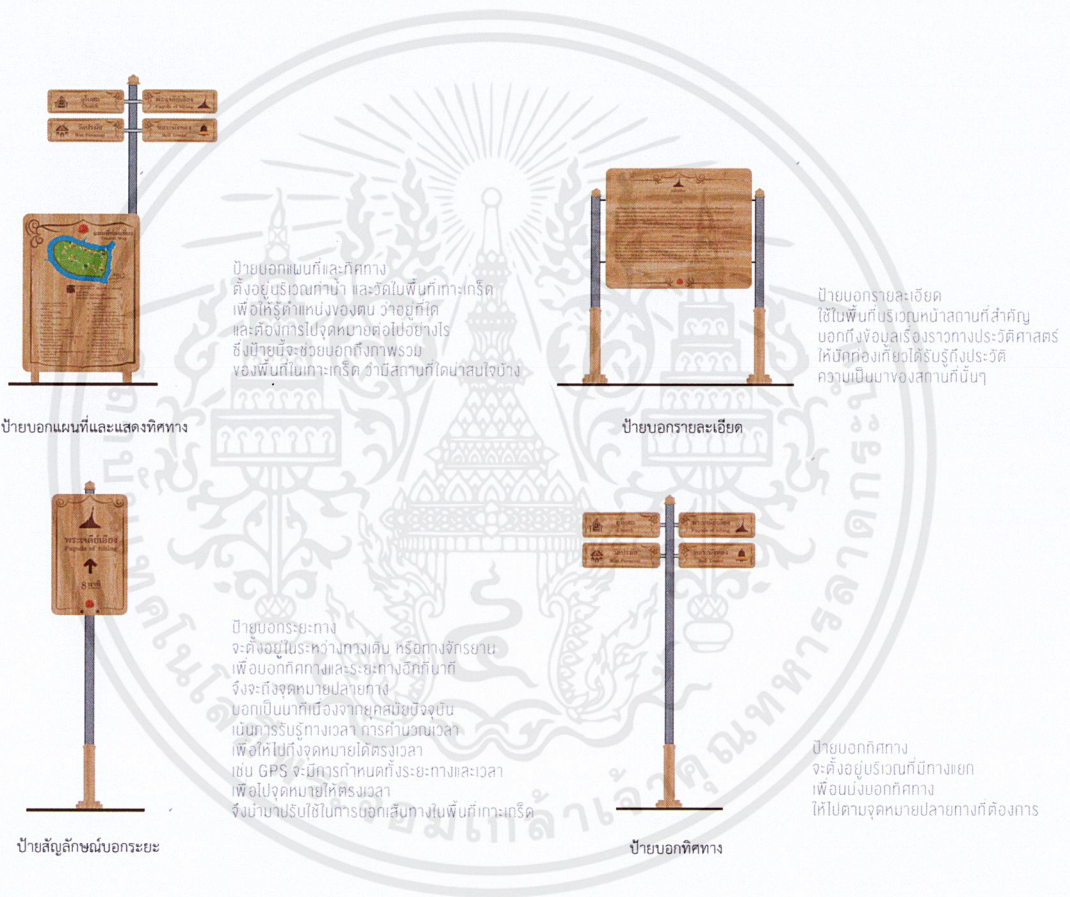
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

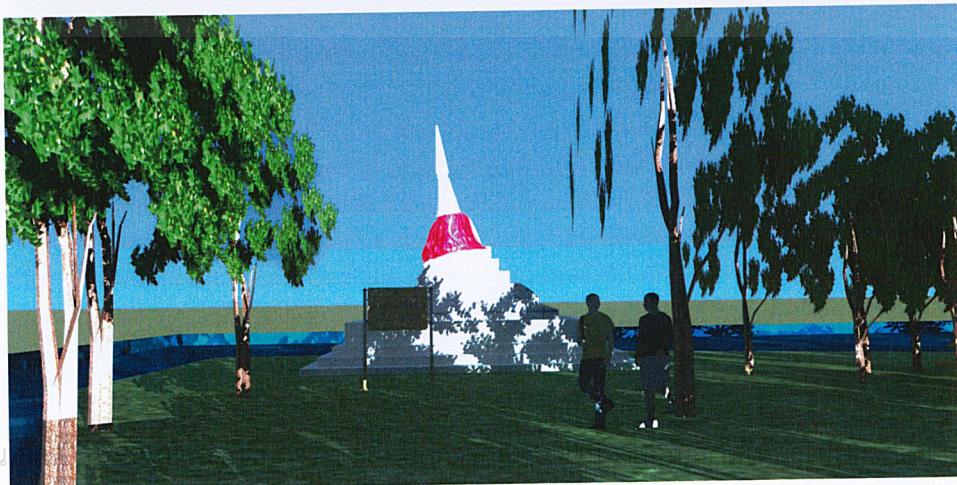
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็น ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวาริดา แก่นธนาธิ์รัฐ
 วัน-เดือน-ปีเกิด 31 พฤษภาคม 2538
 ที่อยู่ปัจจุบัน 1 หมู่ 6 ซอยบางแวก 57 ถนนจรัญสนิทวงศ์ 13 บางแวก ภาษีเจริญ
 กรุงเทพมหานคร 10160

ประวัติการศึกษา

อนุบาล โรงเรียนเซนต์ปีเตอร์ ธนบุรี
 ประถมศึกษา โรงเรียนเซนต์ปีเตอร์ ธนบุรี
 มัธยมศึกษา โรงเรียนโพธิสารพิทยากร
 ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการออกแบบ กลุ่มวิชาการออกแบบอุตสาหกรรม
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง